Galīgā redakcija

APSTIPRINĀTS
ar Smiltenes pilsētas domes
2006.gada 21.augusta lēmumu Nr.9, 1.§.

SMILTENES PILSĒTAS TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2006. – 2018.

1.daļa
Paskaidrojuma raksts

Sagatavoja:
Smiltenes pilsētas dome
Attīstības un plānošanas nodaļa

Smiltene, 2006

SATURS

	IEVADS	**5**
	SMILTENES PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI UN VIRZIENI	**7**
1.	**SMILTENES PILSĒTAS VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS**	**9**
1.1.	ĢEOGRĀFISKAIS STĀVOKLIS	9
1.2.	PILSĒTAS SAIKNES	9
1.3.	IEDZĪVOTĀJI	12
2.	**SMILTENES TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS VĒSTURE**	**15**
3.	**DABA, DABAS RESURSI UN KVALITĀTE**	**17**
3.1.	KLIMATS	17
3.2.	ĢEOLOĢIJA UN ĢEOMORFOLOĢIJA	18
3.3.	HIDROLOĢIJA UN HIDROGRĀFIJA	20
3.4.	AUGSNES	21
3.5.	TERITORIJAS INŽENIERĢEOLOĢISKAIS NOVĒRTĒJUMS	21
3.6.	VIDES KVALITĀTE	23
3.6.1.	Gaisa kvalitāte	23
3.6.2.	Virszemes ūdeņu kvalitāte	24
3.6.3.	Sniega savākšanas laukumi	25
3.6.4.	Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas	25
3.7.	AINAVAS	26
3.7.1.	Augstvērtīgas ainavas	27
3.7.2.	Skatu dominantes	27
3.7.3.	Degradētas ainavas	28
3.7.4.	Ainavu konflikti	28
3.7.5.	Skatu virzieni	29
4.	**KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS**	**31**
4.1.	VALSTS NOZĪMES KULTŪRAS PIEMINEKĻI	31
4.2.	PERSPEKTĪVIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI	32
5.	**BŪVNIECĪBA**	**35**
6.	**PILSĒTAS STRUKTŪRA UN TĀS ELEMENTI**	**36**
6.1.	TERITORIJAS ESOŠĀ UN PLĀNOTĀ IZMANTOŠANA	36
6.1.1.	Jauktas darījumu, sabiedrisko objektu un dzīvojamās apbūves teritorija	36
6.1.2.	Sabiedrisko objektu apbūves teritorija	37
6.1.3.	Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorija	37
6.1.4.	Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	37
6.1.5.	Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	37
6.1.6.	Ražošanas teritorija	37
6.1.7.	Tehniskās apbūves teritorija	38

6.1.8.	Ielas	38
6.1.9.	Tūrisma un rekreācijas teritorija	38
6.1.10.	Apstādījumi	38
6.1.11.	Kapsētas	38
6.1.12.	Parku meži	39
6.1.13.	Ūdeņu teritorijas	39
6.1.14.	Mazdārziņi	39
6.1.15.	Degradēta teritorija	39
6.2.	MĀJOKLIS	40
6.3.	TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA	43
6.3.1.	Ārējie autoceļi	43
6.3.2.	Ielu tīkls	43
6.3.3.	Pilsētas satiksme un sabiedriskais transports	46
6.3.4.	Autonovietnes	47
6.4.	PILSĒTAS ZAĻĀ STRUKTŪRA	47
6.4.1.	Meži	48
6.4.2.	Pļavas	48
6.4.3.	Parki	49
6.4.4.	Skvēri	50
6.4.5.	Ielu apstādījumi un aizsargstādījumi	50
6.4.6.	Kapsētas	50
6.4.7.	Augļu dārzi un savrupmāju dārzi	50
6.4.8.	Citas teritorijas	51
6.4.9.	Neizmantojamās teritorijas	51
6.4.10.	Dižkoki	51
6.5.	INŽENIERTĪKLI	53
6.5.1.	Ūdensapgāde	53
6.5.2.	Saimniecības kanalizācija	55
6.5.3.	Lietus ūdeņu kanalizācija	57
6.5.4.	Siltumapgāde un karstais ūdens	58
6.5.5.	Elektroapgāde	59
6.5.6.	Ielu un laukumu apgaismojums	60
6.5.7.	Gāzes apgāde	60
6.6.	ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA	61
6.7.	TELEKOMUNIKĀCIJAS UN INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS	62
6.8.	PUBLISKĀ SEKTORA INFRASTRUKTŪRA	63
6.8.1.	Izglītības infrastruktūra	63
6.8.2.	Sociālā infrastruktūra	65
6.8.3.	Kultūras infrastruktūra	67
6.8.4.	Sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūra	67
6.8.5.	Tūrisma infrastruktūra	68

6.8.6.	Citu pakalpojumu infrastruktūra	69
7.	**AIZSARGJOSLAS**	**70**
7.1.	VIDES UN DABAS RESURSU AIZSARDZĪBAS AIZSARGJOSLAS	70
7.2.	EKSPLUATĀCIJAS AIZSARGJOSLAS	72
7.3.	SANITĀRĀS AIZSARGJOSLAS	79
7.4.	DROŠĪBAS AIZSARGJOSLAS	80
7.5.	AIZSARGJOSLU PĀRKLĀŠANĀS	82
8.	**CIVILĀ AIZSARDZĪBA**	**83**
8.1.	PAAUGSTINĀTA RISKA OBJEKTI UN TERITORIJAS	83
8.2.	UGUNSDROŠĪBA	84
9.	**KOPĪGO INTEREŠU TERITORIJAS**	**86**
10.	**SMILTENES PILSĒTAS ADMINISTRATĪVĀ ROBEŽA**	**87**
11.	**SMILTENES PILSĒTAS TERITORIJAS PLĀNOJUMA TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA DETĀLPLĀNOS**	**88**
12.	**SMILTENES PILSĒTAS TERITORIJAS PLĀNOJUMA GROZĪŠANAS KĀRTĪBA**	**90**
	IZMANTOTIE AVOTI	91
	PIELIKUMI	95

IEVADS

Smiltenes pilsētas teritorijas plānojums ir Smiltenes pilsētas Attīstības plāna sastāvdaļa.

Smiltenes teritorijas plānojums ir izstrādāts saskaņā ar Smiltenes pilsētas attīstības programmu, 2002.gada 26. jūnija Teritorijas plānošanas likumu, sākotnēji balstoties uz 2000. gada 5.decembra MK noteikumiem Nr.423 „Noteikumi par teritorijas plānojumiem", vēlāk uz 2004.gada 19. oktobra MK noteikumiem Nr. 883 "Vietējie pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi", Valkas rajona teritorijas plānojumā 2001.-2013. gadam noteikto saistošo daļu vietējo pašvaldības teritorijas plānojumu izstrādei, u.c.

Smiltenes pilsētas teritorijas plānojums ir Smiltenes pilsētas attīstības politika nākamajiem 12 gadiem.

Teritorijas plānojuma uzdevumi:
- veicināt pilsētas teritorijas racionālu izmantošanu;
- apstiprināt zemes īpašnieku un lietotāju tiesības izmantot un attīstīt savu īpašumu vai lietošanā nodoto zemi saskaņā ar teritorijas plānojuma nosacījumiem;
- nodrošināt sabiedrībai iespēju iegūt informāciju, izteikt savu viedokli un piedalīties teritorijas plānojuma izstrādāšanā.

Teritorijas plānojumu varēs lietot, lai:
- izvērtētu projektu atbilstību līdzsvarotai pilsētas attīstībai;
- saskaņotu saimniecisko darbību ar pilsētas attīstības virzieniem;
- novērtētu zemes īpašumu nākotnes izmantošanas iespējas.

Teritorijas plānojums balstās uz sekojošiem plānošanas principiem:
1) ilgtspējības principu, kas nodrošina esošajām un nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu, dabas un kultūras mantojuma attīstību un saglabāšanu;

2) interešu saskaņotības principu, kas nodrošina, ka Smiltenes pilsētas teritorijas plānojums izstrādāts saskaņā ar citiem teritorijas plānojumiem un šajā plānojumā saskaņotas valsts, Vidzemes plānošanas reģiona, Valkas rajona, apkārtējo pašvaldību un privātās intereses;

3) daudzveidības principu, kas nodrošina, ka Smiltenes pilsētas teritorijas plānojuma izstrādē tiek ņemta vērā dabas, kultūrvides, cilvēku, materiālo resursu un saimnieciskās darbības daudzveidība;

4) detalizācijas principu, kas nodrošina, ka Smiltenes pilsētas teritorijas plānojumu iespējams detalizēt, izstrādājot detālplānus;

5) konkurences principu, kas nodrošina, ka Smiltenes pilsētas teritorijas plānojums rada vienlīdzīgus priekšnoteikumus uzņēmējdarbībai;

6) nepārtrauktības un pēctecības principu, kas nodrošina, ka, mainoties spēkā esošajam plānojuma pamatojumam, teritorijas plānojums tiek grozīts, saglabājot tās teritorijas plānojuma daļas, kuru pamatojums nav mainījies;

7) atklātības principu, kas nodrošina, ka Smiltenes pilsētas teritorijas plānojums tiek izstrādāts, iesaistot sabiedrību un nodrošinot informācijas un lēmumu pieņemšanas atklātumu.

8) pēctecības principu, kas nodrošina 1982. gadā izstrādātā ģenerālplāna izmantošanu kā pamatu Smiltenes teritorijas plānojuma izstrādāšanai. Šī plāna vadlīnijas būs saistošas pilsētas domei neatkarīgi no politiskajām un ekonomiskajām izmaiņām nākotnē.

Smiltenes pilsētas teritorijas plānojuma prasības un norādītie attīstības virzieni ir saistoši, uzsākot:

- zemesgabalu robežu pārkārtošanu;
- būvprojektēšanu un celtniecību;
- apzaļumošanu, rekultivāciju, meliorāciju;
- zemes dzīļu izmantošanu;
- u.c. saimniecisko darbību pašvaldības teritorijā.

Smiltenes pilsētas teritorijas plānojumam ir šādas sastāvdaļas:

1. daļa – Paskaidrojuma raksts;
2. daļa – Grafiskā daļa;
3. daļa – Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;
4. daļa – Pārskats par Smiltenes pilsētas teritorijas plānojuma izstrādi.

Smiltenes pilsētas teritorijas plānojuma 2. un 3. daļa ir Smiltenes pilsētas domes saistošie noteikumi Nr. 12/06 „Smiltenes pilsētas teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas noteikumi”.
Smiltenes pilsētas teritorijas plānojums ir atklāts dokuments, kas pieejams ikvienam interesentam.

Teritorijas plānojumā izmantotos terminus skatīt plānojuma 3. daļā – Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.

Teritorijas plānojumu izstrādes darba grupa:
Andris Lapiņš – Smiltenes pilsētas domes (turpmāk - Domes) Attīstības un plānošanas nodaļas vadītājs (Teritorijas plānojuma izstrādes vadītājs);
Uldis Rudzītis – Domes izpilddirektors;
Sarmīte Spuldzeniece – Valkas rajona pašvaldību būvvaldes vadītāja;
Līga Āboltiņa – Valkas rajona pašvaldību būvvaldes arhitekte;
Juris Zušmanis – Domes zemes komisijas vadītājs;
Ingrīda Ērgle – Domes speciāliste nekustamo īpašumu jautājumos;
Laima Šmite – Domes ainavu arhitekte;
Raitis Melderis – Domes deputāts, Smiltenes pilsētas pašvaldības SIA „NKUP” vadītājs;
Juris Jansons – VAS „Latvijas valsts ceļi” Valkas rajona nodaļas vadītājs.

Teritorijas plānojuma tehnisko sagatavošanu veica Smiltenes pilsētas domes Attīstības un plānošanas nodaļa.

SMILTENES PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS MĒĶI UN VIRZIENI

SMILTENES PILSĒTAS VĪZIJA

Smiltene 2018.gadā ir plaukstoša reģionālas nozīmes pilsēta, kurā ir atbilstoši pilnveidota izglītības, sociālā, kultūras, sporta un tūrisma infrastruktūra.

Tā ir izdevīga vieta uzņēmējdarbības veikšanai. Pilsētas uzņēmumi veiksmīgi konkurē Eiropas tirgū, darbojoties ar inovatīvām metodēm. Smiltenē ir pieejami visi nepieciešamie valsts institūciju pakalpojumi.

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas ir kvalitatīva, droša un klusa vieta, kurā ir patīkami dzīvot. Pilsētā ir attīstītas daudzveidīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas.

Smiltene ar savu īpašo, latviskas mazpilsētas vidi ir tīra un sakopta pilsēta, kuras vizuālo pievilcību akcentē savdabīgais reljefs, meži, parki un ezeri. Tā ir pilsēta, kuras īpašo auru kaut reizi gadā grib izbaudīt ikviens Latvijas iedzīvotājs, un par kuras pievilcību pārliecinās arvien vairāk ārvalstu viesu.

ATTĪSTĪBAS VIRZIENI

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi jeb vīziju, nepieciešams ievērot noteiktos attīstības virzienus:

I Cilvēkresursi

1. Veicināt iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanos;
2. Nodrošināt vispusīgas un kvalitatīvas visu līmeņu izglītības ieguves iespējas. Attīstīt mūžizglītības iespējas;
3. Nodrošināt visa veida sociālos pakalpojumus, izveidot modernu sociālās aprūpes centru;
4. Nodrošināt ikvienam pieejamus kvalitatīvus medicīnas pakalpojumus un neatliekamo palīdzību;
5. Pilnveidot sporta infrastruktūru, kur ikvienam iedzīvotājam būtu iespējams sistemātiski nodarboties ar sportu vai aktīvo atpūtu;
6. Nodrošināt iedzīvotājiem iespēju attīstīt radošās spējas, iegūt papildus zināšanas un lietderīgi izmantot brīvo laiku darbojoties mākslinieciskās pašdarbības kolektīvos;
7. Veidot bagātu, iedzīvotāju pieprasījumam atbilstošu kultūras dzīvi, pilnveidot kultūras infrastruktūru izveidojot muzeju un izstāžu zāli;

II Infrastruktūra

1. Sakārtot un mērķtiecīgi uzlabot infrastruktūru, lai tā spēj nodrošināt esošās vajadzības un attīstības procesus;
2. Pakāpeniski nodrošināt iespēju ikvienu nekustamo īpašumu pilsētā pieslēgt centralizētajiem inženierinfrastruktūras tīkliem;
3. Rast risinājumu apvedceļa izbūvei;

III Uzņēmējdarbība

1. Attīstīt dažādu nozaru uzņēmējdarbību, izmantojot kvalificētu vietējo darbaspēku
2. Radīt iespējas jaunu un sekmīgu uzņēmumu veidošanai;
3. Nodrošināt augstas kvalitātes visu veidu pakalpojumu sniegšanu un ražošanu ar augstu pievienoto vērtību;
4. Pilnveidot tūrisma infrastruktūru tā, lai tūristiem būtu interesanti uzturēties ilgāk par vienu dienu;
5. Nodrošināt nepieciešamo valsts dienestu pakalpojumus;

IV Pilsētvide

1. Saglabāt un attīstīt raksturīgo mazstāvu un savrupmāju apbūvi, un izbūvēt jaunus dzīvojamos kvartālus;
2. Saglabāt kultūrvēsturiskās un dabas vērtības;
3. Uzturēt tīru vidi, sakoptus parkus un ezerus, paredzēt atpūtas zonu labiekārtošanu;
4. Paaugstināt pilsētvides drošību;
5. Saglabāt līdzsvarotu dabas resursu izmantošanu;

V Sadarbība

1. Attīstīt sadarbību ar sadraudzības pilsētām sporta, kultūras, izglītības, sociālajā, ekonomiskā u.c. jomās;
2. Jāsadarbojas ar citām Vidzemes reģiona pašvaldībām, tā savstarpēji papildinot kopējo piedāvājumu un veicinot reģiona konkurētspēju;
3. Veicināt Smiltenes atpazīstamību Latvijā.

1. SMILTENES VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS

1.1. ĢEOGRĀFISKAIS STĀVOKLIS

Vispārīgās ziņas:

Smiltene pirmo reizi rakstu avotos minēta: **1359. gadā, kad Smiltenes novadu bija ieguvis Rīgas arhibīskaps un uzcēlis Smiltenē pili** [7]**, 1427.gadā Smiltene minēta jau kā ciems.**
Pilsētas tiesības: **kopš 1920. gada.**
Platība: **7,19 km^2**
Iedzīvotāji: **6033 (01.01.2004.); latvieši 93,6%, krievi 3,8%**
Attālums no Rīgas: **132 km (6 km no autoceļa A2), no Valkas 45 km**
Dzelzceļa stacija: **Valmiera 31 km no pilsētas (līnijā Rīga- Lugaži)**
Ģeogrāfiskās koordinātes: **25^0 54' A gar. 57^0 25' Z pl.**

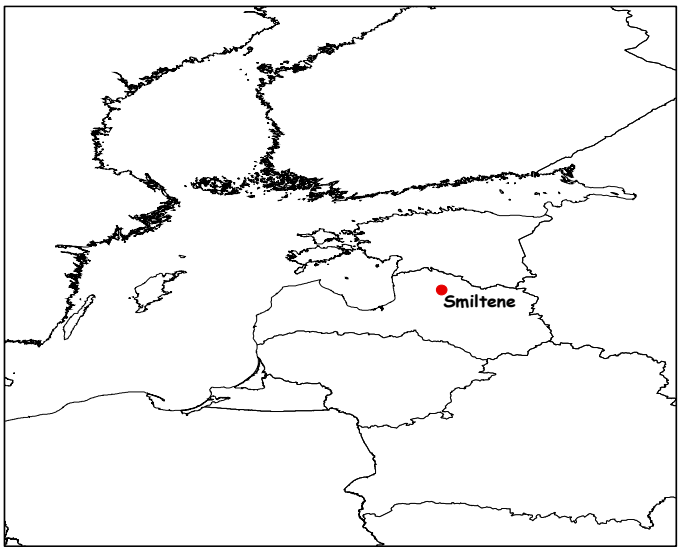

1.attēls Smiltene Baltijas reģionā

Smiltene atrodas Latvijas ziemeļaustrumu daļā, Valkas rajona dienvidu daļā. Smiltene robežojas ar Smiltenes pagastu ziemeļos, ar Launkalnes pagastu austrumos un dienvidos un ar Brantu pagastu dienvidrietumos. Attālums no pilsētas līdz Rīgai ir 132 km, līdz Valkai – 44,4. Pilsēta ir nozīmīgs autoceļu mezgls - Smiltenē sākas autoceļi uz Valku, Valmieru, Strenčiem, Gulbeni un Raunu. Kopumā no pilsētas ved 11 ceļi, no kuriem 8 ir ar cieto segumu un 3 ar grants segumu.

1.2. PILSĒTAS SAIKNES

Samērā cieša sadarbība pilsētai vēsturiski ir izveidojusies ar apkārtējām teritorijām**.** Pateicoties tehniskajai un sociālajai infrastruktūrai, Smiltene ir kultūras un ekonomiskās dzīves centrs visai plašā teritorijā. Pēc Valkas rajona pašvaldību apvienošanās un sadarbības izpētes projekta datiem, kā arī pašu pašvaldību izstrādātā projekta, Smiltenes pilsēta tiek minēta kā iespējamais administratīvais centrs novadam, kurā iekļautos šādi pagasti:
Smiltenes (platība 69 km^2, iedzīvotāji 1314); **Bilskas** (platība 161 km^2, iedzīvotāji 1557); **Blomes** (platība 76 km^2, iedzīvotāji 951); **Brantu** (platība 82 km^2, iedzīvotāji 634); **Launkalnes** (platība 222 km^2, iedzīvotāji 1275); **Palsmanes** (platība 99 km^2, iedzīvotāji 1060); **Variņu** (platība 101 km^2, iedzīvotāji 962); **Grundzāles** (platība 130 km^2, iedzīvotāji 1050); **Vijciema** (platība 142 km^2, iedzīvotāji 853); **Plāņu** (platība 219 km^2 iedzīvotāji 813) **Trikātas** (platība 113 km^2, iedzīvotāji 1193); [18].

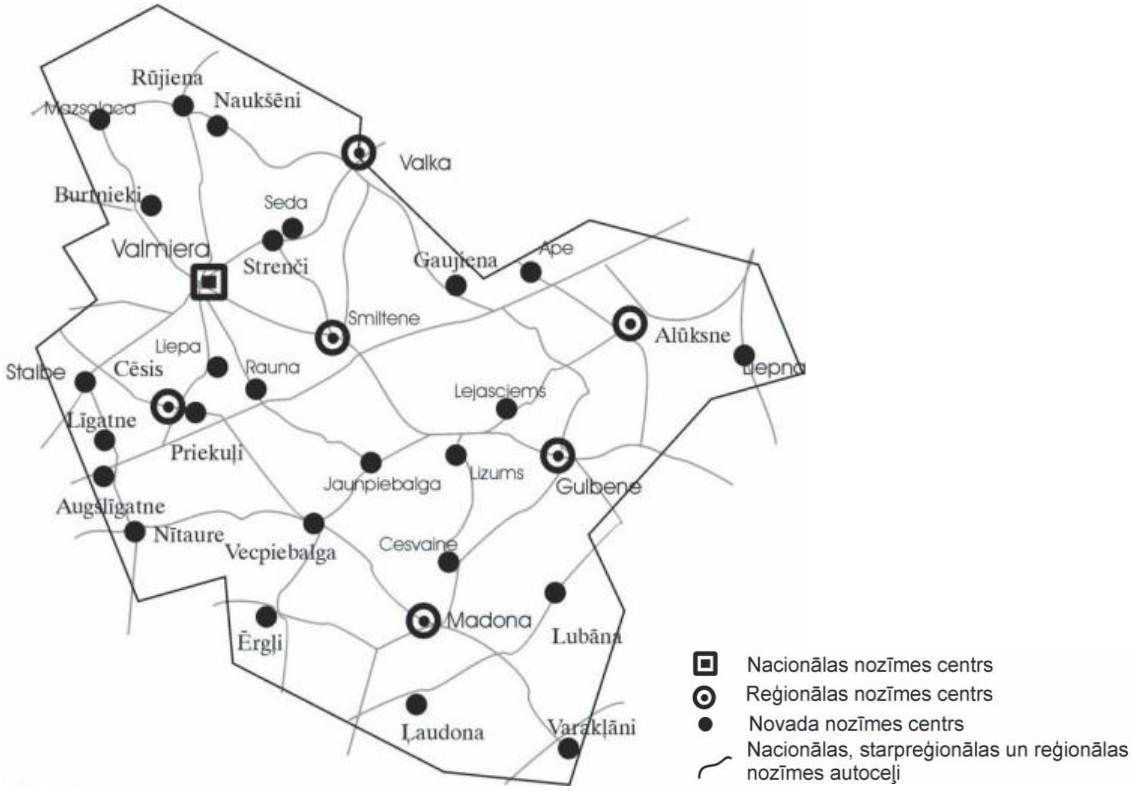

2.attēls Smiltene Vidzemes plānošanas reģionā [37]

Starp šo teritoriju pašvaldībām pastāv saiknes galvenokārt šādās jomās:
- sociālā infrastruktūra – vidusskolas, medicīnas iestādes, sadzīves pakalpojumi;
- autoceļu tīkls un sabiedriskais transports;
- pašvaldību vēsturiskā un ģeogrāfiskā vienotība;
- esošā iedzīvotāju diennakts cikliskā migrācija;
- tirdzniecības iespējas.

2003. gadā starp minētajām pašvaldībām izstrādāts Smiltenes novada pašvaldību apvienošanās (sadarbības) projekts.
Interesi par iekļaušanos Smiltenes novadā izrādījuši arī Alūksnes rajona Gaujienas un Virešu pagasts.

Pateicoties izdevīgajam ģeogrāfiskajam stāvoklim, Smiltene ir kļuvusi par reģiona nozīmes pilsētu. Pārējie reģiona nozīmes centri Vidzemē ir rajonu pilsētas.
Līdz ar Valmieru, kas ir vienīgā nacionālas nozīmes pilsēta Vidzemē, Cēsīm , Valku un vairākiem novadu nozīmes centriem, Smiltene veido Vidzemes ziemeļu pilsētu, jeb kreiso funkcionālo spārnu, kas nodrošina kopēju pakalpojumu klāstu. Nākotnē paredzēts, ka pilsētas balstīsies uz savstarpējas sadarbības un papildinātības principiem. Reģiona pilsētas nekonkurēs viena ar otru, bet sadarbosies savā starpā. [37]

Smiltenes dome ir dalībnieks vairākās **nacionālā līmeņa** organizācijās:
Latvijas Pašvaldību savienība – tā ir sabiedriska organizācija, kas uz brīvprātības principiem apvieno Latvijas Republikas pagastu, pilsētu, novadu un rajonu pašvaldības.
Latvijas pilsētu savienība - brīvprātīgi apvieno Latvijas pilsētas to kopējo interešu risināšanai un aizstāvēšanai, kopīgu saimniecisku pasākumu veidošanai un sekmēšanai un pilsētu pašvaldību darbības pareizai un lietderīgai organizēšanai.

Smiltenes pilsētas ir iesaistījusies šādās **reģionālajās organizācijās**:
Vidzemes Attīstības Aģentūra – šobrīd organizāciju veido 6 rajonos – Alūksnes, Cēsu, Gulbenes, Madonas, Valmieras, Valkas - ietilpstošās rajonu un vietējo (pilsētu un pagastu) līmeņu pašvaldības. Aģentūra nodarbojas ar attīstības koordinēšanu un projektu mārketingu reģiona līmenī.
Vidzemes Tūrisma Asociācija – Smiltenes dome ir viens no organizācijas dibinātājiem. Asociācija veic Vidzemes reģiona tūrisma mārketingu un uzņēmēju (arī pašvaldību) konsultēšanu saistībā ar tūrisma attīstības projektiem.

3.attēls Valkas rajons

Ziemeļvidzemes Atkritumu Apsaimniekošanas Organizācija – lai gan pašlaik ar Smiltenes atkritumu apsaimniekošanu nodarbojas arī uzņēmums SIA "NKUP", ar 2004. gadu ir uzsākta pāreja uz reģionālu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu.

Pašvaldību PA „Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulators" - uzrauga, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā pašvaldību regulējamās nozarēs tiktu ievēroti Latvijas Republikas likumi un Latvijas Republikas Ministru kabineta tiesību akti.

Sadarbība ar ārvalstu partneriem:
Smiltenes pilsētai ir 10 sadarbības pašvaldības ārvalstīs – Nakskova Dānijā, Vīzenbaha un Villiha Vācijā, Steinkjera Norvēģijā, Ernšeldsvīka, Kaliksa un Karlstade Zviedrijā, Pincara Itālijā, Piseka Čehijas Republikā un Pustomiti Ukrainā.
Sadarbības partneri ārzemēs ir vairākām NVO, kas darbojas Smiltenē – īpaši sporta klubiem un sociālajā aprūpē iesaistītajām organizācijām.

1.3. IEDZĪVOTĀJI

Smiltenes pilsētu par savu dzīves vietu 2005. gada 1.janvārī bija deklarējuši 5945 iedzīvotāji. Iedzīvotāju skaita izmaiņas par gadiem skatāmas 4. attēlā. Laika posmā no 1998. gada 1. janvāra līdz 2005. gada 1. janvārim Smiltenes iedzīvotāju skaits sarucis par 324 cilvēkiem, jeb aptuveni par 46 cilvēkiem gadā.

4. attēls[Domes dati]

Iedzīvotāju skaita izmaiņas galvenokārt raksturo divi rādītāji – iedzīvotāju dabiskais pieaugums un iedzīvotāju migrācija jeb mehāniskais pieaugums.
Smiltenes dabiskais iedzīvotāju pieaugums kopš 1997. gada, kad dzimušo skaits pārspēja mirušo skaitu par vienu cilvēku, ir negatīvs (skatīt 5. attēlu). Laika posmā no 1994. gada līdz 2004. gadam dabiskā pieauguma vidējais rādītājs ir negatīvs. Mirušo skaits pārsniedz dzimušo skaitu aptuveni par 23 cilvēkiem gada laikā.

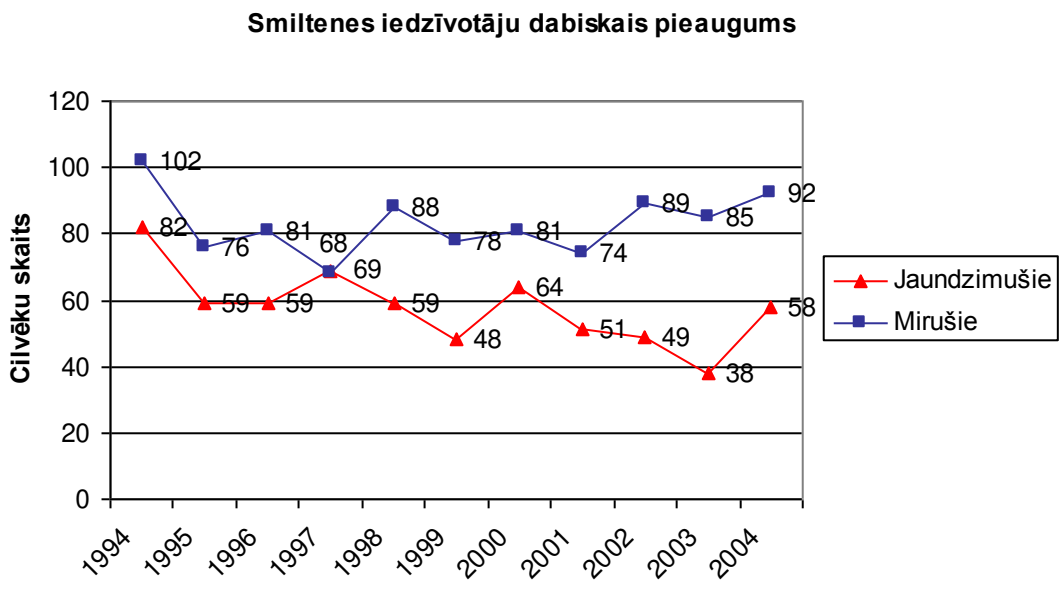

5. attēls

Smiltenes iedzīvotāju migrācija jeb mehāniskais pieaugums ir tuvu neitrālajam rādītājam. Vidēji gada laikā uz dzīvi citviet, prom no Smiltenes, pārcēlušies par 4 cilvēkiem vairāk, nekā cilvēki, kas atraduši dzīves vietu Smiltenē (skatīt 6. attēlu).

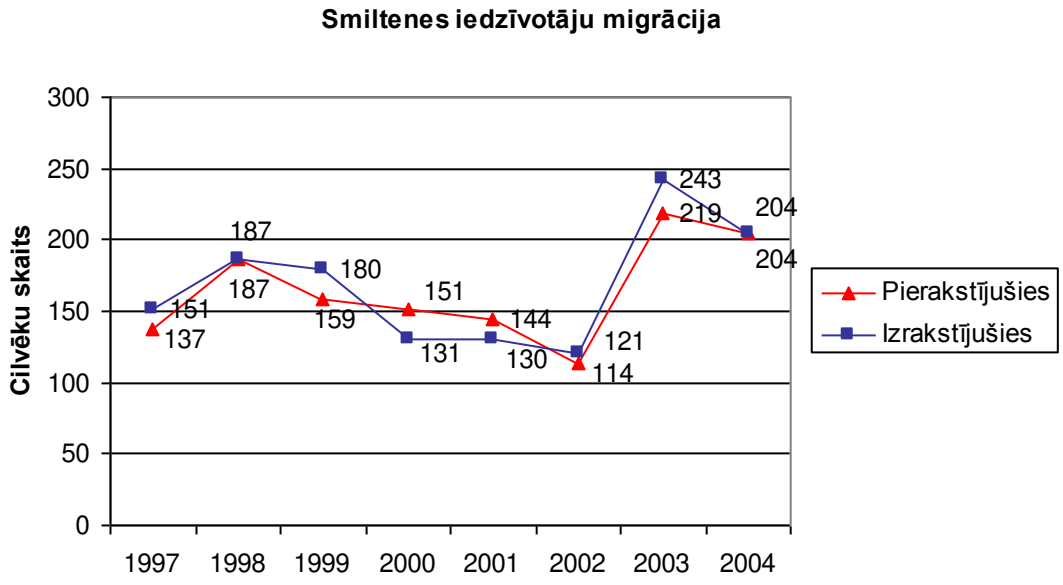

6. attēls

Iedzīvotāju vecumstruktūrā, kas skatāma 7. un 8. attēlā, vērojama jauniešu un bērnu īpatsvara samazināšanās attiecībā pret vecāka gājuma cilvēkiem. Jaunieši, kas dodas studēt uz citām pilsētām, bieži vien vairs neatgriežas Smiltenē, jo lielākās pilsētās parasti ir labākas izredzes atrast labi apmaksātu darbu.

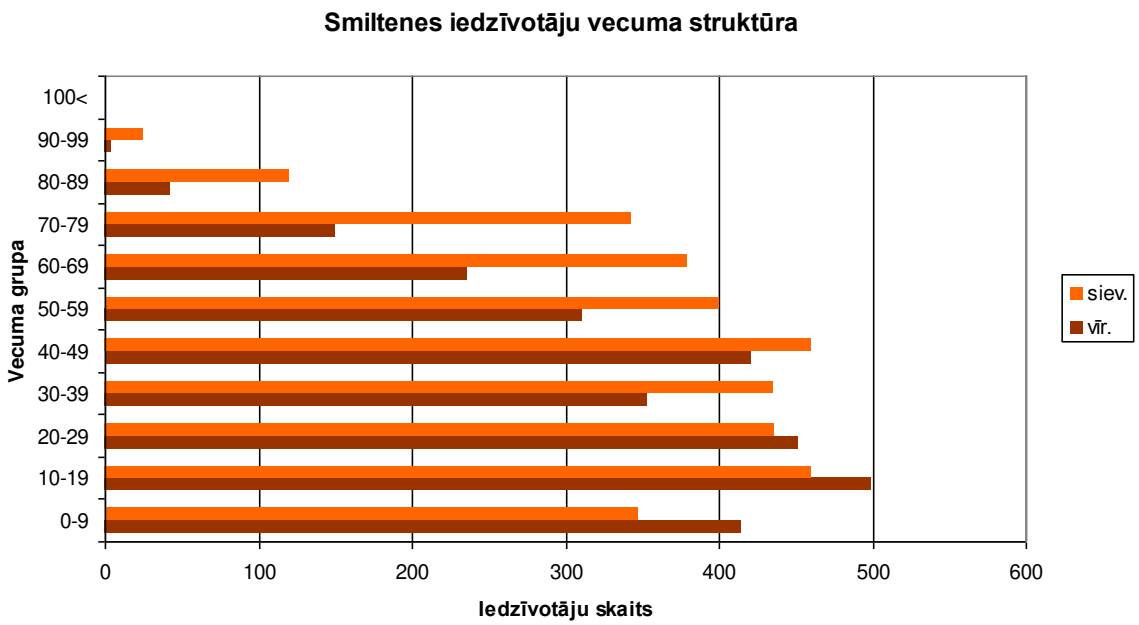

7. attēls

Smiltene ir izteikti viennacionāla pilsēta – latvieši sastāda vairāk nekā 94% no iedzīvotāju skaita. Šis fakts izskaidrojams ar salīdzinoši mazo industriālās rūpniecības attīstību pilsētā, kuras veidošanai Latvijas teritorijā pēc II Pasaules kara tika ievests darbaspēks no PSRS.

Nākotnē liela uzmanība ir jāpievērš dzimstības veicināšanai, kā arī iedzīvotāju noturēšanai un piesaistīšanai, lai iedzīvotāju skaits pilsētā vairs nesamazinātos. Arī turpmāka iedzīvotāju samazināšanās Smilteni var novest līdz pilsētas attīstības tempu zaudēšanas.

I. daļa. Iedzīvotāju vecuma piramīdas pēc 2000. gada tautas skaitīšanas datiem

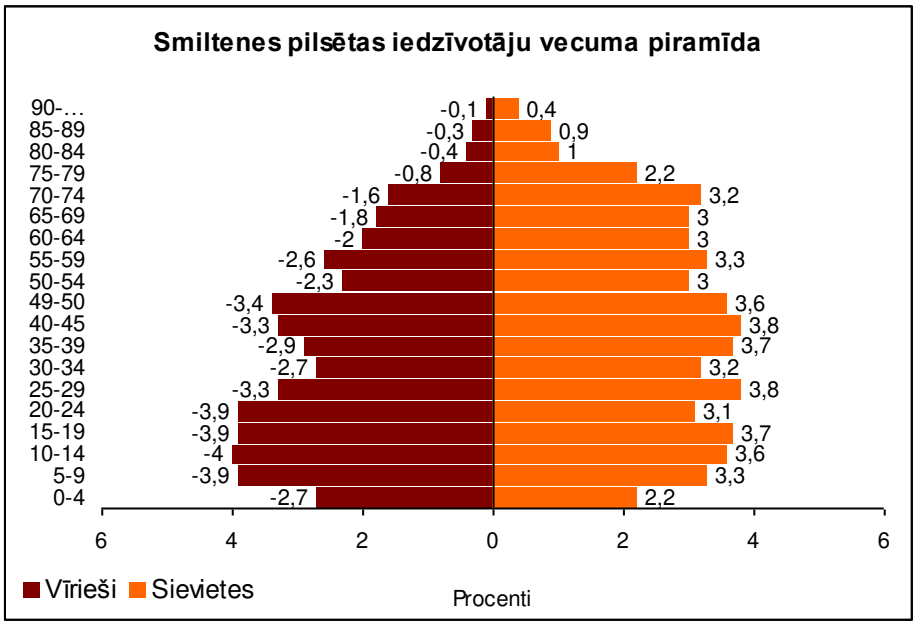

8.attēls [36]

2. SMILTENES TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS VĒSTURE

Senākās iegūtās liecības par cilvēku apmetnēm tagadējā Smiltenes teritorijā saistās ar mūsu ēras 1.-4. gadsimtu (agrais dzelzs laikmets). Apdzīvota vieta domājams sākusi veidoties ap Cērtenes pilskalnu, kas bijis apdzīvots 12. –13. gs. Šajā laikā Smiltene, kopā ar novadu ietilpa latgaļu Tālavas zemē. Pēc krustnešu iekarojumiem un Tālavas sadalīšanas (1224.g.) Smiltenes novadu ieguva Rīgas arhibīskaps, kurš tur uzcēla pili. Tā pirmo reizi rakstos minēta 1359. gadā. Pils atradās izdevīgā vietā – pie Rīgas – Pleskavas un Rīgas - Viru tirdzniecības ceļu krustojuma.

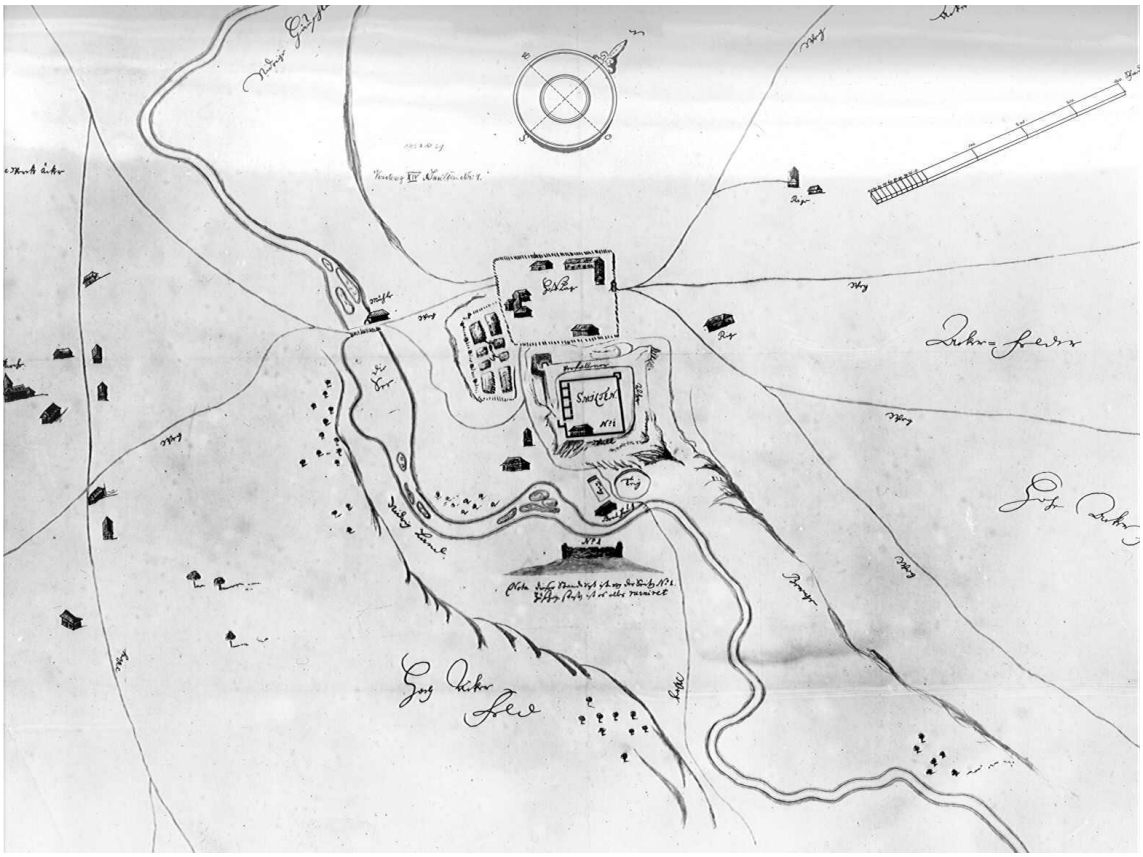

9.attēls Smiltene 17.gs.

Vēstures avotos 1427. gadā pirmo reizi minēts, ka pie pils pastāv amatnieku un tirgotāju apmetne (mūsdienās par 14. gs. sākumā celto Rīgas arhibīskapa pili liecina vairs tikai niecīgi muižas saimniecības ēku apvidū iestarpināti mūru fragmenti un daži 17. gs. uzbērti zemes vaļņi un bastioni), bet 1523. gadā Smiltene jau tika dēvēta par pilsētiņu. Smiltenes muižas īpašnieki 18. un 19. gs. izveidoja plašu muižas ansambli ar daudzām saimniecības ēkām (šobrīd bijusī Smiltenes muiža – atrodas ārpus pilsētas administratīvās teritorijas – Smiltenes pagasta Kalnamuižā). Pēc daudzkārtējas nopostīšanas – īpaši 1702. gadā (Ziemeļu kara laikā), pilsēta zaudēja savu nozīmi. 19. gs. Smiltenē Abula kreisajā krastā ir bijusi baznīca, baznīcas skola, 7 krogi, bet muiža atradusies Abula labajā krastā.

No jauna pilsēta uzplauka 19. gs beigās, kad tā kļuva par firsta Līvena īpašumu. Šajā laikā Smiltenē tika uzcelta pirmā HES Baltijā un šaursliežu dzelzceļš Smiltene-

Valmiera-Ainaži, slimnīca, pienotava, u.c. nozīmīgas ēkas. 19. gs. beigās un 20. gs. sākumā izveidojās pašreizējā pilsētas plānojuma struktūra un ielu tīkls ar individuālās apbūves parcelācijām. No šī laika gar pilsētas galvenajām ielām (Daugavas, Dārza, Pils ielas un Baznīcas laukuma) saglabājusies vēsturiskā apbūve.

1935. gadā Smiltenē bija 410 dzīvojamo ēku, no tām 51 mūra, 278 koka, 81 jaukta materiāla ēkas, 324 vienstāva ēkas, 84 divstāvu un 2 trīsstāvu ēkas. 1939. gadā tika pabeigts melnā seguma ceļš, kas savienoja Smilteni un Rīgu [7].
1945.g. tika izstrādāts jauns pilsētas attīstības plāns, kurā tika novērtēti pilsētas būvēm nodarītie postījumi, - II Pasaules karā Smiltene stipri cieta, tika iznīcināta vairāk nekā puse no apbūves, pilsētas centrs un rūpniecības uzņēmumi (skat. 10. attēlu). Šajā plānā noteikts arī pilsētas zonējums.

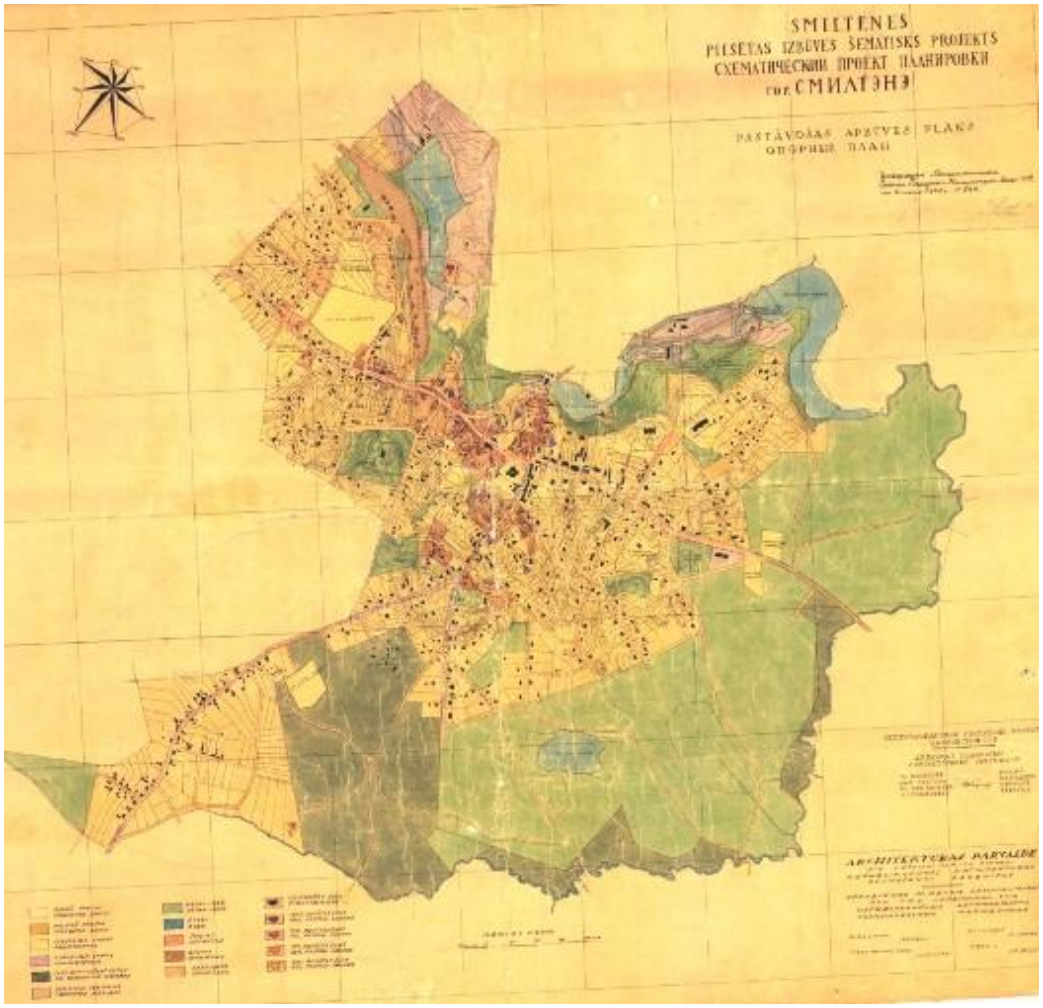

10. attēls 1945. gada Smiltenes izbūves shematiskais projekts

Līdz patlaban izstrādātā vietējā teritorijas plānojuma apstiprināšanai pilsētā bija spēkā zonējums, kas noteikts 1982. gadā sagatavotajā ģenerālplānā (izstrādātājs – „Pilsētprojekts"). Lai gan tajā ir vairākas interesantas idejas par pilsētas telpisko attīstību, kas pārņemtas jaunajā teritorijas plānojumā, tomēr šis plāns bija balstīts uz sociālistisko tautsaimniecības plānošanas un pārvaldes sistēmu ar strauju rūpniecības attīstību un milzīgām investīcijām ceļu infrastruktūrā.
Šobrīd pilsētā ir dominējoša mazstāvu individuālā apbūve, kas iekļaujas ainavā. To veido pilsētai D un A daļā pieguļošie skujukoku mežu masīvi, Klievezers, Abula upes ezeru kaskāde un spilgti izteiktais Vidzemes augstienes reljefs.

3.DABA, DABAS RESURSI UN VIDES KVALITĀTE

3.1. KLIMATS

Smiltene atrodas mēreni-mitrā Atlantiski-kontinentālā klimata zonā. Vasaras ir salīdzinoši aukstas, ziemas – siltas ar biežiem atkušņiem. Laika apstākļi ir nepastāvīgi. Arktiskās gaisa masas un jūras Atlantiskās gaisa masas izsauc laika apstākļu maiņu īsā laikā.

Klimatiskais rajons - Vidzemes centrālā augstiene. Smiltene ir novietota uz Vidzemes augstienes ziemeļu nogāzes robežas ar Vidusgaujas ieplaku. Klimatam šeit nepiemīt visas Vidzemes augstienei raksturīgās īpašības (ievērojami mazāks ir nokrišņu daudzums). Tomēr paugurotā reljefa ietekmē klimats šeit ir vēsāks nekā lielākajā Latvijas daļā - raksturīga zemāka gaisa temperatūra, īsāks bezsala un veģetācijas periods, ilgstošāka sniega sega.

Klimata raksturlielumi galvenokārt tiek ņemti no tuvākās meteoroloģiskās stacija Cēsu rajona Priekuļos.

Vidējā janvāra temperatūra ir –6,2°C, bet jūlijā +16,3°C. Gada vidējā temperatūra ir + 5,3°C. Absolūtā zemākā temperatūra gada laikā var būt -39°C. Lielākas temperatūras svārstības notiek vasaras mēnešos, turpretim ziemas mēnešos vismazākās.

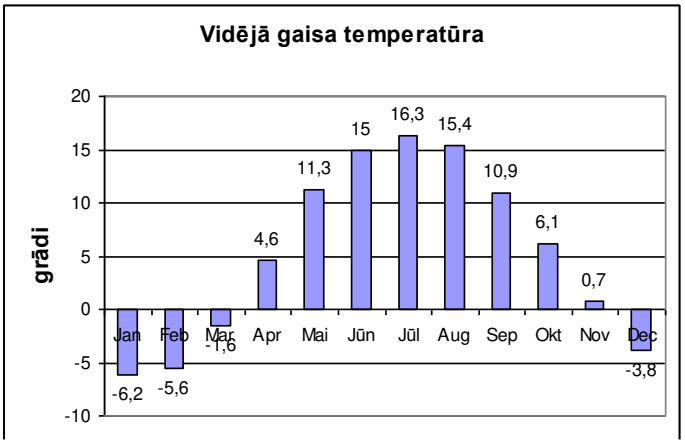

11. attēls Vidējā gaisa temperatūra (°C) (metereoloģiskā stacija Priekuļi)

Nokrišņu daudzums ir 650 - 700 mm gadā, kas ir līdzīgs Latvijas vidējam rādītājam. Relatīvais gaisa mitrums ir raksturīgs Latvijas iekšzemes rajoniem - 70%.

Grunts var sasalt jau oktobra mēneša beigās un atkust tikai aprīļa vidū, pastāvīgi grunts ir sasalusi no decembra līdz martam. Pastāvīgā sniega sega izveidojas ap 15. decembri, bet sairst pēc 31. marta. Vidējais sniega segas biezums sasniedz 26 cm.

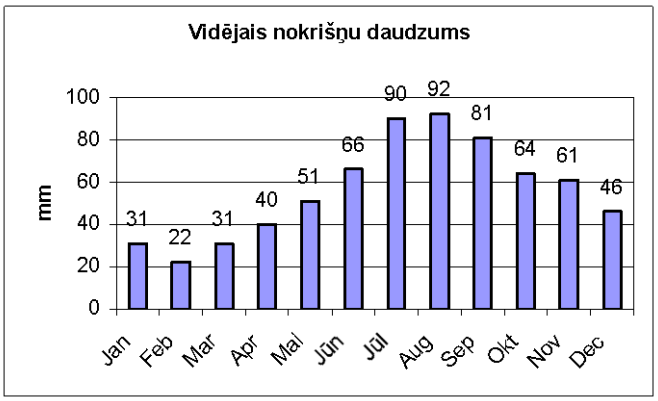

12. attēls Vidējais nokrišņu daudzums(mm) (metereoloģiskā stacija Priekuļi)

1.tabula Būvklimatoloģijas pamatlielumi (metereoloģiskā stacija Priekuļi)

Raksturlielumi	***Mēneši***												***gada rakst. liel.***
	Jan	***Feb***	***Mar***	***Apr***	***Mai***	***Jūn***	***Jūl***	***Aug***	***Sep***	***Okt***	***Nov***	***Dec***	
Vidējā gaisa t°C	-6,2	-5,6	-1,6	4,6	11,3	15	16,3	15,4	10,9	6,1	0,7	-3,8	5,3 vidēji
Gaisa temperatūras absolūtais minimums un tā varbūtības t°C	-36,5	-38	-26,4	-12,6	-5,4	-1,4	3,5	-0,1	-4,5	-12,9	-20,6	-39	-39 max
Gaisa temperatūras absolūtais maksimums un tā varbūtības t°C	7,9	10,9	17,2	25,9	30,3	32	34	32,7	29,5	21,5	14,3	9,8	34 max
Gaisa temperatūras vidējā amplitūda t°C	5,3	6,1	6,7	8,4	10,6	10,3	9,7	9,1	7,6	5,8	4,2	4,8	-
Mēneša un gada nokrišņu summa (mm)	31	22	31	40	51	66	90	92	81	64	61	46	674 kopā
Vidējais vēja ātrums (m/s)	4,3	4	4	3,7	3,3	3,2	3	3,1	3,7	4,1	4,4	4,3	3,8 vidēji
Maksimālās vēja brāzmas (m/s)	28	24	28	26	25	22	28	19	27	34	34	29	34 max
Grunts sasaluma dziļums dabiskos apstākļos mēneša pēdējā dienā (*- grunts sasalums mazāk nekā 50% gadu) (cm)	20	22	18	*						*	*	11	26 max vid.

- Bezsala periods ilgst 125 - 130 dienas (vidēji Latvijā ~150 dienas).
- Veģetācijas periods (diennakts vidējā temperatūra virs 5° C) ilgst 180 - 190 dienas.
- Aktīvo temperatūru summa (diennakts vidējā temperatūra virs 10°C) aktīvās veģetācijas periodā ir zem 1800°C, kas ir zemākā Latvijā.
- Valdošie ir D, DR, R vēji. Caurmērā gada laikā vidējais vēja ātrums ir 3,8 m/s. Vējainākais laiks ir rudenī, kad vēja brāzmas var sasniegt pat 34 m/s.
- Vidējais dienu skaits ar miglu – 28, ar pērkonu – 21, ar puteni – 23.
- Apkures perioda ilgums (kad diennakts vidējā temperatūra ir mazāka par 8°C) ir vidēji 208 dienas, kuru laikā vidējā gaisa temperatūra ir –1,1°C.

3.2. ĢEOLOĢIJA UN ĢEOMORFOLOĢIJA

No *ģeomorfologiskā* viedokļa Smiltene atrodas Vidzemes augstienes Z malā (Vidusgaujas ieplaka) Mežoles paugurainē. Šī ir augstienes Z perifērija, kur uz pasīvajiem ledāja sablīvējumiem no dienvidiem un aktīvajiem ledājiem, kas virzījās no ziemeļiem, izveidojušās savdabīgas sarežģītas reljefa formas ar izteiktiem kvartāra nogulumiem.

Kopējais reljefa vērsums ir uz Z - Vidusgaujas ieplakas virzienā. Pilsētas D DR daļā absolūtais augstums sasniedz 150-155 m.v.j.l., bet Z daļā tikai 85-100 m.v.j.l. Pilsētas reljefā nozīmīgs iespaids ir Abula upes ielejai - tās absolūtais gultnes augstums ir no 123 m.v.j.l. pilsētas D daļā līdz 78 m.v.j.l. pilsētas Z.

Pilsētas teritorijas Z ZR daļu aizņem morēnu plakankalnes ar absolūto augstumu 105 – 125 m.v.j.l. robežās.
Pilsētas vidienē ir paugurains reljefs. Pauguru relatīvais augstums vidēji ir 10 m, to nogāzes ar atsevišķiem izņēmumiem ir lēzenas.
Teritorijas D DR daļā ir viļņots līdzenums, ar augstumu 130 – 140 m.v.j.l. Atsevišķās vietās teritorijas starp pakalniem ir pārpurvojušās.

No *ģeoloģiskā* viedokļa Smiltenes pilsētas teritorija Latvijas apstākļiem vairākos aspektos ir unikāls dabas veidojumu komplekss. Teritoriju skar Latvijā garākā lūzuma zona Rīga -Pleskava, kas iezīmējās **kristāliskajā pamatklintājā**. Lūzuma zonai raksturīga strauja virsmas dziļuma maiņa kristāliskā pamatklintāja. No lūzuma līnijas uz Z pusi atrodas Valmieras-Lokno pacēlums, bet uz D Gulbenes depresija. Cērtenes pilskalna apkārtnē kristāliskais pamatklintājs atrodas 400 m dziļumā. Silvas pusē, kur sākās Gulbenes depresija, pamtklintāja dziļums sasniedz 900 metrus. Iepretim Smiltenes lokālajam pacēlumam kristāliskā pamatklintāja virsma pie lūzuma zonas sasniedz augstāko amplitūdu Latvijā - 650 metri, jo šeit tā dziļums sasniedz 1000 metru atzīmi. Kristālisko pamatklintāju veido gneisi un migmatīti.

Lūzuma zonas ietekme izpaužas arī Hercīnajā struktūrstāvā, ko šajā rajonā noslēdz augšdevona Gaujas, Amatas un Pļaviņu svītas ieži. Devona iežu virsmā jeb **Subkvartārajā virsmā** pamatklintāja lūzuma zonas ietekme izpaužas kā vairākus desmitus metrus augsta kāpe, kuras augšmalu veido Pļaviņas svītas dolomīti un dolomītmerģeļi, bet piekāji – Gaujas svītas smilšakmeņi. Minēto kāpi devona iežu virsmā izrobo vairāki iegrauzumi. Smiltenes pilsētas teritorijā šāds sens kvartāra nogulumiem daļēji aizpildīts iegrauzums sakrīt arī Abula ielejas posmu līdz Tiltleju ezeram (to ieskaitot).

Pirmskvartāra iežu virsmai raksturīga liela amplitūda: no 60 –100 metriem. Pie Cērtenes pilskalna tās augstums ir 100 m vjl, salīdzinoši, pie Abula – Jaunā parka teritorijā tās augstums ir 70 m, bet pilsētas pašā Z galā tikai 60 m.
Nelīdzenā devona iežu virsa būtiski ietekmējusi arī Pleistocēna ledāju eksarācijas, akumulācijas un glaciotektonisko procesu norisi un to mijiedarbību, kuru izpausmē izveidojusies nevienmērīgi bieza kvartāra nogulumu sega un tagadējās virsas reljefā atspoguļojas kā dažāda tipa reljefa lielformas – augstienes, zemienes un paugurvaļņi ar atšķirīgu uzbūvi, morfoloģiju un hipsometrisko stāvokli. Izpaužoties glaciotektoniskajām uzbīdijumu un krokojumu deformācijām, kā arī pastiprinātai nogulumu akumulācijai, radās vaļņveida, grēdveida un paugurmasīvu reljefa formas, kuras, atdala līdzīgi orientēti pazeminājumi un ieplakas. Daudzās ieplakās un pazeminājumos uz laiku saglabājās aprimušā ledāja blāķi un masīvi. Tiem kūstot radās kēmu pauguru formas, bet pēc pilnīgas ledus izkušanas daļā ieplaku pakāpeniski izveidojās ezeri, piemēram, Klievezers, vai arī tiem aizaugot -nelieli purvi.
Ar ledāja un tā kušanas ūdeņu nogulumos apraktu ledus blāķu izkušanu un sekojošo pārklājošo nogulumu slāņu iegruvumiem, t.i., izpaužoties glaciokarsta procesiem, saistīta daudzo dziļo, piltuvveidīgo ieplaku izveide Smiltenes apkārtnē. Paugurs Ozolu ielas rajonā („Meteorīta krāteris”) ar dziļo ļoti izteiksmīgo piltuvveidīgo ieplaku, pieder Latvijā lielākajiem glaciokarsta veidojumiem (iespējams, ka tas ir viens no visizcilākajiem Latvijā). Teorētiski iespējams arī, ka daļa piltuvveidīgo ieplaku, īpaši tās, kuras atrodas pauguros, sākotnēji veidojušās kā hidrolakolīti (Āboltiņš O., 2000.).

Pamatiežus sedz **kvartāra nogulumi**, kuru biezums pilsētas teritorijā ir 20 –70 metru, virzienā uz Vidzemes augstienes centrālo daļu to biezums pieaug. Piemēram, Smiltenes

pilsētas teritorijā pie Smiltenes – Valkas šosejas Abulas tilta, kvartāra segas biezums ir tikai 24 m, bet Cērtenes pilskalna teritorijā tas ir 70 m. Teritorijas lielākajā daļā kvartāra nogulumu virsējā kārtā dominē nešķiroti *fluvioglaciālie* un *glaciālie* nogulumi - smilts, grants, granšaina smilts ar oļiem.

Upju ielejās (palienēs) sastopams *aluviālie* nogulumi. Smilts un grants nogulumi dziļākos slāņos mijas ar smilšmāla un māla nogulumiem (Latvijas ģeoloģijas fonds).
Smiltenes augstākais punkts ir 156,5 metri uz Z no Cērtenes pilskalna, bet zemākais – 79,0 m Abulas upes ielejā uz pilsētas Z robežas.

3.3. HIDROLOĢIJA UN HIDROGRĀFIJA

Smiltenes teritorija ietilpst Vidusgaujas ieplakas upju hidroloģiskajā rajonā.
Par pilsētas A robežu un tālāk par pilsētas Z daļu tek Abuls (kopējais garums 52 km), kas ir Gaujas kreisā krasta pieteka. Abula ieleja savus iespaidīgākos apmērus sasniedz Smiltenes Vecā un Jaunā parka teritorijā. Abula ielejas krastu nogāžu slīpums dažkārt pārsniedz 30%. Tajos virszemē iznāk vairāki avoti. Pilsētā uz Abula trijās vietās uzbūvēti dambji – mākslīgi izveidoti ezeri Teperis (109m.v.j.l.), Vidusezers (93,5m.v.j.l.) un Tiltleju ezers (84 m.v.j.l.).

13. attēls Abula ieleja, Tepera ezers

Pilsētas D robeža sakrīt ar Cērtenes (13 km) un Drandas (9 km) upīti, kas ir Abula kreisā krasta pietekas.
Upju krasti ir ļoti daudzveidīgi – gravas mijās ar purvainām slīkšņām. Palienes ir samērā šauras. Upes ir līkumainas un akmeņainas. Tajās ir daudzas krācītes. Starp pakalniem, purvainā vietā izveidojies Klievezers. Pilsētas teritorijā ir vairāk nekā 50 dažāda izmēra dīķi.

Hidroloģiskais postenis uz Abula atrodas pie pilsētas robežas, 50 m lejup no autoceļa Smiltene – Gulbene. Kā rāda novērojumi, tad upes maksimālie palu līmeņi šajā postenī apmēram par 1,6 metriem pārsniedz vidējos līmeņus. Bez tam uz upes izveidotie uzstādinājumi – Teperis, Vidusezers un Tiltleju ezers – lielā mērā izlīdzina līmeņu svārstības, stipri mazinot to amplitūdu. Pilsētai svarīgas teritorijas pie šādiem līmeņiem neapplūst.

Nokrišņu daudzums Smiltenē vidēji ir 665 mm gadā, notece 221 mm (33% no nokrišņu daudzuma) un iztvaikošana 444 mm (67% no nokrišņu daudzuma). Šāda noteces un iztvaikošanas attiecība atbilst Latvijas vidējiem rādītājiem.

3.4. AUGSNES

Dabiskos apstākļos sastopamie augšņu tipi Smiltenē ir velēnu vāji un vidēji podzolētas saistīgas smilts augsnes, bet vietām uz karbonātiska augsnes cilmieža, arī velēnu karbonātaugsnes.
Pauguru virsotnēs un nogāzēs raksturīgi ir podzolēšanās procesi. Stāvākajās nogāžu daļās ir iespējamas erodētās augsnes.
Pilsētas apbūvētajā daļā galvenokārt dominē *antropogēnās* augsnes, t.i. augsnes ar būvgružu piejaukumu, šī slāņa biezums var būt no dažiem centimetriem līdz vairāku metru biezam slānim uzbērumu vietās, tādējādi veidojot arī *apraktās* augsnes. Atsevišķās vietās, dārziņu teritorijās ir izveidotas *kultūraugsnes*, t.i. augsnes ar ievērojami lielāku humusa saturu augsnē, nekā dabīgos apstākļos, ar slāņa biezumu ap 30 cm.

3.5. TERITORIJAS INŽENIERĢEOLOĢISKĀ NOVĒRTĒŠANA

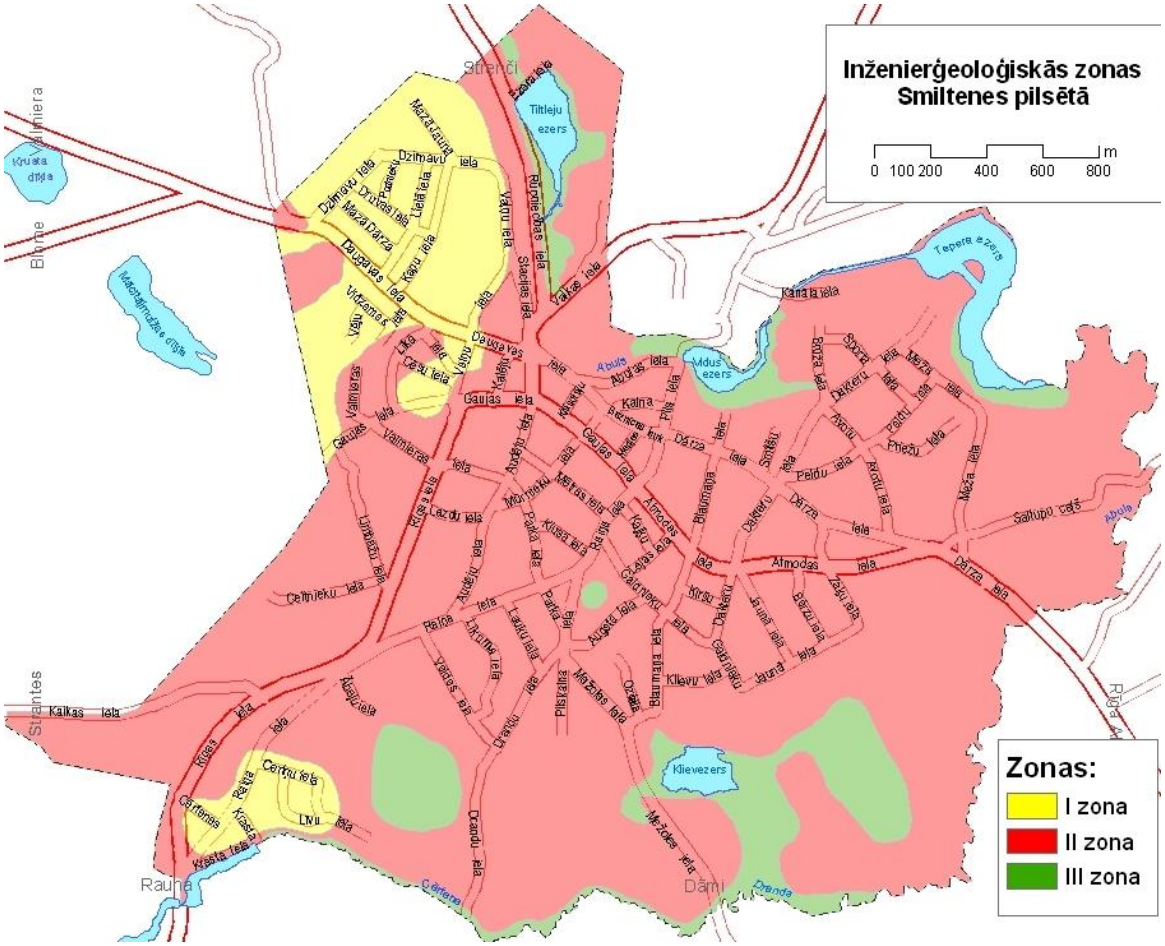

14. attēls Inženierģeoloģiskais zonējums [19]

Pamatojoties uz Smiltenes pilsētas teritorijas dabas kompleksu dažādību, ir izveidotas trīs inženierģeoloģiskās zonas, kas parādītas 14. attēlā:

I zona ir visvairāk atbilstoša celtniecībai – aizņem ap 10% no visas teritorijas, galvenokārt pilsētas Z un DR rajonos

Tā atrodas uz viļņotiem morēnlīdzenumiem un uz fluvioglaciāla reljefa, kuru nogāžu slīpums nepārsniedz 10%. Grunts apstākļi ir labi; gruntsūdeņu līmenis ir salīdzinoši dziļš.

II zona ir daļēji atbilstoša celtniecībai – tā aizņem lielāko pilsētas daļu, ietverot gandrīz visus ģeomorfoloģiskos elementus. Galvenais nepateicīgais faktors ir reljefa artikulācija (nogāzes pārsniedz 10%), vietām ir paaugstināts gruntsūdens līmenis, nelielas pārpurvotas vietas starp pauguriem. No mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem atsevišķās vietās ir novērojama pārpurvošanās un augsnes erozija.

III zona ir nepiemērota celtniecībai – atrodas lielākās nogāzes (nogāzes slīpums pārsniedz 30%), purvi, periodiski applūstošas vietas (upju palienes). Celtniecība šādos rajonos Smiltenē ir ekonomiski neizdevīga. [19]

3.6. VIDES KVALITĀTE

Pārraudzību par vides jautājumiem Smiltenē veic Valmieras reģionālās vides pārvaldes speciālisti, kas arī nodrošina kontroli un izsniedz atļaujas saistībā ar aktivitātēm, kas skar vides jautājumus.
Smiltenes pilsētas vides stāvoklis ir stabils, notiekošās struktūras pārmaiņas nav izsaukušas negatīvas pārmaiņas vidē, notiek pakāpeniska rīcība atsevišķu pilsētas teritoriju aizsardzības režīmu nostiprināšanā.

Galvenās vidi apdraudošās tendences, kas nākotnē var izsaukt slodzes padziļināšanos vidē ir:

- vietējo dabas resursu, īpaši koksnes pārstrādes strauja palielināšanās;
- vienreizlietojamā iepakojuma, īpaši plastmasas un stikla atkritumu pieaugums;
- iespējamais rūpnieciskās ražošanas izmešu un atkritumu pieaugums, ņemot vērā tendenci attīstīties ražošanai. [35]

3.6.1. Gaisa kvalitāte

Cilvēku saimnieciskā darbība rada arī dažāda veida izmešus gaisā. Pastāv divas izmešu avotu grupas – stacionāro izmešu avoti, kas rodas siltumenerģētikā un rūpniecībā, un mobilo izmešu avoti, kas Smiltenes gadījumā ir autotransports.
Atmosfēras gaisa piesārņojums Smiltenē, salīdzinot ar citām Vidzemes pilsētām, nav liels, jo pilsētā ir centralizēta siltumapgādes sistēma, kā arī nav spēcīgi attīstīta rūpniecība. 85% siltuma patērētāju pieslēgti pie a/s "8.CBR" katlu mājas. Lielākie gaisa piesārņotāji Smiltenē redzami 2.tabulā.

2.tabula Lielākie gaisa piesārņojuma avoti 2004.gadā.[9]

Nosaukums	Faktiskās emisijas (t/g)
DUS A/s"Virši-A"	0,7
Sia "Woodform"	4,0
VAS "Vidzemes ceļi"	17,3
VTU"Valmiera" Smiltenes filiāle	1,6
Sia "Smiltenes koks"	23,1
Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca	16,2
Sia "Troll nursery"	128,3
Sia "Smiltenes koks" Dzirnavu 6	16,5
ZET	7,8
Sia „NKUP" katlumāja Daugavas 22	1,7
Sia „NKUP" Pils 3a	1,3
A/s „8.CBR"	109,5
A/s „Smiltenes piens"	43,5
DUS sia"LAM"	2,9
Sia "Gāze GA"	9,1
Sia "JKKS"	6,8
KOPĀ:	**390,3**

Dažādu vielu emisijas gaisā no rūpnieciskajiem uzņēmumiem 2004. gadā (t/g)

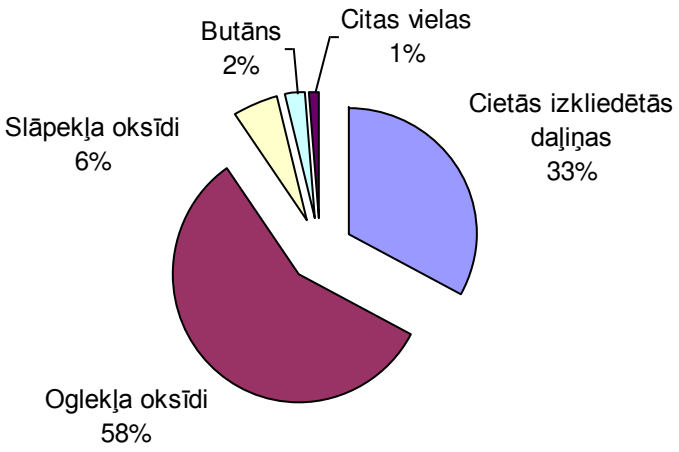

15. attēls [Latvijas Vides Aģentūra, Gaisa informatīvā sistēma 2004]

3.6.2. Virszemes ūdens kvalitāte

Normatīvu robežās pilsētā tiek nodrošināta ūdens aizsardzība un notekūdeņu attīrīšana, tomēr pilsētas ūdenstilpnēs novērojami eitrofikācijas procesi. Šī procesa galvenais cēlonis ir ar Abula baseinu saistīto ciematu un dārzkopības sabiedrību neattīrīto notekūdeņu ievadīšana virsūdeņos un lauksaimniecības radītais piesārņojums, kā arī ūdens objektu un to piekrastes joslu atbilstošas apsaimniekošanas trūkums.

Lai gan esošie Smiltenes HES nodrošina Vides pārvaldes minimālo sanitāro caurplūdi Smiltenes ūdenskrātuvju grupai , acīmredzami tā ir nepietiekoša. Tā rezultātā arī tiek veicināta eitrofikācija.
Eitrofikācijas rezultātā Smiltenes ūdenskrātuvēs ir samazinājusies ūdens caurredzamība, palielinājies organisko vielu sedimentācijas ātrums un nogulšņu daudzums, samazinājusies skābekļa koncentrācija, izmainījies sugu sastāvs (daudzgadīgās aļģes aizstājušas viengadīgās pavedienaļģes, zilaļģes, zaļaļģes, kļuvis nabadzīgāks bentosa sugu sastāvs, izmainījusies zivju barības bāze un līdz ar to arī zivju sugu sastāvs), turpinās strauja ūdenstilpju aizaugšana. Pēdējos gadu desmitos vērojamā antropogēnās slodzes palielināšanās izraisījusi ekoloģiskā līdzsvara traucējumus un eitrofikācijas procesa kāpinājumu. Šīs problēmas risinājums ieņem arī vienu no centrālajām vietām gan Baltijas jūras krastos izvietoto valstu nacionālajā vides aizsardzības politikā, gan Baltijas jūras reģiona līmenī. [35]

Abula upe no grīvas līdz Trikātai ir noteikta par lašveidīgo zivju ūdeņu upi [11]. Augšpus Trikātas (*arī Smiltenē*) atrodas karpveidīgo zivju ūdeņi, kuros dzīvo vai kuros

iespējams nodrošināt karpu dzimtas (*Cyprinidae*) zivju, kā arī līdaku (*Esox lucius*), asaru (*Perca fluviatilis*) un zušu (*Anguilla anguilla*) eksistenci.

Ūdens kvalitāte Abulā neatbilst lašveidīgo zivju ūdeņiem izvirzītajām prasībām, jo atsevišķos gadījumos gandrīz neviens no parametriem neatbilst normatīviem.
Ūdens kvalitāti Abulā raksturo vidēji skābekļa apstākļi, samērā liela organisko vielu un biogēnu koncentrācija, un bioloģiskie parametri norāda uz vāju piesārņojumu [8].

Ūdenstilpņu ekspluatācijas (apsaimniekošanas) plāni ir izstrādāti Tiltleju un Tepera ezeriem.

3.6.3. Sniega savākšanas laukumi

Ziemas laikā, kad nepieciešama sniega izvešana no pilsētas ielām, par sniega savākšanas laukumu pagaidām tiek izmantota izlīdzināta teritorija Valkas ielas malā (skat. karti „Paaugstināta riska objekti un potenciāli piesārņotas vietas"). Ja nākotnē šo vietu Valkas ielā apbūvēs, tad būs nepieciešams jauns sniega savākšanas laukums. Kā viens no variantiem laukuma izveidei ir teritorija Rīgas ielas galā (skat. karti). Pastāv arī iespēja vienoties ar kādu no apkārtējām pašvaldībām par sniega savākšanas laukuma izveidi ārpus pilsētas teritorijas.

3.6.4. Piesārņotās vai potenciāli piesārņotās vietas

Saskaņā ar likumu „Par piesārņojumu" un 2001.gada 20.novembra MK noteikumiem Nr.483 „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtība", pašvaldības savā administratīvajā teritorijā veic piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu (PPPV) apzināšanu un sākotnējo izvērtēšanu.
PPPV reģistrācija centralizētajā valsts datu bāzē ir priekšnoteikums Eiropas Savienības strukturālo fondu finanšu līdzekļu piesaistei izpētes un sanācijas veikšanai objektos.

Balstoties uz Smiltenes pilsētas sniegtajiem datiem un SIA „Reģionālo projektu" speciālistu veiktajām datu analīzēm, PPPV reģistrā kopā ir uzņemtas 8 vietas un teritorijas, kas atrodas Smiltenēs pilsētā. (skat. karti „Paaugstināta riska objekti un potenciāli piesārņotās vietas")

3.tabula Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas [9]

Vietas nosaukums, adrese	Kādas piesārņojošas darbības veiktas kādreiz	Laika periods, kurā darbojas (-ās) piesārņojošais objekts	Vietas aptuvenā platība (ha)	Tuvumā esošie īpaši jūtīgie objekti (skola, mazdārziņi, ūdens objekti, utt.)	PPPV numurs (9415+)
Smiltene, Drandu 24	bija pilsētas atkritumu izgāztuve	līdz ~ 1980.g.	7,15	Tieši blakus atrodas purvs, tuvākās dzīvojamās mājas ~70 metri; ~100 metri līdz Cērtenes upei	3371
Pilsētas centrālā katlumāja Rīgas 16a	līdz 1992. gadam veikta kurināšana ar mazutu	darbojas no 1978.g.	2,22	Tuvākais artēziskais urbums ~ 130 metri; tuvākās dzīvojamās mājas ~ 70 metri	3372
DUS Stacijas 2		darbojas	0,2	Abula upe ~100 metri; tuvākais artēziskais urbums ~ 30 metri	3373

DUS Dārza 36		darbojas	0,82	Tuvākais artēziskais urbums ~ 100 metri; tuvākās dzīvojamās mājas ~ 70 metri	3374
DUS A/s 8.CBR Rīgas 14		darbojas	zemes gabals kopā 12,75	Urbumi ~ 300 metri; dzīvojamās mājas ~ 100 metri	3375
DUS 7.CP Dakteru 28		slēgts ~1998.gadā	1,05	Tuvākā dzīvojamā māja ~50 metri;	3376
DUS 29.AVS Pils 8		slēgts ~1994.gadā	0,8	29.arodvidusskolas pagalms; pagalmā artēziskais urbums	3377
DUS Raiņa 11		slēgts ~1992.gadā	0,17	Apkārt privātā apbūve; ~50m līdz bērnu dārzam	3378

RĪCĪBAS:

- **Visām ūdenstilpnēm (ezeriem) nepieciešams izstrādāt un ievērot ūdenstilpņu ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumus;**
- **Nepieciešams izstrādāt Abula upes ezeru kaskādes vienotus ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumus;**
- **Jāsekmē enerģijas taupīšana un efektīva energoresursu izmantošana;**
- **Jāparedz apstādījumu teritoriju projektēšana un ierīkošana, balstoties uz speciālistu ieteikumiem un izstrādātajiem plāniem;**
- **Likvidēt vai novērst potenciālo piesārņojumu;**
- **Nepieciešama pilsētas bijušās atkritumu izgāztuves (Drandu ielā) mūsdienu prasībām atbilstošas rekultivācijas veikšana.**

3.7. AINAVAS

Smiltenes pilsētā ir reljefa ainava, meža ainava, upju ainava un ezeru ainava. Smiltenē ir ļoti izteiktas mākslīgi veidotās ainavas - ceļu ainava, privātmāju ainava.
Cērtenes upes un Abula upes dabiskais tecējums ir Smiltenes pilsētas D un A dabīgā robeža. Smiltenes pilsētas D robežu veido Cērtenes upes (ar Cērtenes ezeru) un Drandas upes dabiskais tecējums, kas dabīgi sadala ainavu.
Smiltenes ainavas noteicošais elements ir cilvēka iejaukšanās rezultātā izveidotā ezeru kaskāde, kur Abuls dabīgos līkumos un stāvos krastos plūst pa pilsētas ZA robežu.

Abula upes ielejā ir izveidoti Smiltenes pilsētas ainaviskākie un lielākie parki.
Vecajā un Jaunajā parkā ir augstvērtīgākās dabīgi veidojušās un koptas Smiltenes ainavas. Šajos parkos apstādījumi izvietoti uz slīpām Abula ielejas krastu nogāzēm, tāpēc iespējams veidot baudāmas skatu līnijas. Augstumu starpība starp augstāko Tepera un zemāko Tiltleju ezeru ir 25m. Abula upe, ezeru ūdens spoguļi, slīpās nogāzes un salīdzinoši mazais attālums starp ezeriem ir ļoti pateicīga vide ainaviskās telpas un skatu līniju attīstīšanai. Abula upes ainava starp ezeru kaskādi vietām ir ļoti izteiksmīga (piem. pie viesnīcas „Brūzis"), bet dažviet līkumotai ainavai nevar piekļūt stāvo krastu un gājēju taciņu trūkuma dēļ. Eitrofikācijas rezultātā Smiltenes ūdenskrātuvēs ir

samazinājusies ūdens caurredzamība, palielinājies organisko vielu sedimentācijas ātrums un nogulšņu daudzums, samazinājusies skābekļa koncentrācija, izmainījies sugu sastāvs, turpinās strauja ūdenstilpju aizaugšana. Pēdējos gadu desmitos vērojamā antropogēnās slodzes palielināšanās izraisījusi ekoloģiskā līdzsvara traucējumus un eitrofikācijas procesa kāpinājumu.

Lielu daļu no pilsētas teritorijas aizņem mežu ainava. Tā ir caurspīdīga un kopta, mežos ir veiktas ainavas kopšanas cirtes, A/s „Latvijas Valsts meži" Austrumvidzemes mežsaimniecības Smiltenes apkārtnes mežu apsaimniekošanas plānā ir paredzēts veikt kopšanas cirtes pilsētā un pie Silvas. Smiltenes meži vairāk atgādina parkus [24].

Informācija par pilsētas zaļo struktūru skatāma 6.4. nodaļā.

3.7.1. Augstvērtīgas ainavas

Smiltenē ir daudzas augstvērtīgas ceļu ainavas. Ainavu izvērtēšanas procesā izdalīti skati un ainaviski ceļa posmi, kas paver skatu uz pievilcīgam ainavām (skatīt karti – „Zaļā struktūra").

Skata vērtību nosaka pēc tā vizuālās kvalitātes, funkcionalitātes un pieejamības. Tāpēc skatu punkti pārsvarā izkārtoti gar galvenajiem ceļiem, kultūrvēsturiskiem pieminekļiem un atpūtas vietām. Smiltenes pilsētā ir vairāki augstvērtīgi ceļu posmi, no kuriem paveras Smiltenes pilsētas panorāma, to vēlams atstāt atklātu un baudāmu. Vasaras periodā daudzu koku lapotnes aizsedz skatu līnijas.
Savrupmāju apbūves teritorijas atrodas krasi atšķirīgā reljefā – no 91 m v.j.l. līdz 145 m v.j.l., tādējādi atklājas ļoti dažādi un interesanti nogāžu projektēšanas paņēmieni. Vietām veidojas problemātiska virsūdeņu novadīšana no gruntsgabaliem ielejās. Privātā apbūve ir vizuāli sakopta un ainaviski baudāma. No privātās apbūves teritorijām paveras pārredzamākās pilsētas panorāmas un interesantas skatu līnijas [24].

16. attēls Smiltenes Romas katoļu baznīca

3.7.2. Skatu dominantes

Pilsētas ainavu veido esošās dabīgās un cilvēka radītās vertikālās dominantes – pakalni, koki, būves, u.c. To ir svarīgi atzīmēt ne tikai plānojot ainavas dominantes, bet arī noskaidrot svarīgākās skatupunktu vietas brīvajā ainavā. Lai nākotnē attīstītu skatu līnijas, ir ne tikai jāveido, bet arī jāatsedz skatu dominantes, jāizvērtē skatupunkti un skatu vietas, no kurām vislabāk eksponējas dominantes, lai nepieļautu skatu līniju pārtraukšanu, apbūvējot teritorijas, jeb aizsedzot tās ar stādījumiem.

Smiltenē ir vairākas vertikālās dominantes. Vispazīstamākās ir Smiltenes Evaņģēliski Luteriskā baznīca un Romas Katoļu baznīca. Skatu dominantes veido arī arhitektūras un mākslas sintēze pilsētbūvniecībā. Smiltenē arhitektūrā iezīmējas ēkas ar jūgendstila

elementiem, kas piesaista uzmanību. Pilsētā ir monumentāli dekoratīvas kompozīcijas, kas saistītas ar ēku arhitektūru, piem., „Ugunsdzēsēju" ēka Baznīcas laukumā 12, bet pietrūkst autonomu kompozīciju, piem. mākslas elementi, kas brīvi novietoti parkos, skvēros vai pilsētas laukumos. [24]

3.7.3. Degradētas ainavas

Degradētas ainavu teritorijas Smiltenes pilsētā ir samērā maz, bet ir daudz tādas teritorijas, kas nepareizas cilvēka darbības rezultātā var pārvērsties par degradētām teritorijām.

Šobrīd Smiltenē esošās degradētās teritorijas ir pārveidojamas par baudāmām teritorijām ar minimāliem līdzekļiem, piem., jāizvāc atkritumi no mežiem, jāiestāda dzīvžogs gar nepievilcīgām ražošanas un tehniskās apbūves teritorijām. Ap visiem pilsētas teritorijā esošajiem privāto garāžu kompleksiem to juridiskās nesakārtotības dēļ izveidojušās degradētas ainavas – nekoptas teritorijas, atkritumu izgāztuves, nekvalitatīvi ceļu segumi.

Degradēta ainava pilsētas teritorijā ir arī bijusī nepilnīgi rekultivētā pilsētas izgāztuve, kas reģistrēta Latvijas Vides aģentūras datu bāzēs apkopotajos datos par piesārņotajām un potenciāli piesārņotajām vietām.

Arī cilvēka rīcības rezultātā degradētās ainavas platība var palielināties, jo turpinās patvaļīga sadzīves atkritumu izmešana izgāztuves tuvumā esošajos mežos. [24]

3.7.4. Ainavu konflikti

Bieži vien svarīgus skatu punktus un skatu līnijas aizsedz daudzstāvu apbūve, dažviet savrupmāju, ražošanas vai tehniskā apbūve. Arī apstādījumi ir klasificējami kā ainavu konfliktus veidojoši elementi. Smiltenes pilsētas ainavai ir vairākas traucējošas tehniskās dominantes – dūmeņi.

17. attēls Atmodas iela

Ainavu konflikti var veidoties tad, ja rūpnieciskās teritorijas atrodas ekoloģiski jūtīgās vietās, piemēram, upes ielejā. Tāpēc, plānojot esošo teritoriju attīstību, jākontrolē šādu vietu izmantošana. Šobrīd ainavu konflikts ir pie Vidusezera esošais privātīpašums, kurš atrodas Abula upes aizsargjoslā.
Ainavu konfliktus var veidot pilsētas apbūves un laukumu proporciju neievērošana. Smiltenē pilsētas plašā centra daļa ar platajām ielām kontrastē ar savrupmāju apbūves kompakto, šauro, romantisko ieliņu tīklu.
Ainavu konflikti rodas ap īpaši aizsargājamām teritorijām, aizsargjoslās, starp ainavu un lineāro komunikāciju trašu elementiem - stabiem, vadiem un gaisvadu kabeļiem. [24]

3.7.5. Skatu virzieni

Risinot ainavas struktūras jautājumus, ir 2 uztveres mērogi:

- tuvā uztvere, ko galvenokārt uztver gājēji, konkrētu teritoriju lietotāji. Lai uzlabotu ainavu, šajā līmenī nepieciešams veidot apbūves dažādību, radīt vairāk zemus un vizuāli daudzveidīgus apstādījumus, izmantot ārtelpas arhitektūras elementus;
- tālā uztvere, kas ir būtiska uztverot panorāmas un pilsētas kopējo siluetu. Skatu iespējas rada priekšstatu par pilsētas uzbūvi un mezglu punktiem.

Tā kā Smiltenē ir izteikti paugurains reljefs, tad skatu līnijas un virzieni ir vietām ļoti tāli un ainaviski. Dažviet vērtīgos skatu virzienus aizsedz koku lapotnes. Vadoties pēc tūristu un interesentu intensitātes, kā arī pēc apskates objektu eksponēšanas leņķa, ir noteikti skatu līniju sākumpunkti (skatīt karti – „Zaļā struktūra"). Tā kā ar skatu līnijām var vērst skatītāja uzmanību uz objektiem, ko ir vērts parādīt, tad pirms to izveidošanas ir jānosaka tas, ko vēlamies eksponēt.

18. attēls Skatu līnija Rīgas ielā

Atsedzami skati ir no savrupmāju apbūves uz tālām skatu perspektīvām.
Smiltene ir attīstījusies pie Abula upes, tādēļ nozīmīgākās pilsētas panorāmas saskatāmas no Kalnamuižas. Pilsētas vēsturiskais centrs atrodas reljefa paaugstinājumā, bezlapu periodā tas ir pārredzams no dažādām pilsētas vietām.
Izteikta Smiltenes ainavas dominante ir Ev. Luteriskā baznīca, kas ar torni vizuāli tālu iedarbojas uz ainavu.

Vēsturiskās dominantes pilsētā saskatāmas arī no pilsētas ielām. Uz Daugavas ielas ass ir kapliča, kas atrodas pie Pilsētas kapsētas.
Liela nozīme Smiltenes pilsētas un dabas ainavu veidolā ir vēsturiskajiem skatupunktiem. Vietām šos skatus daļēji aizsedz rūpnieciskā apbūve un daudzstāvu dzīvojamās ēkas.
Ainavas uztvere pārsvarā veidojas, vērojot skatus no ceļiem.
Skata vērtību nosaka pēc tā vizuālās kvalitātes, funkcionalitātes un pieejamības. Ainavas elementu kopums nosaka ceļa posma vērtību (raksturu). Ceļa posmam var būt dominantes, neitralitātes vai negatīvs raksturs. [24]

RĪCĪBAS:

- **Saglabājamas un izkopjamas augstvērtīgākās ainavas (skatīt karti – Zaļā struktūra);**
- **Nepieciešams veidot skatu līnijas uz vērtīgiem skatu punktiem;**
- **Nepieļaujama degradētu ainavu veidošanās, nepievilcīgākās ainavas jāsakārto;**
- **Atsedzami augstvērtīgākie skatu virzieni (skatīt karti – Zaļā struktūra).**

4. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS

Kultūras pieminekļu aizsardzību nosaka valsts likums "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" un „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirmpirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu" u.c. likumdošanas akti. Kultūras pieminekļu aizsardzība veicama saskaņā ar minētajiem normatīvajiem aktiem un "Aizsargjoslu likumu".
Pilsētai attīstoties, ir jāsaglabā esošais kultūrvēsturiskais mantojums, cenšoties pasargāt tā autentiskumu, kā arī veicinot pieminekļu izmantošanu izziņas nolūkiem (piem., tūrismā).

Objektu numerācija pēc kārtas atbilst numerācijai Aizsargājamo dabas un kultūrvēstures objektu kartē.

4.1. VALSTS NOZĪMES KULTŪRAS PIEMINEKĻI

Šeit ir uzskaitīti „Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā" iekļautie objekti.

1.Cērtenes pilskalns ar priekšpili un dambi (pie Cērtenes upītes)
Valsts nozīmes Arheoloģijas piemineklis No: # 2 386
Vissenākais Smiltenes vēstures pagātnes liecinieks atrodas pilsētas D daļā, kalnainā priežu silā (robežapraksts 4. pielikumā).
Cērtenes pilskalnu identificē ar 1359.gada dokumentos minēto "CASTRUM SMILTESELE". Tā atradusies senās Tālavas teritorijā, kurā bijuši vairāki novadi ar iespējamo "galvaspilsētu" Trikātā. Cērtenes pilskalns bijis viens no spēcīgākajiem to vidū.
Pilskalna dabiskā krauja bijusi tikai dienvidu nogāze pie Cērtenes upītes. Kalna augstums no upītes puses sasniedz gandrīz 25 m augstumu. Lai pilskalnu nocietinātu, tam visapkārt izrakts 12 m dziļš grāvis, ko uzskata par vienu no grandiozākajām fortifikācijas būvēm Latvijas pilskalnos. No tā izraktās zemes uzmestas gan pilskalna plakuma (caurmērs ap 60-70 m) malās, gan arī grāvja pretējās pusēs. 100 m augšup pa Cērtnes upīti redzams, ka senāk bijis ierīkots dambis, kura uzstādinātie ūdeņi iespējams novadīti uz grāvi ap pilskalnu.
Latviešu svētvietu un seno zināšanu pētnieks Ivars Vīks uzskata, ka šis pilskalns ir viens no mūsu senajiem dubultsvētkalniem un Cērtene senatnē tas bijusi nozīmīgs centrs, kas vienlaikus varējis uzņemt daudzu tūkstošus cilvēkus. Tagad pilskalns un tā apkārtne ir jauka atpūtas un pastaigu vieta, ko iecienījuši kājām gājēji un autobraucēji.

2.Smiltenes luterāņu baznīca (Baznīcas laukums 1)
Valsts nozīmes Arhitektūras piemineklis No: # 6 872
Smiltenes draudzes baznīcas zīmogā ir skaitlis 1370, ko pieņem par draudzes dibināšanas gadu, taču tagadējā baznīcas ēka celta laikā no 1857.gada līdz 1859.gadam.
Šī celtne ir vienīgā krusta veidā celtā baznīca Latvijā. Pie tam krusta augšgals vērsts pret ziemeļiem. Pēc arhitektūras stila tā ir izteikts neogotikas paraugs, uz ko norāda daudzi to veidojošie elementi – sienas nokrāsotas baltā krāsā un otrā stāva līmenī sienās ir ievietoti gareni metāla stiprinājumi. Uz baznīcas gotisko stilu norāda arī svečturi – lampu lustras, kas piekārtas pie baznīcas taisnā pārseguma griestiem.

Galvenais celtnes būvmeistars bija Mārcis Sārums no Priekuļiem (1799.-19.07.1859.), kurš gan tā arī nepiedzīvoja atklāšanas dienu 1859.gada 18.oktobrī. Darbus pabeidza viņa znots Kampe. Baznīcas būve kopā izmaksājusi 13192 rubļus.

3.Kapa piemineklis A. F. Bandavam (Vaļņu iela 11)
Valsts nozīmes Mākslas piemineklis No: # 4 466
Vecākais apbedījums kapsētā. Piemineklis veidots no smilšakmens. Tas veidots par godu Bandavu (*Adam Friedrich Bandau*) ģimenei, kas bija Smiltenes muižas īpašnieki.

4.Kapa piemineklis Brantu ģimenei (Vaļņu iela 11)
Valsts nozīmes Mākslas piemineklis No: # 4 467
Sarkanā granīta pieminekli darinājis Jānis Briedis kā pateicību ārsta Jāņa Branta (1889. – 1944.) mātei. J. Brants bija dermatovenerologs un vecākās Rīgas psihiatriskās slimnīcas direktors.

5.Altārglezna "Kristus augšāmcelšanās" (Baznīcas laukums 1)
Valsts nozīmes Mākslas piemineklis No: # 4 468
Altārgleznu "Kristus augšāmcelšanās" baznīcai dāvināja toreizējā Smiltenes muižas īpašnieka Bandava kundze, kuru gleznojis Ernsts fon Lipharts (spāniešu skolas Mikelandželo stilā), Venedigā. To tagadējā vietā uzstādīja 1873.gada novembrī, bet 1896. gadā atjaunoja Janis Rozentāls.

6.Altāris (Baznīcas laukums 1)
Valsts nozīmes Mākslas piemineklis No: # 4 469
Altāris, kā arī kancele ir veidoti izteikti gotiskā stilā. Uz to norāda dažādie greznojumi smailarku un citu vertikālo formu veidā. M.Sāruma amatnieki kanceli un altāri darināja pēc Rūjienas baznīcas parauga.

7.Ērģeļu prospekts (Baznīcas laukums 1)
Valsts nozīmes Mākslas piemineklis No: # 4 470

8.Ērģeles (Baznīcas laukums 1)
Valsts nozīmes Mākslas piemineklis No: # 4 471
Divdesmit balsu ērģeles būvējuši Racmanis un Rollers Liepājā no 1889. līdz 1890.gadam, un tās izmaksāja 3400 zelta rubļu.

9.Kancele (Baznīcas laukums 1)
Valsts nozīmes Mākslas piemineklis No: # 4 472
Sk. Altāris

10.Vīna pudele (Baznīcas laukums 1)
Valsts nozīmes Mākslas piemineklis No: # 4 473

4.2. PERSPEKTĪVIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI

Perspektīvie kultūras pieminekļi var tikt turpmākajos gados iekļauti valsts vai vietējas nozīmes kultūras pieminekļu sarakstos, jo atbilst MK 2003.gada 26.augusta noteikumiem Nr.474 „Noteikumu par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirmpirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu" kultūras pieminekļu kritērijiem. [29]

11.Bērena kapliča (Vaļņu iela 11)
Arhitektūras, mākslas piemineklis
Izpildot G.Bērena (Gottlieb Behrens) testamentā izteikto gribu, 1895.gadā Smiltenes pilsētas kapsētas visaugstākajā vietā pēc arhitekta Konstantina Pēkšēna projekta tika uzcelta draudzes vecākā un labdara Bērena kapliča. Kapličas iekšpusē redzama igauņu tēlnieka Augusta Ludviga Veicenberga (1837.-1921.) veidotais Kristus tēls, kas darināts no marmora 1870.gadā. Tas veidots pēc dāņu tēlnieka B.Torvaldsena (Berel Torvalsen 1770.-1844.) skulptūras parauga, kuru viņš 1822.gadā bija izgatavojis Kopenhāgenas Dievmātes baznīcai.

12.Smiltenes vēsturiskā centra apbūve (Baznīcas laukums, Dārza iela)
Arhitektūras, pilsētbūvniecības piemineklis
Dārza iela (1-17). Baznīcas laukums (11-16). 19.gs. beigas, 20.gs sākums.
Dārza iela gadu gaitā nav mainījusies un nav cietusi arī kara gados.
Ilgus gadus Dārza iela bija vienkāršs ceļš bez jebkāda seguma ar ļoti stāvu kalnu pie Pareizticīgo baznīcas. 1927.gadā stāvo kalnu noraka.
Tagad uz šīs ielas atrodas 1927.gadā celtā pasta ēka; Bergmaņu īpašuma jaunākā māja (1900.g.), kas tagad ir atpazīstama kā grāmatnīca, kas tur izvietojās pēc Otrā pasaules kara; līdz 2005. gadam Dārza ielas 3 ēku dēvēja par krievu skolu, kura pirms tam bija Bergmaņa māja. Pie mājas iekārtotais dārzs franču gaumē varētu būt par pamatu tam, ka šī iela tika nosaukta par Dārza ielu. Dārza ielas 11. ēka, kurā tagad atrodas banka, agrāk bija domnieka K.Ozola dzīvesvieta, kurš savā mājā devis patvērumu arī K.Kundziņa ģimenei.
Baznīcas laukums atrodas pašā pilsētas centrā. Zviedru laikā laukums nosaukts zviedru karaļa Gustava Ādolfa vārdā. Savukārt 1941.gada 1.maijā no svētku tribīnes tika paziņots, ka laukums turpmāk sauksies – 1.Maija laukums. Kad pienāca vācu okupācijas laiks, laukums atkal tika pārdēvēts, šoreiz par Ādolfa Hitlera laukumu. Pēc Otrā pasaules kara komunisti atjaunoja laukuma iepriekšējo nosaukumu – 1.Maija laukums.
1990.gada novembrī laukums ieguva pašreizējo nosaukumu – Baznīcas laukums.

13.Smiltenes Sv. Nikolaja pareizticīgo baznīca (Dārza iela 14)
Arhitektūras, mākslas piemineklis
Smiltenes miertiesnesis Vasilijs Aleksandovičs Saveļjevs 1889.gadā ierosināja būvēt pareizticīgo (austrumu grieķu – katoļu) baznīcu. 1894.gada 18.jūlijā firsts Pauls Līvens dāvāja draudzei 1600 kv.asis (apm. 7280m^2) lielu zemes gabalu, kurā baznīcas pamatakmens ielikts 1895.gada 25.jūlijā. Tā iesvētīta 1896.gada 8.septembrī. Baznīcas būve izmaksājusi 7800 zelta rubļus, no kuriem lielāko daļu ziedojis miertiesneša tēvs – Maskavas bagātnieks Aleksandrs Vasiļjevičs Saveļjevs.

14.Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīcas apbūve; Slimnīcas parks (Dakteru iela 14)
Arhitektūras piemineklis
Ar slimnīcas ēkas būvi saistīts traģisks gadījums Smiltenes muižas īpašnieka firsta P.Līvena dzīvē. 20.gs. sākumā no neārstējamas slimības nomira viņa dēls, un firsts nolēma celt slimnīcu, lai cilvēkiem būtu iespējams saņemt kvalificētu medicīnisko palīdzību. Pats firsts zīmējis projektu, vadījis būvdarbus un sedzis visas izmaksas. Konkrēta summa nav zināma, bet tā ir lielākā dāvana Smiltenei tās pastāvēšanas vēsturē. Slimnīca tika veidota arī kā ķirurģiskā medicīnas iestāde ar tam laikam modernu aprīkojumu, 25 gultas vietām, divām zālēm – vīriešiem un sievietēm. Paralēli slimnīcas būvei tika veidots parks. 1903.g. 14.septembrī notika svinīga ēkas atklāšana. Pēc

1.Pasaules kara, Latvijai iegūstot brīvvalsts statusu, valsts nacionalizēja Smiltenes muižu, un slimnīca pārgāja Sarkanā Krusta paspārnē.

RĪCĪBAS:

- **Saglabāt esošos valsts kultūras pieminekļus;**
- **Izvērtēt iespēju pievienot perspektīvos kultūras pieminekļus valsts kultūras pieminekļu sarakstam kā valsts vai vietējas nozīmes pieminekļus.**

5. BŪVNIECĪBA

2004.gadā Smiltenes pilsētā izsniegtas 39 būvatļaujas (salīdzinājumam - Valkas rajonā kopā 101).
2004.gadā Smiltenes pilsētā ekspluatācijā pieņemti 46 objekti (salīdzinājumam - Valkas rajonā kopā 147).
Turpmāk paredzams, ka būvniecības apjomi nedaudz palielināsies.

4. tabula. Būvniecība Smiltenē 2004.gadā [Valkas rajona pašvaldību būvvaldes dati]

	Izsniegtas būvatļaujas		Objekti, kas pieņemti ekspluatācijā	
	2004.g.	2005.g.	2004.g.	2005.g.
Dzīvokļa rekonstrukcija	2	-	-	-
Dzīvojamās mājas rekonstrukcija	4	5	-	1
Dzīvojamās mājas būvniecība	3	2	2	5
Komerctelpu rekonstrukcija	4	-	6	1
Komercbūve	7	-	5	2
Sabiedriska objekta izbūve	1	2	2	2
Sabiedriska objekta rekonstrukcija	-	3	-	2
Infrastruktūras izbūve	3	3	4	1
Infrastruktūras rekonstrukcija	5	3	7	3
Demontāža, nojaukšana	3	-	-	-
Saimnieciskās ēkas būvniecība	6	1	2	6
Saimniecības ēkas rekonstrukcija	1	2	-	-
Garāža	-	-	18	2

	Izsniegtas būvatļaujas		Objekti, kas pieņemti ekspluatācijā	
	2004.g.	2005.g.	2004.g.	2005.g.
Privātpersonas	16	9	20	13
Juridiskās personas	18	5	17	7
Pašvaldība	5	7	9	5
Kopā:	39	21	46	25

6. PILSĒTAS STRUKTŪRA UN TĀS ELEMENTI

6.1. TERITORIJAS ESOŠĀ UN PLĀNOTĀ IZMANTOŠANA

Smiltenes pilsētas struktūra ir monocentriska. Pilsēta nav tik liela, lai veidotos nozīmīgi apakšcentri ar savu infrastruktūru. Pilsētas centra definīcija atsevišķu dienestu un dokumentu kontekstā mēdz atšķirties.
Pilsētas centrā koncentrētas pilsētas svarīgākās funkcijas. Šajā zonā atrodas dzīvojamās ēkas, tirdzniecības, darījumu, kultūras, izglītības un sabiedriskās ēkas. Pilsētas centrālajā daļā ir attīstīta ielu struktūra un inženiertīkli, šeit atrodas pilsētas nozīmīgākās iestādes un dienesti, auto stāvlaukumi un starppilsētu maršrutu autobusu autoosta.
Smiltene ir noteikta par reģiona nozīmes pilsētu, līdz ar to pilsētai ir jānodrošina ne tikai pilsētas, bet arī apkārtnes iedzīvotājiem noteikts pakalpojumu klāsts. Prasības pakalpojumu pieejamībā vēlamai apdzīvojuma struktūrai skatāmas 1. pielikumā.
Informācija grafiski skatāma kartēs- „Pašreizējā teritorijas izmantošana" un „Plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana".

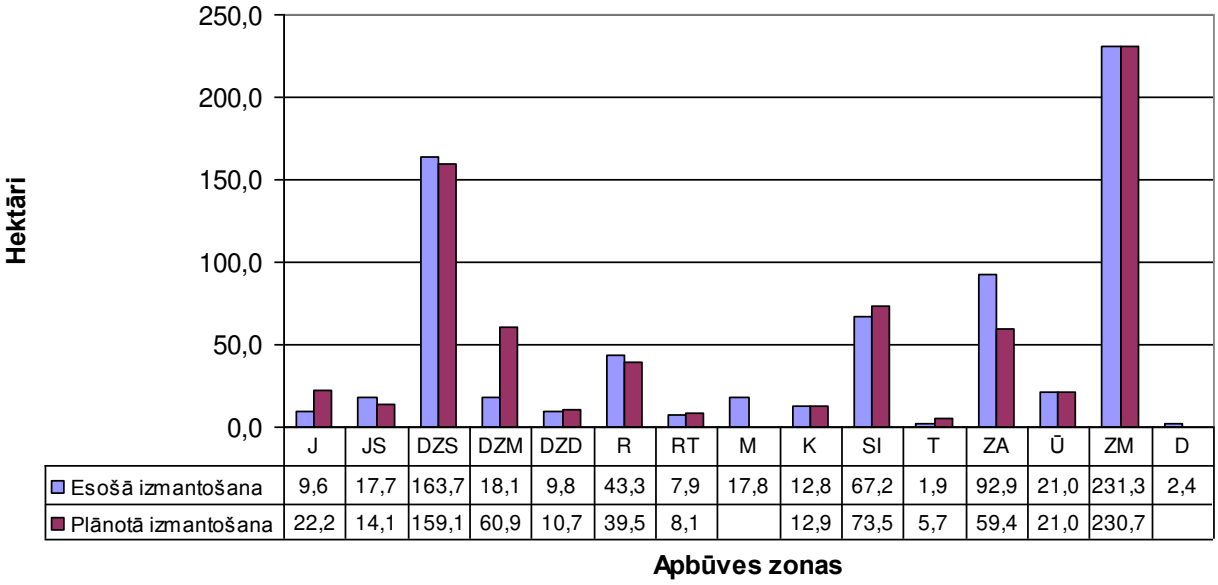

	J	JS	DZS	DZM	DZD	R	RT	M	K	SI	T	ZA	Ū	ZM	D
Esošā izmantošana	9,6	17,7	163,7	18,1	9,8	43,3	7,9	17,8	12,8	67,2	1,9	92,9	21,0	231,3	2,4
Plānotā izmantošana	22,2	14,1	159,1	60,9	10,7	39,5	8,1		12,9	73,5	5,7	59,4	21,0	230,7	

19. attēls Esošo un plānoto apbūves zonu platību salīdzinājums

6.1.1. Jauktas darījumu, sabiedrisko objektu un dzīvojamās apbūves teritorija (J)

Galvenais izmantošanas veids: Darījumu un pārvaldes iestāde, kultūras iestāde, tirdzniecības un pakalpojumu objekts, atpūtas iestāde, ārstniecības un sociālās aprūpes iestāde, sporta būve mazstāvu dzīvojamā apbūve.
Jauktas apbūves teritorijas galvenokārt dominē pilsētas centrālajā daļā.
No esošajiem 9,6 ha šo teritoriju ir plānots palielināt līdz 22,2 ha, jo līdz ar pilsētas attīstību ir pieaugušas arī sabiedrisko iestāžu un uzņēmumu, kā arī pakalpojumu sniedzēju vajadzības pēc telpām.

6.1.2. Sabiedrisko objektu apbūves teritorija (JS)

Galvenais izmantošanas veids: Pārvaldes iestāde, izglītības iestāde, kultūras iestāde, ārstniecības iestāde, sociālās aprūpes iestāde, sporta būve, baznīca,

Sabiedrisko objektu teritorijas atrodas gan pilsētas centrālajā daļā, gan arī teritorijās, kur ir laba pieejamība.

Apbūves teritorijas esošos 17,7 ha paredzēts samazināt līdz 14,1 ha, kas galvenokārt saistās ar plāniem izbūvēt jaunu bērnudārzu šim mērķim jau paredzētā vietā, tādējādi esošo divu bērnudārzu aizņemtajām teritorijām mainot izmantošanas veidu.

Sabiedriskajiem objektiem jāparedz rezerves teritorijas šo objektu attīstībai tālākā nākotnē.

6.1.3. Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorija (DZS)

Galvenais izmantošanas veids: savrupmāja, dvīņu māja.

Pilsētas struktūrā – izņemot centra teritoriju, dominē savrupmāju apbūve.

Paredzēts, ka arī turpmāk savrupmāju apbūve saglabāsies galvenokārt jau esošajās teritorijās, kas kopumā aizņem 163,7 ha. Jaunas savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas paredzēts izveidot Smiltenes DR daļā Cērtenē.

6.1.4. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DZM)

Galvenais izmantošanas veids: mazstāvu daudzdzīvokļu nams, rindu māja, dvīņu māja.

Šīs apbūves tipa teritorijas paredzēts palielināt no esošajiem 18,1ha līdz 60,9ha. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju palielinājums saistās ar vairāku jaunu kvartālu izbūvi perspektīvā (starp Rīgas, Raiņa un Audēju ielu; starp Gaujas ielas galu un Vidzemes ielu; Tiltleju ezeram pieguļošajās teritorijās), kā arī ar apbūves intensitātes celšanos pilsētas centram piegulošajās teritorijās.

6.1.5. Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DZD)

Galvenais izmantošanas veids: daudzstāvu daudzdzīvokļu māja, mazstāvu daudzdzīvokļu māja.

Daudzstāvu dzīvojamo namu teritorijas aizņem salīdzinoši mazas teritorijas (9,8ha) - galvenokārt pilsētas centrā – Audēju un Abulas ielas rajonā. Atsevišķas daudzdzīvokļu māju grupas izvietotas gar Dārza un Dakteru ielu. Savdabīgu mikrorajonu veido arī daudzstāvu māju grupa Rīgas un Limbažu ielā.

Apbūves teritoriju paredzēts nedaudz paplašināt pie jau esošajiem daudzstāvu namiem Rīgas ielā.

6.1.6. Ražošanas teritorija (R)

Galvenais izmantošanas veids: vispārīgās ražošanas uzņēmums, vieglās ražošanas uzņēmums, vairumtirdzniecības iestāde, tehniskās apkopes stacija.

Pilsētā salīdzinoši vāji attīstīta industriālā ražošana. Lielākās teritorijas aizņem ceļu būves uzņēmumi, kokapstrādes uzņēmumi, vairumtirdzniecības objekti un pārtikas ražotnes.

Ražošanas teritorijas perspektīvā paredzēts galvenokārt saglabāt jau esošajās ražošanas zonās, kas nav pilnībā apgūtas. Ražošanas teritorijas paredzēts nedaudz samazināt no 43,3 līdz 39,5 ha, jo vairākiem zemes gabaliem tiek mainīts izmantošanas veids.

6.1.7. Tehniskās apbūves teritorija (RT)

Galvenais izmantošanas veids: inženiertehnisko komunikāciju objekts, transporta izvietošana, noliktava.
Tehniskās apbūves teritorijas paredzēts saglabāt galvenokārt esošajās platībās.

6.1.8. Ielu teritorija (SI)

Galvenais izmantošanas veids: Iela, piebraucamais ceļš, laukums, veloceliņš, ietve, gājēju iela, inženiertehniskās apgādes tīkli un būves.
Ielu teritorijas paredzēts palielināt no 67,2 ha līdz 73,5 ha.
Lai atslogotu pilsētas centrālo daļu, tiks veidots savstarpēji savienotu ielu loks ar kopējo garumu 4km, kas savienos Daugavas ielu ar Dārza ielu pa pilsētas R un D perifēriju daļēji izmantojot esošo ielu trases (Limbažu, Veldes, Jaunā). Izbūvējot šo ielu tiks novērsta situācija, kad vietējā transporta plūsmas no pilsētas R un D daļas tiek organizētas tikai caur pilsētas centrālo daļu, būs iespēja nokļūt citā pilsētas daļā nepārvietojoties pa noslogotākajām Smiltenes ielām. Limbažu iela pēc izbūves turpmāk kļūs par pilsētas nozīmes ielu, bet pārējie loka ielu posmi būs vietējas nozīmes ielas. Tas nozīmē, ka ielu loks netiek plānots tranzītsatiksmes lietošanai. Sīkākas nianses tiks apskatītas, sagatavojot ielu loka priekšizpētes projektu.
Kopumā aptuveni 1,2 km garš plānotās trases posms atrodas uz AS „Latvijas valsts meži" pārvaldītās zemes, pārējais uz pašvaldības īpašumā vai lietošanā esošām zemēm.
No jauna izbūvējamajos pilsētas kvartālos tiek paredzēti jaunu iekškvartālu ielu trasējumi.

6.1.9. Tūrisma un rekreācijas teritorija (T)

Galvenais izmantošanas veids: viesnīca, motelis, tūrisma informācijas centrs, restorāns, kafejnīca, bārs, sporta būves un laukumi, rotaļu laukumi, nomas punkti, kioski un vasaras mini estrādes, parks un skvērs.
Tūrisma un rekreācijas teritorijas paredzēts paplašināt un šādam mērķim perspektīvā izmantot 5,7 ha esošo 1,9 ha vietā. Tas saistīts ar naktsmītņu trūkumu vasaras periodā, kā arī ar pieaugošo tūristu interesi par Smilteni.

6.1.10. Apstādījumi (ZA)

Galvenais izmantošanas veids: parks, skvērs, pagalmu apstādījumi, aizsargstādījumi.
Apstādījumu teritorijas perspektīvā samazināsies no 92,9ha līdz 59,4ha, jo paredzēts apbūvēt vairākas patlaban neizmantotas pļavas, kas esošajā zonējumā ietilpst pie apstādījumu teritorijām.
Perspektīvā lielāks uzsvars tiks likts uz esošo apstādījumu kvalitātes celšanu.

6.1.11. Kapsētas (K)

Galvenais izmantošanas veids: kapsētas.
Kapsētu platības paredzēts saglabāt tādā pašā apjomā, kaut gan tuvāko 10 gadu laikā pilsētnieku vajadzībām būs nepieciešamība pēc jaunas kapsētu teritorijas. Gadījumā, ja netiek panākta kāda vienošanās ar kaimiņu pašvaldībām par kapsētas izveidi ārpus pilsētas teritorijas, kapsēta veidojama pie Saltupu ceļa, kas ir vispiemērotākā vieta pilsētā, kaut gan neatbilst pilnīgi visiem kapsētas izvietošanas kritērijiem.
Pilnībā apgūtas nav Meža un Pareizticīgo kapu teritorijas. Ebreju un Vecie kapi ir slēgti, apbedīšana tajās nav pieļaujama.

6.1.12. Parku meži (ZM)

Galvenais izmantošanas veids: mežs.

Mežu teritorijas paredzēts saglabāt esošajā apjomā. Mežu transformācija veicama, pamatojoties uz „Meža zemes transformācijas noteikumiem".

6.1.13. Ūdeņu teritorijas (Ū)

Galvenais izmantošanas veids: ezers, dīķis, upe, kanāls, strauts.

Ūdeņu teritorijas paredzēts saglabāt esošajā apjomā, paredzot uzsākt pasākumus ūdenstilpņu tīrīšanai un ūdens caurplūdes palielināšanai, kā arī samazināt piesārņojumu Abulā.

Nevienā no pilsētā esošajiem ūdensobjektiem nav atļauta motorizēto ūdens braucamrīku izmantošana.

6.1.14. Mazdārziņi (M)

Pilsētas teritorijā ir aptuveni 18 ha ar šādu zemes izmantošanas veidu. Perspektīvā pilsētas teritorijā ir paredzēts pamazām atteikties no šī zemes izmantošanas veida, jo pieaug pieprasījums pēc savrupmāju un mazstāvu dzīvojamo māju apbūves gabaliem, kuru izveidošanai šīs ir vienīgās piemērotās vietas.

Likvidējot kādu no esošajām mazdārziņu teritorijām Domes īpašumā vai lietošanā esošajās teritorijās, zemes nomniekiem vismaz gadu pirms mazdārziņu slēgšanas tiks nosūtīts paziņojums.

5. tabula. Mazdārziņi Domes īpašumā vai lietošanā esošajās teritorijās [Domes dati]

Adrese	2005.g.		2000.g.	
	skaits	Platība (m^2)	skaits	Platība (m^2)
Audēju iela 14	22	5459	32	7913
Audēju iela 20	8	1658	10	1978
Daugavas iela 39	18	8486	24	10322
Ezera iela 5	54	24150	62	27005
Ezera iela 6	37	18780	40	21318
Gaujas iela 40	19	11839	27	18173
Rīgas iela 8a	11	4155	11	4155
Vidzemes iela 16	6	4189	11	6310
KOPĀ:	**175**	**78716**	**217**	**97174**

Kā redzams 5. tabulā, tad laika posmā no 2000. gada līdz 2005. gadam mazdārziņu aizņemtā platība ir samazināta aptuveni par 19%.

6.1.15. Degradēta teritorija (D)

Vienīgā degradētā teritorija ir aptuveni 2,4 ha liela platība Drandu ielā 24, vietā kur pirms vairākiem gadiem bija pilsētas atkritumu izgāztuve. Vietu paredzēts rekultivēt atbilstoši mūsdienu prasībām un pārveidot par apstādījumu teritoriju.

6.2. MĀJOKLIS

Nodrošinājums ar mājokļiem un mājokļu kvalitāte ir viens no būtiskākajiem dzīves vides attīstības faktoriem.
Kopumā nodrošinājums ar mājokļiem pilsētā neatbilst pilsētas izaugsmes prasībām un līdz ar to dzīvokļu cenas ir salīdzinoši augstas.
Pēc 2000. gada tautas skaitīšanas datiem, Smiltenes pilsētā bija uzskaitītas 2211 mājsaimniecības. Vidējais mājsaimniecības lielums ir 2,82 cilv.

Kā redzams 20. attēlā, mājokļu īpašumpiederība tiek sadalīta 3 būtiskās grupās. Visvairāk pilsētā ir privātu mājokļu – 1386.

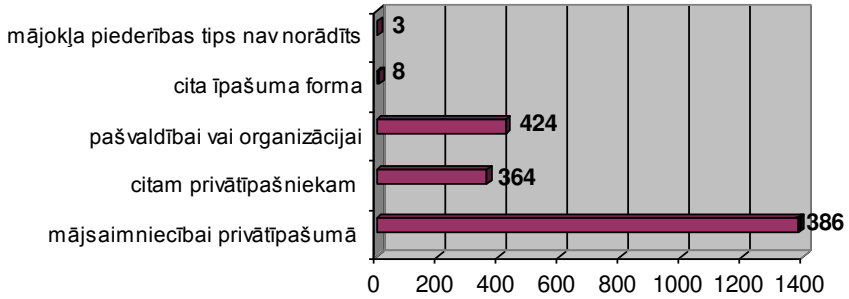

20. attēls Mājokļu īpašumpiederība (2000.g.)

Līdz 2000.gadam pašvaldības dzīvojamais fonds sastāvēja no 52 dzīvojamām mājām ar kopējo platību 45243 m^2. Tajās dzīvoja 2300 pilsētas iedzīvotāji. Pašvaldības mājas no 1992. gada apsaimnieko SIA „Smiltenes Namu un komunālo uzņēmumu pārvalde". SIA „NKUP" apsaimniekošanā nonākušas mājas no a/s "8 CBR", Smiltenes 7 CP, Smiltenes pienotavas, Valkas SCO, Smiltenes Lauksaimniecības tehnikuma u.c.
Līdz 2005.gadam dzīvojamā fonda īpašumpiederība ir mainījusies. Privatizēti ir 95% dzīvokļi daudzdzīvokļu dzīvojamajās mājās. To apsaimniekošanu pēc noslēgtajiem līgumiem galvenokārt veic SIA „NKUP".

Visizplatītākais mājokļa veids Smiltenē ir atsevišķs dzīvoklis (1294). Mājokļu tipus skat.21. attēlā. Gandrīz 2 reizes mazāk pilsētā ir mājokļu individuālās mājās (775).

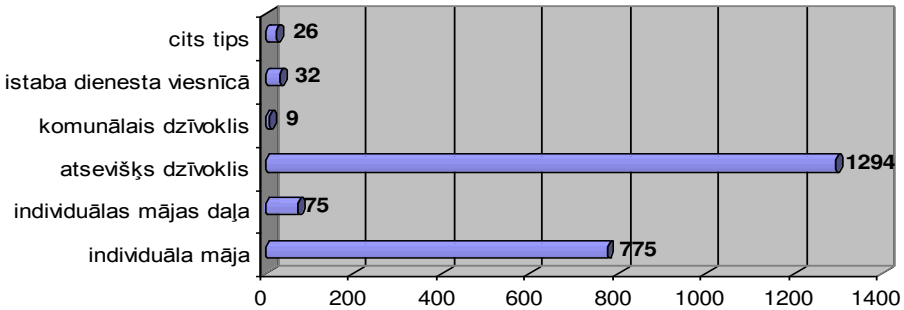

21. attēls Mājokļu tipi

Mājokļu lielums Smiltenē ir ievērojami atšķirīgs. Kā redzams 22.attēlā, visvairāk pilsētā ir mājokļi ar 2 istabām (860), kam seko mājokļi ar 3 istabām (591) un 1 istabas mājokļi (297).

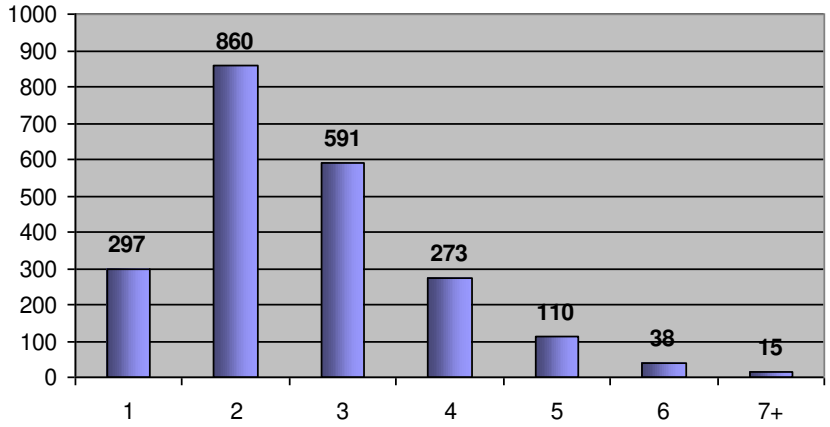

22. attēls Istabu skaits mājokļos

Pēc 2000. gadā veiktās tautas skaitīšanas datiem var secināt, ka arī esošo mājokļu nodrošinājums ar labierīcībām nav apmierinošs. Kā redzams zemāk ievietotajā attēlā, karstais ūdens mājokļos pieejams tikai 40,1% respondentu.
Centrālapkure pieejama 51,7 % iedzīvotāju, savukārt kanalizācija – 64,5% iedzīvotāju.
Ir veikta izpēte un sagatavots Tehniski ekonomiskais projekts (TEP) par iespējām inženierkomunikācijas (ūdensapgāde, saimniecības kanalizācija, gāze) nodrošināšanu visā pilsētas teritorijā, lai varētu īstenot plānveidīgu ūdensvada un kanalizācijas tīkla paplašināšanu un ievilkšanu tajos privātmāju rajonos, kur tas pagaidām nav pieejams, kā arī veikt gāzes apgādes tīklu izbūves uzsākšanu.
Jau šobrīd pašvaldībai ir tiesības pieprasīt, lai visi mājokļi pilsētas teritorijā būtu pieslēgti centralizētajam ūdensvadam un kanalizācijai, nodrošinot maģistrālo vadu izbūvi līdz tiem rajonos, kur tas ir tehniski iespējams.

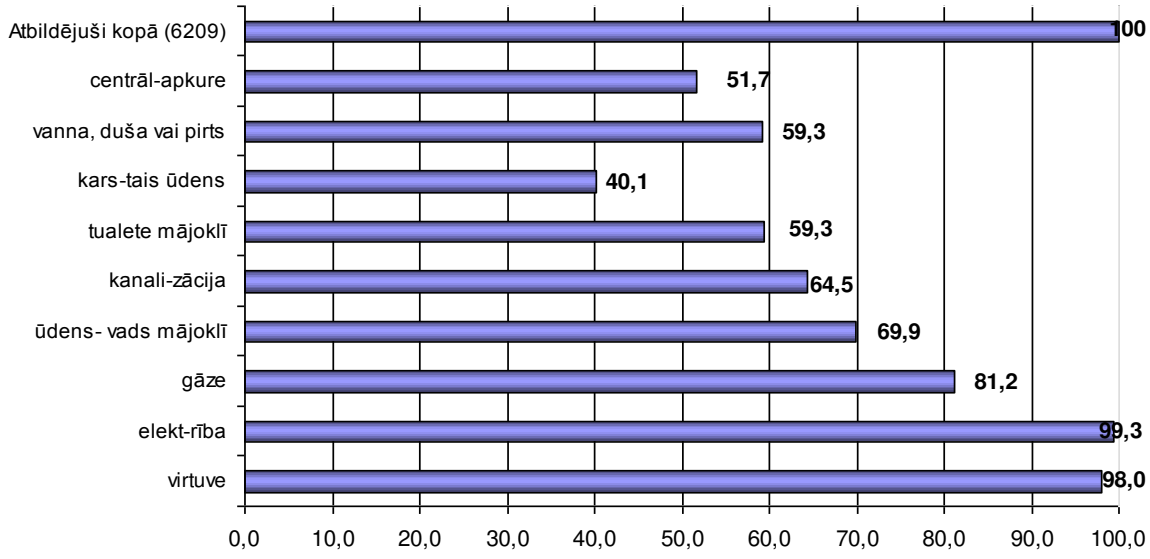

23. attēls Mājokļu labiekārtojums

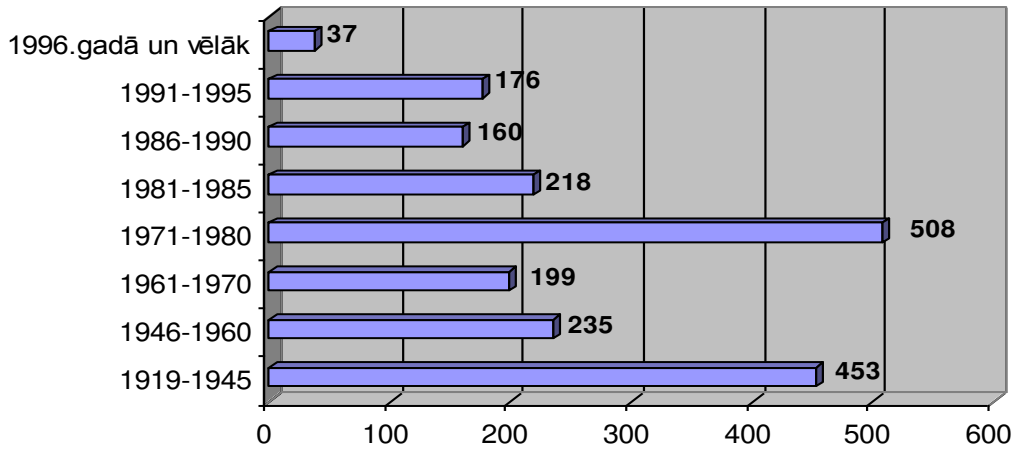

24. attēls Mājokļu sadalījums pēc māju celšanas gada

Pēdējos gados ir tendence, ka īpašnieki palielina mājokļu labiekārtojuma līmeni.
24. attēlā redzams mājokļu sadalījums pēc māju celšanas gada. Attēlā redzams, ka būvniecības apjomi ir būtiski samazinājušies. 1996. - 2001. gadā celtās mājās atrodas tikai 37 mājokļi, jo faktiski vairs nenotiek daudzdzīvokļu māju būvniecība.

RĪCĪBAS:

- **Paaugstināt esošo mājokļu labiekārtojumu, kur tas nepieciešams;**
- **Paaugstināt esošo mājokļu energoefektivitāti;**
- **Paredzēt teritorijas jaunu mājokļu būvniecībai (aprakstīts 6.1.3. un 6.1.4. punktos, skatīt karti – Plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana);**
- **Dzīvojamās mājās uzstādīt ugunsdrošības aprīkojumu atbilstoši „Ugunsdrošības noteikumiem";**
- **Dzīvojamo apbūvi plānot tādā attālumā no autoceļiem, kas neprasa tehniskos risinājumus tās aizsargāšanai pret autotransporta radīto troksni un izplūdes gāzēm, bet, ja nepieciešams, paredzēt tehniskos risinājumus aizsardzībai pret troksni un izplūdes gāzēm.**

6.3. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA

6.3.1. Ārējie autoceļi

Tikai 6 km attālumā no Smiltenes atrodas valsts galvenais autoceļš Rīga – Veclaicene (A2, jeb Eiropas ceļš – E77 [33]).

Smiltenes pilsētas ielas ir vairāku valsts **1. šķiras ceļu** sākums, te minami autoceļi P18 Smiltene - Valmiera, P27 Smiltene - Gulbene, P24 Smiltene-Valka, P25 Smiltene-Strenči. Sākums no pilsētas ielām ir valsts 2. šķiras autoceļiem V234 Smiltene-Rauna, V252 Smiltene-Rauziņa, V255 Smiltene-Pavāri.

6. tabula Smiltenes pilsētas ielām pieslēdzošie valsts autoceļi

Kods	Nosaukums	Valsts autoceļu šķira	Ceļa tehniskā kategorija	Aizsargjosla (metri no ceļa ass uz katru pusi)	Ceļa zemes nodalījuma platums (m)
P18	Valmiera-Smiltene	1. šķira	III	60	27
P24	Smiltene-Valka	1. šķira	IV	60	22
P25	Smiltene-Strenči	1. šķira	IV	60	22
P27	Smiltene-Velēna-Gulbene	1. šķira	III	60	27
V234	Smiltene-Rauna	2. šķira	IV	30	22
V244	Smiltenes ST-Mēri-Lobērģi	2. šķira	V	30	19
V250	Blome- Strante-Smiltene	2. šķira	V	30	19
V252	Smiltene- Rauziņa-Launkalne	2. šķira	V	30	19
V255	Smiltene-Pavāri	2. šķira	V	30	19

6.3.2. Ielu tīkls

Smiltenē ir 71 **iela** (skatāmas kartē „Ielu klasifikācija un segumi") ar kopējo garumu 44,75 km, un kuru brauktuves kopā aizņem aptuveni 26 ha pilsētas zemes. Ar asfaltbetonu klāto ielu kopgarums ir 35,9 km, 5,1 km ir ar grants segumu, 2,6 km ar šķembu segumu, 0,8 km ar grunts segumu un 0,3 km ar bruģi. Tātad asfaltēti ir 80% no kopējā pilsētas ielu garuma.

Daugavas, Audēju, Gaujas, Atmodas, Dārza ielas **tranzīta posmi** ir atzīti kā valsts 1.šķiras autoceļa P18 Valmiera-Smiltene un P27 Smiltene-Velēna-Gulbene turpinājums 3,4 km kopgarumā. Tranzīta iela ir tranzīta satiksme caur pilsētu visu diennakti, ko veic kravu un pasažieru pārvadāšanas transportlīdzekļi, kuru pilna masa ir lielāka par 12 tonnām vai autobusi, kuri paredzēti vairāk nekā 30 pasažieru pārvadāšanai no viena valsts rajona uz otru cauri pilsētai

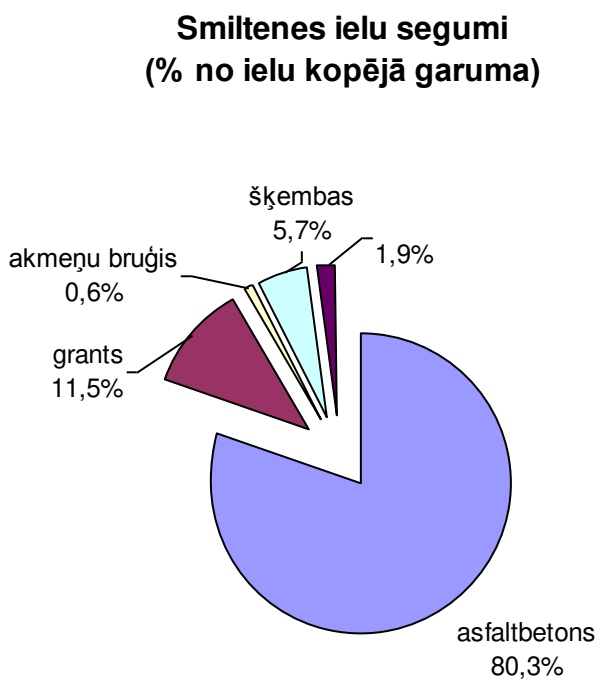

25. attēls

Tranzīta ielu brauktuvju stāvoklis atsevišķos posmos ir ļoti slikts, īpaši - Daugavas iela un daļa Atmodas ielas.

Tranzīta posmu ielas un ielas, no kurām sākas 1. šķiras valsts ceļi, kopā dēvējamas par pilsētas **maģistrālajām ielām**. To kopgarums ir 7,3 km. Maģistrālās ielas izmanto ne tikai pilsētas iedzīvotāji, bet tām piemīt arī tranzīta funkcijas. **Pilsētas nozīmes ielu** kopējais garums ir 9,4 km. Uz šīm ielām arī ir intensīvākā pilsētas satiksme, par tām galvenokārt transporta plūsma tiek novirzīta uz maģistrālajām ielām. **Vietējās nozīmes ielu** funkcija ir nodrošināt nokļūšanu līdz attiecīgajam zemes gabalam. Pilsētā vēsturiski ir izveidojušās **piebrauktuves**, kuru funkcija ir nodrošināt kvartālu iekšienē izvietoto zemes gabalu saikni ar ielām.

Pilsētā ir 8 **tilti**, kas ir ielu sastāvdaļas, tādējādi tie ir iekļauti brauktuvju reģistrā. Bez tiem pilsētā ir arī 6 gājēju tilti, kas atrodas pilsētas zaļās zonas (parku) teritorijā. Vairākiem tiltiem ir stratēģiska nozīme, te minami tilti pār Abula upi uz Smiltene-Valka un Smiltene-Gulbene ceļa, kā arī tilts pār Cērtenes ezeru, kā autoceļa Smiltene-Rauna sastāvdaļa.

Ietvju kopējais garums Smiltenē ir aptuveni 9,9 km (skat. karti – „Ietves"). Ietves galvenokārt atrodas pilsētas centrālajā daļā, kā arī stiepjas uz pilsētas perifēriju lielākajos gājēju plūsmu virzienos. Lielākā daļa ietvju ir ar asfaltbetona klājumu. Ietves galvenokārt pilsētas centrālajā daļā pēdējo gadu laikā tiek bruģētas, tādējādi rekonstruējot nolietotos ietvju posmus. Kopumā rekonstruēto ietvju garums ir 4 km. Vietām (pie Jāņa kalna un Smiltenes ģimnāzijas ēkas) saglabājušies betona plātņu segumi. Smiltenē ir arī pilsētas nozīmes ielu posmi, gar kuriem nav ierīkotas ietves, bet kur tās ir ļoti nepieciešamas.

Aizvien krasāk jūtama nepieciešamība pēc **velosipēdistu celiņiem**. Jau tagad diezgan skaidri iezīmējas vairāki virzieni, kurus riteņbraucēji izmanto ar samērā lielu intensitāti – Dārza iela, Dakteru iela, Daugavas iela, u.c., Pilsētā veloceliņu nav, un pārvietošanās ar velosipēdu ir visai bīstama. Kartē „Ietves" ir atzīmēti galvenie iespējamie veloceliņu attīstības virzieni.

Smiltenē reģistrēti 3042 transporta līdzekļi (2003.g.), kā arī 400 – 500 transporta līdzekļi katrā no apkārtējiem pagastiem. Transporta slodze un intensitāte pilsētas ielām pieaug, tajā skaitā palielinās arī iebraucēju skaits un tranzītsatiksme.

RĪCĪBAS:

- **Noteikta ielu rekonstrukcijas prioritārā kārtība (skat. karti – Ielu izbūve un rekonstrukcija);**
- **Paredzēt sagatavot projektu dokumentāciju un uzsākt izbūvēt jaunas ielas vai ielu posmus ar kopējo garumu 7,6 km. (skat. karti - Ielu izbūve un rekonstrukcija un 7.tabulu);**
- **Limbažu ielu veidot kā pilsētas nozīmes ielu;**
- **Jāveic izpēte paredzētajai ielu loka trasei pa pilsētas R un D daļu;**
- **Apbūves teritoriju sasaisti ar valsts autoceļu tīklu veikt, ievērojot pakāpeniskuma principu. Orientējoties uz perspektīvo nepieciešamību, samazināt un savstarpēji attālināt pieslēgumus autoceļiem;**
- **Apbūves teritoriju tiešos pieslēgumus paredzēt galvenokārt no pilsētas nozīmes ielām vai vietējās nozīmes ielām (pašvaldības vai 2. šķiras valsts autoceļiem);**
- **Nav pieļaujama "avārijas bedru" pastāvēšana uz ielu brauktuvēm, neatkarīgi no gadalaika;**
- **Tranzīta maršruts jānodrošina ar pārdomātu tehnisko līdzekļu aprīkojumu satiksmes organizācijai, neaizmirstot gājēju, riteņbraucēju un pārējo satiksmes dalībnieku drošību un pārvietošanās iespējamību, kā arī brauktuves apgaismojumu, it sevišķi krustojumos;**
- **Detālplānu izstrādes teritorijās var tikt veidoti citi ielu trasējumi;**
- **Stratēģiskas nozīmes tiltiem ir nepieciešams profesionāls tehniskā stāvokļa novērtējums un rekonstrukcija;**
- **Kustības drošības uzlabošanai un noteiktības ieviešanai vēlama pilsētas satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu dislokācijas plāna izstrāde;**
- **Nepieciešama ietvju izbūve gar maģistrālajām un pilsētas nozīmes ielām vietās, kur to nav. Ietves visvairāk nepieciešamas atsevišķos Raiņa, Dārza, Rīgas, Atmodas, Dakteru, Daugavas, Stacijas un Vaļņu ielu posmos (3,5 km garumā) (skat. karti- Ietves);**
- **Jāveic nolietoto ietvju rekonstrukcija un jaunu ietvju izbūve tā, lai to izmantošana būtu piemērota arī personām, kas pārvietojas ar invalīdu ratiņiem;**
- **Jāveic izpēte par velosipēdistu celiņu tīkla izbūvi pilsētas teritorijā un jāuzsāk celiņu izbūve.**

7. tabula Izbūvējamo ielu posmi

Nr.	Ielas atrašanās vieta	Aptuvenais garums (km)	Plānotā ielas kategorija
1.	Limbažu ielas turpinājums līdz Daugavas ielai	1,4	Pilsētas nozīmes iela
2.	Limbažu un Veldes ielas savienojums	0,2	Vietējās nozīmes iela
3.	Veldes un Mežoles ielas savienojums	0,5	Vietējās nozīmes iela
4.	Mežoles un Jaunās ielas savienojums	0,4	Vietējās nozīmes iela
5.	Jāunās un Dārza ielas savienojums	0,6	Vietējās nozīmes iela
6.	Vidzemes ielas turpinājums	0,3	Vietējās nozīmes iela
7.	Vēju iela	0,3	Vietējās nozīmes iela
8.	Valmieras ielas turpinājums	0,2	Vietējās nozīmes iela
9.	Dzirnavu ielas un Grotūža savienojums	0,1	Vietējās nozīmes iela
10.	Dzirnavu un Rūpniecības ielas savienojums	0,1	Vietējās nozīmes iela
11.	Rūpniecības ielas un dzelzceļa uzbēruma savienojums	0,3	Vietējās nozīmes iela
12.	Ezera iela	0,5	Vietējās nozīmes iela
13.	Ezera ielas un Valkas ielas savienojums	0,5	Vietējās nozīmes iela
14.	No Ezera ielas virzienā uz mājām "Āboliņi"	0,2	Vietējās nozīmes iela
15.	Peldu un Dārza ielas savienojums	0,2	Vietējās nozīmes iela
16.	Veldes un Līkuma ielas savienojums	0,2	Vietējās nozīmes iela
17.	Kaikas un Rīgas ielas savienojums	0,3	Vietējās nozīmes iela
18.	Raiņa ielas un Ceriņu ielas savienojums caur apbūvējamo teritoriju	0,4	Vietējās nozīmes iela
19.	Līvu ielas pagarinājums līdz Drandu ielai	0,4	Vietējās nozīmes iela
20.	Rīgas un Limbažu ielas savienojums	0,4	Vietējās nozīmes iela
21.	Rīgas ielas nobrauktuves pagarinājums	0,1	Vietējās nozīmes iela
	KOPĀ:	**7,6 km**	

6.3.3. Pilsētas satiksme un sabiedriskais transports

Smiltenē pilsētas robežās ir iespējams pārvietoties ar sabiedrisko transportu –. starppilsētu autobusi kursē pa Atmodas, Daugavas, Dārza, Gaujas, Rīgas, Rūpniecības, Valkas un Marijas ielu, kā arī šķērso Baznīcas laukumu. Tādējādi arī uz šīm ielām pilsētas perifērijā ir ierīkotas autobusu pieturas, kas redzams kartē – „Sabiedriskais transports un autonovietnes".

Smiltenes autoosta ir svarīgs satiksmes mezgls, kas apkalpo 135 dažādu reisu autobusus un aptuveni 70 maršrutos diennaktī. Galvenie maršruti Smilteni savieno ar: Rīgu, Alūksni, Valmieru, Rēzekni, Balviem, Gulbeni, Cēsīm, Valku, St. Pēterburgu, u.c.

Mācību gada laikā gan skolēni, gan arī pārējie pilsētas iedzīvotāji izmanto iespēju pārvietoties ar autobusu, kas kursē pilsētas teritorijā pa maršrutu Autoosta - Vārtnieki – Autoosta – Ģimnāzija.

RĪCĪBAS:

- **Saglabāt iespēju mācību gada laikā organizēt sabiedrisko transportu pilsētas maršrutā;**
- **Plānot sabiedriskā transporta pieturvietas atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām.**

6.3.4. Autonovietnes

Pilsētā ir izvietoti 7 publiski pieejami pašvaldības stāvlaukumi (skat. karti „Sabiedriskais transports un autonovietnes"). Bez minētajiem ir arī uzņēmumu un iestāžu stāvlaukumi, kurus izmanto gan šo uzņēmumu darbinieki, gan arī klienti.

Pilsētas teritorijā ir 9 privāto garāžu kompleksi, kur teritoriju apsaimniekošana nav pietiekoši sakārtota.

RĪCĪBAS:

- **Paredzēt auto stāvlaukumu izbūvi pie sabiedriskajiem un citiem objektiem atbilstoši būvnormatīviem;**
- **Nepieciešams juridiski noformēt privāto garāžu kompleksus, risināt garāžu kompleksu apsaimniekošanas jautājumus;**
- **Nepieciešamības gadījumā iespējams paplašināt garāžu kompleksus „Žāpuri" un „Mežole".**

6.4. PILSĒTAS ZAĻĀ STRUKTŪRA

Smiltenes pilsētas vēsturiskā attīstība un telpiskā struktūra ir cieši saistīta ar dabas apstākļiem:

- ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem faktoriem – reljefu un iežu sastāvu;
- ūdenstecēm (noteicoša loma Abula upei);
- dabas resursiem, t.sk. zemes resursiem, augsnēm apkārtējās teritorijās;
- klimatiskajiem faktoriem.

Smiltenes pilsētas zaļā struktūra aizņem gandrīz pusi no Smiltenes administratīvās teritorijas.
Sabiedriskie apstādījumi un citas regulāri kopjamās teritorijas, izņemot pilsētas mežus, atrodas Smiltenes pilsētas centrālajā un Ziemeļu daļā. Tie aizņem 53,6 ha. Pilsētas mežs galvenokārt atrodas pilsētas D un A daļā.
Šobrīd pilsētas administratīvajā teritorijā uz vienu iedzīvotāju ir 90m² sabiedrisko apstādījumu un citu regulāri kopjamo teritoriju. 2004. gadā bija 45,9 ha, kas uz vienu iedzīvotāju bija 76m². Kopjamo platību apjoms gada laikā ir tik ievērojami palielinājies, jo 2004. gadā tika veikta sabiedrisko apstādījumu un citu regulāri kopjamo teritoriju precizēšana.

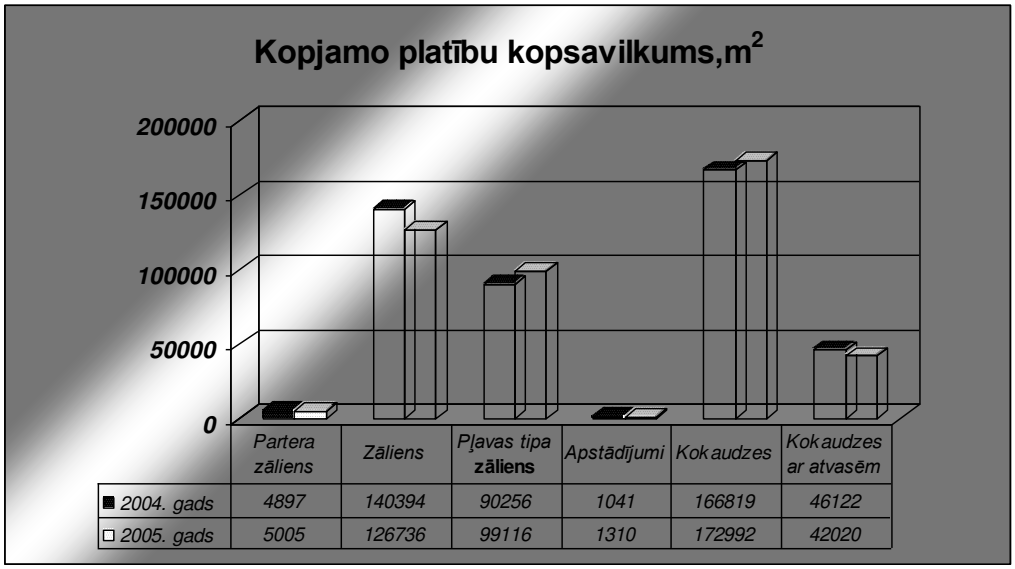

26. attēls Regulāri kopjamo platību izmaiņas

6.4.1. Pilsētas meži

Meži atrodas Smiltenes A un DA pusē. Smiltenes administratīvajā teritorijā 2005. gadā ir 238 ha meži.
Smiltenes pilsētas administratīvajā teritorijā esošos un pieguļošos mežus apsaimnieko VAS „Latvijas Valsts meži". Tie piekļaujas dzīvojamai zonai, ir gaiši, ar paugurainu mikroreljefa ainavu, tāpēc iecienīti iedzīvotāju pasīvai un aktīvai, organizētai un neorganizētai atpūtai. Mežos daļēji tiek veiktas izlases un krājas kopšanas cirtes, izcērtot meža 2.stāvā augošās egles, tiek atsegts reljefs. Piepilsētas mežos tiek rīkoti daudzi sporta un atpūtas pasākumi (orientēšanās, riteņbraukšana, slēpošana u.c.). Smiltenes pilsētas mežus nevar nodalīt no piepilsētas mežiem, jo dabā un ainavā robežas nav strikti novilktas un redzamas. Smiltenes un tās apkārtnes mežos ir izveidojies blīvs taciņu un celiņu tīkls, ir vairāki automašīnu braukšanai piemēroti ceļi. Apmeklētākās vietas ir pie Cērtenes pilskalna, Klievezera tuvumā, Meža ielas un Saltupu ceļa apkārtnē. Saskaņā ar VAS „Latvijas Valsts meži" Austrumvidzemes mežsaimniecības Meža apsaimniekošanas plānu, meži Smiltenes pilsētas teritorijā ir iekļauti augstvērtīgos – sabiedrībai nozīmīgos mežos.
Blīvais taku un celiņu tīkls mežos izraisa izmaiņas biotopos, ko rada rekreācijas slodze – augu sabiedrību izmaiņas, augsnes erozija stāvās nogāzēs, paaugstināta ugunsbīstamība. Lai novērstu mežu piesārņošanu, katru gadu sadarbībā ar LVM tiek rīkotas mežu sakopšanas talkas.[24,34]

6.4.2. Pļavas

Smiltenes pilsētā ir 9,9 ha kopjama pļavas zāliena, kas tiek pļauts vienu līdz divas reizes gadā. Liela daļa pļavu ir privātīpašumi, kuri netiek regulāri pietiekoši kopti.
Ar katru gadu palielinās kopjamās zāliena platības pļavas tipa zālienu vietā. Lai tās varētu kopt, nepieciešama augsnes uzvešana, planēšana un kvalitatīva zāliena sēšana. Nekoptas pļavas var radīt kūlas dedzināšanas draudus.
Dabiskas pļavas Smiltenē veidojušās ap Abula upi un uzstādinātajiem ezeriem. Pļavas ir ekosistēma, kuru veido daudzgadīgu lakstaugu sabiedrības, tās nevar ilgstoši pastāvēt bez īpašas uzturēšanas – ganīšanas vai pļaušanas. Pilsētas teritorijā nepieciešams pļavas uzturēt pļaujot, citādi tās pamazām aizaugs ar kokiem un krūmiem [24].

6.4.3. Parki

Smiltenes teritorijā ir vairāki parki - Vecais parks (16 ha), Jaunais parks (6,3 ha), Jāņa kalns (5,4 ha) un Sarkanā Krusta Smiltenes slimnīcas parks (3 ha). Vecais parks un Jaunais parks ir noteikti kā vietējas nozīmes aizsargājamas teritorijas (skat. karti „Aizsargājamie dabas un kultūrvēstures objekti").

Smiltenes parku vēsture aizsākas 19. un 20.gs. mijā. Tiem nav saglabājušies plānojumi. Padomju laikos Smiltenes parku apstādījumi ir ierīkoti, pateicoties cilvēku entuziasmam, bez plāniem un uzmērījumiem. Iedzīvotāji labprāt izmanto parkus tranzītkustībai.

Vecais parks
Centrālā daļa vairākkārt rekonstruēta un blakus brīva plānojuma nogabaliem veidoti plašāki regulāri risināti laukumi – akmeņdārzi. Parka R daļa risināta brīvi ar nelielām laucēm un lielām eksotu sugu grupām. Parkam piekļaujas Abuls un Vidusezers.
„Smiltenes parks" ir parka vēsturiskais nosaukums. Šobrīd daļa parka atrodas Smiltenes pagasta teritorijā. Smiltenes pilsētas teritorijā esošā Smiltenes parka daļas savulaik ir sadalīta divos parkos – Vecajā un Jaunajā parkā. Smiltenes parks no 1987. – 2002. gadam bija valsts nozīmes aizsargājams objekts.

Vecajā parkā ir vietējās un svešzemju koku un krūmu sugas. No vietējām sugām daudz kļavu, liepu, āra bērzu, priežu, ozolu, nedaudz ievu, egļu, pīlādžu, trauslo vītolu sugu. Vecā parka teritorijā līdz 2005. gadam bija *Abies sibirica* masīvs, apmēram 130 koki, bet 2005. gada 8. un 9. janvāra vētrā apmēram 100 baltegles tika izgāztas.
Parka nogāzē pie poliklīnikas ap 1970. gadu izveidota dīķīšu sistēma, pa kuru tiek novadīti virsūdeņi uz Abula upi.
„Tepera priedes" ir Vecā parka daļa no Brūža ielas gala līdz Dakteru ielai un Tepera ezeram. Teritorijā ir ļoti skaistas priedes, kuras ir potenciāli dižkoki. Šī parka daļa ir veidojusies ar iestaigātu taciņu tīklu un pļavas tipa zālienu, kurš ir aizaudzis ar koku atvasēm.

Vislielākā svešzemju koku sugu daudzveidība ir Vecajam parkam pieguļošajā **Sarkanā Krusta Smiltenes slimnīcas parka** teritorijā. No svešzemju kokaugu sugām parkā aug *Abies balsamea, Juniperus sabina'tamariscifolia', Larix russica, Picea pungens, Pinus monticola, P. mugo, P.nigra, P. sibirica, Pseudotsuga menziesii, Thuja occidentalis, Acer platanoides, A. saccharinum, A. tataricum, Betula papyrifera, Cornus mas* un citi.

Jaunais parks ir Vecā parka turpinājums pilsētas R virzienā. Parka apstādījumi ir neregulāri veidoti, celiņu tīkla plānojums - nefunkcionāls. Jauno parku no Vecā parka atdala privātīpašums – uz Abula upes izbūvētās slūžas un bijusī rūpniecības teritorija. Jaunā parka Z daļa gandrīz visā tā garumā robežojas ar Smiltenes pagasta vietējās nozīmes dabas parku - Smiltenes muižas parku. Caur Jauno parku veidojas pagasta iedzīvotāju tranzītkustība uz Smilteni.

Jāņa kalns ir veidots kā parks ar vasaras brīvdabas estrādi un soliņu izkārtojumu daļēji amfiteātra veidā ap to. Parka reljefs ir ļoti pateicīgs brīvdabas estrādes izvietošanai. Jāņukalna apstādījumos dominē priedes un egles, ir arī daži lapu koki. Visapkārt parkam ir privātmāju apbūve. Parku izmanto iedzīvotāji tranzītkustībai [24].

6.4.4. Skvēri

No 2002. gada tiek rekonstruēts Centra skvērs – ieklāts bruģa segums, izveidota apstādījumu dobe ar atbalstmūri, veidoti un papildināti apstādījumi, izvietotas tūrisma norādes un izvietots pilsētas kartes stends.
Skvērs ar pieminekli „Sašķeltā ģimene" ainaviski pa diagonāli savienojas ar Smiltenes pilsētas Kultūras un Sporta centra apzaļumoto daļu un tālāk savienojas ar „Ceļinieku parku". Apstādījumi ir novecojuši visās minētajās teritorijās. Teritorijā ir ļoti izteikts reljefs, tādēļ daļa no „Ceļinieku parka" netiek izmantota. Reljefā izbūvētas kāpnes, kuras savieno KSC un 2002. gadā izveidoto bērnu rotaļu laukumu, tās šobrīd ir daļēji nobrukušas. Bērnu rotaļu laukuma teritorijā nav stādījumi noēnojumam, gandrīz visu dienu laukums atrodas atklātā saulē.[24]

6.4.5. Ielu apstādījumi un aizsargstādījumi

Ielu apstādījumiem ir liela nozīme gan kā dūmgāzu un trokšņu aizturētājiem, gan kā skābekļa ražotājiem, gan arī kā zaļajiem koridoriem, kas saista lielākos zaļās struktūras elementus. Ielu stādījumos izmanto kokus, kuru stumbru garums ir 2,5 – 3 metri. Ielu stādījumu galvenais uzdevums ir atdalīt gājēju ceļus no transporta kustības un no apbūves, kā arī uzlabot pilsētas ainavisko tēlu.
Ielu apstādījumi Smiltenes pilsētā ir neregulāri, bieži vien īpašumu robežu dēļ Ielu apstādījumus izveidot nav iespējams. Esošie ielu apstādījumi ir novecojuši, nepareizi kopti, izkropļoti apzāģējot, ar bojātiem stumbriem un sakņu sistēmu, asfaltējot ielas un bruģējot ietves.

Dārza, Raiņa , Dakteru un Atmodas ielā vēsturiski bijušas koku stādījumu rindas abpus ielām. Šobrīd īpašumtiesību maiņas rezultātā liela daļa ielu apstādījumu ir nokļuvuši savrupmāju teritoriju īpašumos. Koki nav vienmērīgi kopti un veidoti, jo katrs privātīpašnieks ir veidojis savā īpašumā esošos kokus pēc savām spējām.[24]

6.4.6. Kapsētas

Smiltenes pilsētā pašlaik tiek izmantoti Pilsētas kapi 9,2ha, Meža kapi 0,8 ha un Pareizticīgo kapi 0,8ha platībā.
Kapsētu teritoriju uztur SIA „NKUP". Katru gadu kapsētās tiek veikta bīstamo koku zāģēšana, regulāra zālienu pļaušana, visu gadu tiek uzturēti un tīrīti kapu celiņi. Tā kā visas kapsētas atrodas reljefā un celiņu tīkls ir nepietiekoši plats, problēmas sagādā transporta piekļūšana bīstamajiem kokiem. Tiek koptas arī piederīgo pamestās teritorijas.
Pilsētā ir Vecā ebreju kapsēta, kurā pēc Otrā pasaules kara jaunu apbedījumu nav. Ebreju kapsētā par apbedījumu esamību liecina tikai dažas piemiņas plāksnes. Pagaidām teritorija neatšķiras no meža zonas. Kapu teritorija piekļaujas savrupmāju apbūvei [24].

6.4.7. Augļudārzi, savrupmāju dārzi

Plašas teritorijas pilsētā aizņem savrupmāju apbūve. Tā kā zemes gabali ir samērā lieli, katram privātīpašniekam ir zaļās zonas, kuras galvenokārt aizņem sakņu un augļu dārzi. Gandrīz katrā dārzā ir dekoratīvie koki. Savulaik muižnieks firsts Pauls Līvens, ierādot zemesgabalus, lika uz to robežām stādīt kokus, tāpēc tagad savrupmāju apbūvē ir daudz ozolu, kļavu, liepu u.c. koku.

Pilsētas iedzīvotāji ļoti rūpējas par ainavas veidošanu dārzu reprezentatīvajās zonās – priekšdārzos. Augļu dārzi pilsētas sabiedriskajos apstādījumos ir bijuši pie skolām padomju laikos, bet šobrīd koki ir novecojuši un jaunu augļudārzu ierīkošana sabiedriskajos apstādījumos nenotiek.
Tā kā Smiltenē ir iespaidīgs reljefs, dārzi bieži vien tiek veidoti terasēs ar atbalstsienām. Ierīkojot apstādījumus, jāievēro Smiltenes pilsētas (teritorijas labiekārtošanas), apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības noteikumi. Vertikālais plānojums ir ļoti svarīgs aspekts Smiltenes pilsētas plānošanā un projektēšanā.
Savrupmāju apbūvē ir īpašumi, kuros apstādījumi aug ļoti tuvu zemesgabalu robežai vai pat ārpus tās – pieguļošajā teritorijā. Tādējādi apstādījumi aizsedz ceļu krustojumu, traucē gājēju un transporta kustībai un drošībai [24].

6.4.8. Citas apzaļumotas teritorijas (rekreācijas teritorijas)

„**Meteorīta krāteris”** – 1909 m², dziļums 10 m, atrodas savrupmāju rajona iekšienē. Teritorija ir interesants dabas objekts.
Lazdukalns atrodas savrupmāju rajonā, tajā atrodas tūristu iecienīts privāts objekts – Lazdukalna skatu tornis. Pašreiz pie tūrisma objekta var piekļūt tikai caur savrupmāju teritoriju. Lazdukalna apstādījumi nav izkopti, tie tiek kopti tikai talkās. Kokaugu sortiments ir priedes, lazdas un ievas.
Tiltleju ezers ir pārredzams no vairākām ielām – Valkas, Rūpniecības, Stacijas, Audēju, Vaļnu un Daugavas ielām. Tas ir vienīgais atklāti redzamais ūdens spogulis pilsētā. Ap Tiltleju ezeru ir nekoptas palieņu pļavas, caur kurām nevar pamanīt Abula upes ieteku ezerā. Pašlaik ezera krasti lielākoties ir nepieejami, aizauguši un nesakārtoti. Tiltleju ezera piekraste jāizkopj un jāveido tam pieejas.
Sporta un atpūtas komplekss „Teperis” labiekārtota teritorija pilsētas ZA daļā, Tepera ezera krastā. Šobrīd teritorijā ir vairākas atpūtas vietas ar soliņiem un galdiņiem, pludmales volejbola laukums, hokeja laukums, sala Tepera ezerā un vairāki tiltiņi. Kompleksā ir kopts zāliens, vairāki apstādījumu elementi – bērzu jaunaudze, priedes. Teritorija jāattīsta kā labiekārtota rekreācijas teritorija ar smilšu pludmali un atbilstošiem apstādījumiem. [24]

6.4.9. Neizmantojamas teritorijas

Neizmatojamas teritorijas pilsētā ir vietās, kur bez meliorācijas darbu veikšanas nav iespējams piekļūt, nereti tās ir purvainas vietas, kurās uzkrājas virsūdeņi:

- starp Rīgas, Audēju un Lazdu ielu;
- Celtnieku ielas pieguļošā teritorija;
- Daugavas un Vidzemes ielas pieguļošā teritorija;
- „Velna purvs” pie Pilskalna ielas;
- Teritorijas pie Tiltleju ezera.

6.4.10. Dižkoki

Dižkokiem ir liela loma pilsētas apstākļos, kur vide ir mākslīgi izmainīta. Lielie koki veido ainavas dominantes, soliterus un atdzīvina pilsētas ainavu.
Smiltenē atrodas viens reģistrēts dižkoks, tas atrodas privātīpašuma teritorijā Raiņa ielā 62.

27. attēls Dižkoks - parastā goba (ulmus glabra)

RĪCĪBAS:

- **Jāveic biotopu klasifikācija un bioloģiskās daudzveidības izvērtēšana;**
- **Parkos jāveic inventarizācija;**
- **Parkos jāveic rekonstrukcijas un labiekārtošanas darbi paredzot nepieciešamo projektu dokumentācijas sagatavošanu;**
- **Parkos regulāri jāuztur un jāatjauno vērtīgo koku stādījumi;**
- **Jaunais parks jāattīsta kā aktīvās atpūtas parks. Vecais parks jāsaglabā kā pastaigu parks klusajai atpūtai;**
- **Jāturpina skvēru rekonstrukcijas un labiekārtošanas darbi;**
- **Jāierīko labiekārtoti skvēri gājēju plūsmu krustpunktos, iekļaujot tos apstādījumu koridoros;**
- **Nepieļaut, ka apstādījumi traucē gājēju un transporta kustībai un drošībai;**
- **Jāveic detāla kapsētu uzmērīšana - inventarizācija;**
- **Jāmeklē iespējas veidot kapsētu ārpus pilsētas, sadarbojoties ar apkārtējām pašvaldībām;**
- **Jāatjauno un jāuztur kārtībā kapu infrastruktūra: jāatjauno Smiltenes pilsētas kapu mūris, jārestaurē Meža kapu kapliča, jāuzlabo ūdensapgāde, jāuzlabo atkritumu savākšana, u.c.**

- **Kapos jāizveido vieta (kolumbārijs), kurā var apglabāt urnas;**
- **Labiekārtot intensīvi (vairāk kā 10 cilv./ha) apmeklētas vietas pilsētas parkmežos (pilskalns un pieguļošā teritorija);**
- **Jāpalielina regulāri kopjamo platību apjoms un plānveidīgi jāveido jauni apstādījumi;**
- **Jāparedz suņu pastaigu laukuma izveide;**
- **Jāparedz pasākumi, kas novērstu nogāžu eroziju parkos un noslīdeņu veidošanos Abula ielejā.**

6.5. INŽENIERTĪKLI

Smiltenē kopš 1992. gada darbojas pašvaldības uzņēmums SIA "Smiltenes pilsētas namu un komunālo uzņēmumu pārvalde", kura nodarbojas ar pilsētas centrālās ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu uzturēšanu, lietusūdeņu kanalizācijas sistēmas uzturēšanu, kā arī pilsētas zaļumsaimniecības, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu, Tepera ezera hidrotehnisko būvju uzturēšanu un apsaimniekošanu.
2004.gada 28.decembra MK noteikumi Nr. 1069 „Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju izvietojumu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās" nosaka prasības gāzes apgādes, siltumapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas, drenāžas, ārējo pneimatisko atkritumu cauruļvadu, telekomunikāciju līniju, elektroapgādes līniju un iekārtu izvietojumam pilsētās, ciemos un lauku teritorijās

6.5.1. Ūdensapgāde

Aptuveni 65% Smiltenes iedzīvotāju ūdens tiek piegādāts caur ūdensapgādes tīklu sadales cauruļvadiem. Pirmie ūdensvada posmi būvēti 1955. gadā [32]. 2005. gadā pilsētas ūdensapgādes tīklu garums ir 10,5 km, pilsētas teritorijā uzskatīts 31 artēziskais urbums, no kuriem darbojas 27.

2005.gada 1.janvārī centralizētās ūdensapgādes sistēmas ūdensvadam pieslēgti: 41 SIA „NKUP" apsaimniekota dzīvojamā māja; 331 privātmāja; 104 ēkas, kurās atrodas uzņēmumi un iestādes.[25]

Centralizēti ūdensapgādes pakalpojumus Smiltenē sniedz SIA "Smiltenes pilsētas namu un komunālo uzņēmumu pārvalde".

Pašvaldības ūdensapgādes sistēma sastāv no 2 atsevišķām sistēmām (skat. karti – „Ūdensapgādes sistēma"). Artēziskā ūdens kvalitāte ir laba, izņemot augsto dzelzs saturu (pat līdz 2.9 mg/l). Pirms nonākšanas pie patērētājiem ūdens netiek attīrīts.[3]

Pilsētas centrālās daļas ūdensapgādes sistēma

Uzņēmuma ūdensapgādes tīklā ūdens tiek ņemts no 4 urbumiem. Trijos no šiem urbumiem ūdens ieplūst no D_3gj+am ūdens nesējslāņa, kas atrodas 100 -200 m dziļumā. Vienā urbumā ūdens pieplūst no D_3pl ūdens nesējslāņa, kas atrodas 47 – 60 m dziļumā. No visiem 4 urbumiem ūdens tiek iesūknēts rezervuārā (tilpums 150 m^3), no kura ūdens tālāk nonāk maģistrālajos cauruļvados, kuru garums ir 6 km. Ūdenī ir augsts dzelzs

saturs, kura maksimālais līmenis pārsniedz 2,0 mg/l (norm. 0,3 mg/l). Ūdens sadales tīkli galvenokārt izbūvēti no čuguna caurulēm, kuru diametrs ir no 200 – 50 mm. Ūdensvada ražība ir 1300 m^3/d, izmantotā ražība 60%.

Rīgas ielas rajona ūdensapgādes sistēma

Ūdensapgādes tīkls (kas arī ir pilsētas īpašums) apkalpo aptuveni 15% no pilsētas iedzīvotājiem. Ūdens ūdensapgādes sistēmā tiek iesūknēts no 4 artēziskajiem urbumiem. Urbumos ūdens ieplūst no D_3pl ūdens nesējslāņa, kas atrodas 47 – 60 m dziļumā. Ūdenim ir augsts dzelzs saturs. Ūdensapgādes sistēmai ir ūdenstornis, kura rezervuāra tilpums ir 50 m^3.

Pilsētas teritorijā ir atsevišķu rūpniecības objektu artēziskie urbumi ar lokāliem tīkliem, kas nav saslēgti vienotā sistēmā ar pilsētas tīkliem (A/s "Smiltenes Piens", SIA "LAM", SIA "Madara'89", SIA "Smiltenes koks", A/s "Latvenergo").
Pārējie artēziskie urbumi atrodas uzņēmumu vai privātīpašnieku īpašumā.

Iedzīvotāji, kuru mājokļi nav pieslēgti pašvaldības vai kādai no privātmāju ūdensapgādes un sadales sistēmām, ūdeni ņem no seklajām akām (jeb grodu akām). Šajās akās ūdens ieplūst no augšējiem kvartāra un pēcleduslaikmeta slāņiem. Ūdens fizikālie un ķīmiskie rādītāji ir labi, taču akas ir ļoti neaizsargātas pret mikrobioloģisko piesārņojumu.

8. tabula Ūdensapgādes sistēmas elementi [32]

Ūdensapgādes sistēmas elementi	Skaits	Darba kārtībā	Nav darba kārtībā
Skatakas	76	70	6
Hidranti	22	18 (2)	4
Atgaisotāji	2	2	-
Brīvkrāni	7	6	1
Pārslēgšanās kameras	15	11	4

RĪCĪBAS:

- **Nepieciešama ūdensvada sistēmas rekonstrukcija un paplašināšana – pēc Eiropas direktīvu prasībām. Līdz 2011. gadam pie ūdensvada jābūt pieslēgtiem 95% no mājsaimniecībām;**
- **Tīklu paplašināšanas galvenie virzieni skatāmi 10.tabulā un kartē - Ūdensapgādes sistēma;**
- **Pie ūdens patēriņa normas tiek pieskaitīti 50 l/dn uz 1 cilvēku laistīšanas vajadzībām. Ūdens patēriņš ārējai ugunsdzēsībai jānodrošina 15,0 l/s (1 ugunsgrēks) 3 stundas, iekšējai ugunsdzēsībai 2x 2,5 l/s. Kopā – 20,0 l/s;**
- **Turpmāk jāizmanto tikai D_3gj+am ūdens nesējslāņa, jo D_3pl ūdens nesējslānī ūdens kvalitāte nav tik laba, kā arī ir lielāks piesārņojuma risks. Bez tam D_3gj+am ūdens nesējslānis ir ražīgāks –1728 m^3/dienn., D_3pl - 316 m^3/dienn;**
- **Jāsamazina noplūde un neuzskaitītā ūdens samazinājums sistēmā. Pašreizējo 30% vietā vismaz mazāka par 15%;**

- **Jāparedz pašvaldībai piederošo ūdens urbumu rehabilitācija, jānoslēdz neizmantojamie urbumi (Kaikas ielā, u.c.);**
- **Nepieciešama ūdens kvalitātes uzlabošana, atdzelžošanas stacijas būve (jauda 1300 m^3), ietverot 300 m^3 tilpuma virszemes ūdens rezervuāra izbūvi;**
- **Jāparedz patērētāju apgāde ar ūdens skaitītājiem;**
- **Nepieciešama nolietoto un bojāto aizbīdņu un hidrantu nomaiņa.**

9. tabula Plānotais vidējais ūdens patēriņš (m^3/diennaktī)[15]

	2000	**2005**	**2010**	**2015**
Iedzīvotāji	490	599	684	734
Pārējie patērētāji	169	169	169	169
Neuzskaitītais ūdens	160	186	208	220
Kopā:	**819**	**954**	**1061**	**1123**

10.tabula. Ūdensvada sistēmas paplašināšanas virzieni

Rajons	**Iela**	**Garums (m)**	**DM**	**Būvniecības kārta**
Daugavas iela	Daugavas iela	1020	100	1
Raiņa iela	Raiņa iela	1230	150	1
Dakteru iela	Dakteru iela + savien. ar torni	1250	150	1
Atmodas iela	Atmodas iela	600		1
Daugavas iela	Lielā iela	215	50	2
	Vidzemes iela	306	50	2
Raiņa iela	Parka iela	227	100	2
	Augstā iela	306	50	2
	Lauku iela	290	50	2
	Veldes iela	500	50	2
Daugavas iela	Vaļņu iela	100	50	3
Raiņa iela	Drandu iela	310	50	3
	Mežoles iela	235	50	3
	Ozolu iela	250	50	3
	Blaumaņu iela	200	50	3
	Raiņa (pie Ābeļu)	160	50	3
	Raiņa (pie Krasta)	210	50	3
Pievadi	Līvu iela/pievads uz Vidzemi	85	100	3
	Dārza iela/pievads uz Silvu	820	100	3
	I būvniecības kārta kopā:	**4100**		
	II būvniecības kārta kopā:	**1844**		
	III būvniecības kārta kopā:	**2370**		
	Pavisam kopā	**8312**		

6.5.2. Saimniecības kanalizācija

Aptuveni 55% Smiltenes iedzīvotāju izmanto centralizēto kanalizācijas sistēmu. Centralizēti kanalizācijas sistēmas pakalpojumus Smiltenē sniedz SIA "Smiltenes pilsētas namu un komunālo uzņēmumu pārvalde".

Pirmie fekālās kanalizācijas sistēmas posmi būvēti 1954. gadā. 2005. gadā pilsētas kanalizācijas tīklu garums ir 21,6 km. Pilsētā kanalizācijas tīkli galvenokārt ir pašteces, spiedvadu garums ir aptuveni 0,6 km.

Pilsētas teritorijās, kur pagaidām nav iespējams pieslēgties pie centralizētās kanalizācijas sistēmas, tiek izmantoti individuālie septiskie tanki.

2005.gada sākumā kanalizācijas tīklam pieslēgti: 37 SIA „NKUP" apsaimniekotas mājas; 154 privātmājas; 94 ēkas, kurās atrodas uzņēmumi un iestādes.[25]

Smiltenes kanalizācijas sistēmā ietek arī Kalnamuižas notekūdeņi.

Kanalizācijas sistēmas noslodze ir aptuveni 50% jeb 1100 m^3/diennaktī. Sistēmas noplūde (infiltrācija) ir 30%, kas ir salīdzinoši liels skaitlis.

Kanalizācija tiek novadīta apmēram 5 km ārā no pilsētas uz Brutuļiem, kur atrodas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (NAI). NAI tika izbūvētas 1984. gadā, to projektētā jauda bija 2100 m^3/d. Notekūdeņu attīrīšanai izmanto aktīvās dūņas. Šobrīd notekūdeņu daudzums svārstās robežās no 800 – 1000 m^3/d. NAI sastāv no: galvenās KSS, smilšu nostādinātājiem, pirmreizējā nostādinātāja, aerotenkiem, otrreizējiem nostādinātājiem, bioloģiskajiem dīķiem, smilts atūdeņošanas laukiem, dūņu atūdeņošanas laukiem. Visām NAI sastāvdaļām ir nepieciešama atjaunošana. Problēmas ir ar esošo mehānisko redeļu darbību un smilts atdalīšanu no notekūdeņiem, gaisa piegādi sistēmai, aktīvo dūņu pārsūknēšanu no otrreizējiem nostādinātājiem un dūņu uzglabāšanu.[3]

RĪCĪBAS:

- **Nākotnē ir gaidāma attīrīšanas iekārtu slodzes palielināšanās, kad cilvēku ekvivalents, kas rada notekūdeņus, sasniegs 10000. No šī brīža tiks pielietoti arī stingrāki standarti attīrīto ūdeņu mērījumiem attiecībā uz N un P.**
- **Saskaņā ar ES prasībām A/s "Smiltenes piens", kas ir lielākais industriālais notekūdeņu devējs, būs jāizveido pirmsattīrīšanas iekārtas, lai varētu notekūdeņus novadīt tālāk centralizētajā kanalizācijas tīklā;**
- **Līdz 2015. gadam 95% pilsētas iedzīvotāju jānodrošina ar kanalizācijas pieslēgumu;**
- **Tīklu paplašināšanas galvenie virzieni skatāmi 12.tabulā un kartē - Saimniecības kanalizācijas sistēma;**
- **Jāveic kanalizācijas tīklu un NAI rekonstrukcija un paplašināšana;**
- **Dūņas no attīrīšanas iekārtām novietojamas komposta kaudzēs, ko vēlāk var lietot pilsētas zaļumsaimniecībā.**
- **Samazināt prioritāro zivju ūdeņu un peldūdeņu piesārņojumu un nodrošināt to kvalitātes atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.**

11. tabula Notekūdeņu aprēķina plūsmas un slodzes (iekļaujot Kalnamuižu un Vārtniekus)

	2000	***2005***	***2010***	***2015***
Maks. plūsma (m^3/dienn.)	2767	3213	3621	3843
Vidējā plūsma (m^3/dienn.)	1198	1344	1572	1676

BSP5 (kg/dienn.)	570	613	671	716
Kopējais P (kg/dienn.)	9	11	13	14
Kopējais N (kg/dienn.)	66	75	88	97

12. tabula Notekūdeņu kanalizācijas sistēmas paplašināšanas virzieni

Rajons	Iela	garums (m)	DM	Būvniecības kārta
Daugavas iela	Daugavas iela	276	300	1
	Daugavas iela	430	250	1
	Daugavas iela	323	200	1
Raiņa iela	Raiņa iela	154	spiedvads	1
	Raiņa iela	72	300	1
	Raiņa iela	430	250	1
	Raiņa iela	350	200	1
Atmodas iela	Atmodas iela	210		1
Daugavas iela	Vidzemes iela	100	200	2
	Vidzemes iela	190	200	2
	Valmieras iela	190	150	2
	Lielā iela	216	200	2
Raiņa iela	Galdnieku iela	273	200	2
	Lauku iela	275	200	2
	Līvu iela	155	200	2
Raiņa iela	Ceriņu (Raiņa) iela	225	200	3
	Veldes iela	180	200	3
	Parka iela	178	200	3
	Mežoles iela	284	200	3
Atmodas iela	Blaumaņa iela	234	250	3
	Blaumaņa iela	250	200	3
	Galdnieku iela	310	200	3
Dakteru iela	Dakteru iela (pie Avotu)	252	200	3
Pievadi	Dārza iela/pievads uz Silvu	260		*3*
	Līvu iela/pievads uz Vārtniekiem	82		*3*
	I būvniecības kārta kopā:	***2245***		
	II būvniecības kārta kopā:	***1399***		
	III būvniecības kārta kopā:	***2255***		
	Pavisam kopā:	***5899***		

6.5.3. Lietus ūdeņu novadīšana

Lietus ūdeņu kanalizācijas pirmie posmi būvēti 1920. gadā.
2005. gadā pilsētas lietus ūdeņu kanalizācijas tīklu garums ir 3,5 km un novadgrāvji aptuveni 7 km garumā.
Pilsētā pastāv nosusināšanas grāvju tīkls, kuru daļēji uzrauga un kopj zemes lietotāji un īpašnieki. Atsevišķās vietās pilsētā novadgrāvji tiek slikti kopti un ir aizsērējušas caurtekas. Pilsētā būtu veicama regulāra meliorācijas grāvju apsekošana un zemes lietotāju un īpašnieku atbildības paaugstināšana par viņu īpašumiem piegulošajiem grāvjiem. Izstrādājot detālplānojumus jauniem apbūves rajoniem, projekta ietvaros jāiekļauj nosusināšanas plāni, ja tas ir nepieciešams.

Pilsētā ir fiksētas vietas, kur pastāv problēmas ar virsūdeņu novadīšanu (skat. karti – „Lietus ūdeņu novadīšanas sistēma")

Lietus ūdens no kanalizācijas tīkliem Abulā pagaidām tiek ievadīts neattīrīts.

RĪCĪBAS:

- **Jāizbūvē attīrīšanas iekārtas savākto lietus ūdeņu attīrīšanai pirms ūdeņu novadīšanas dabīgās ūdenstecēs;**
- **Pilsētas centrālajā daļā nav pieļaujams izbūvēt vaļējas ūdens novadīšanas būves;**
- **Nosusināšanas grāvju tīkls jāuztur lietošanas kārtībā;**
- **Lietus ūdeņu kanalizācijas tīkli jāpaplašina virzienā uz pilsētas perifēriju (skat. karti – Lietus ūdeņu novadīšanas sistēma).**

6.5.4. Siltumapgāde un karstais ūdens

Galvenais siltumenerģijas ražotājs pilsētā ir A/s "8 CBR", ar šo uzņēmumu Smiltenes pilsētas domei ir noslēgts līgums par centrālās katlu mājas un siltumtrases apsaimniekošanu. Kopējā patērētāju maksimālā siltumslodze ir aptuveni 9,8 MW.

Smiltenē centralizētajiem siltumapgādes tīkliem ir pieslēgtas visas daudzstāvu daudzdzīvokļu mājas un lielākā daļa sabiedrisko, tirdzniecības u.c. objektu pilsētas centrālajā daļā. Karstais ūdens tiek nodrošināts aptuveni 1820 patērētājiem.

Centrālā katlumāja būvēta pirms vairāk nekā 20 gadiem. Tajā uzstādīti trīs DKVR 6,5-13 tvaika katli, kuros sākotnēji par kurināmo izmantoja mazutu. 90 .gadu sākumā esošos katlus pārbūvēja koksnes izmantošanai. Iekārtu tehniskais stāvoklis ir neapmierinošs, ņemot vērā to pielietojumu, pašu gatavoto nestandarta iekārtu bojāšanos un apgrūtināto apkopi. 2003. gadā tika uzstādīts jauns ūdenssildāmais katls ar jaudu 2,5 MW. [18]

Siltuma padeve tiek nodrošināta pa siltumapgādes sistēmu (divcauruļu), kuras maģistrālo siltumtrašu garums ir 4 km, bet kopējo tīklu garums ir 6,5 km. [14]

Smiltenē ir arī dažas lokālās katlumājas – Sarkanā Krusta slimnīcai, VAS "Latvenergo", VAS „Vidzemes ceļi" filiāle 7.CP, A/s "Smiltenes piens", SIA "MRS".

Centralizētā siltumapgādes sistēma Smiltenē būvēta padomju laikā gados (sākot no 1977.g.), galvenokārt pēc PSRS normām, kuru vidējais kalpošanas laiks nepārsniedz 10 gadus. Faktiski sistēma tiek ekspluatēta daudz ilgāk. Siltumtīklu cauruļvadu diametri bija paredzēti lielām, faktiski neeksistējošām siltuma slodzēm, kas radīja lielus siltuma zudumus (apm. 23%).[17]

Sākot ar 1995.gadu, siltumtrase pamazām tiek rekonstruēta. Pēc pilsētas domes pasūtījuma ir izstrādāts "Smiltenes pilsētas siltumapgādes rekonstrukcijas projekts", kura realizācija noris pakāpeniski. 2005. gada sākumā nerekonstruētie tīkli sastāda vairs tikai ceturto daļu no siltumtrases tīkliem (skat. karti – „Siltumapgādes sistēma"). Rekonstruētie posmi ir aprīkoti ar rūpnieciski izolētām caurulēm, tādējādi līdz minimumam tiek samazināti siltuma zudumi šajos posmos.

2002./2003. gada apkures sezonā siltumenerģijas zudumi tīklos sastādīja 10% no padotā siltuma daudzuma. [18]

2004. gadā visos siltuma patērētāju objektos ir uzstādīti siltummērītāji.

RĪCĪBAS:

- **Pēc visu maģistrālo tīklu rekonstrukcijas siltumenerģijas zudumi tīklos nedrīkst pārsniegt 8% no padotā siltuma daudzuma;**
- **Nepieciešama centralizētās siltumapgādes sistēmas efektivitātes paaugstināšana;**
- **Izmaksu samazināšana - samazinot kurināmā un elektroenerģijas patēriņu, kā arī rekonstruējot siltumtīklus;**
- **Jāturpina tīklu rekonstrukciju;**
- **Jāveido jauni siltumtrases un karstā ūdens padeves pieslēgumi;**
- **Perspektīvā – attīstot gāzes apgādi pilsētā, paredzama katlumājas daļēja pārbūve kurināšanai ar dabasgāzi, uzstādot koģenerācijas staciju un 1 katlu apkurināmu ar gāzi;**
- **Paredzēts izstrādāt "Smiltenes siltumapgādes koncepciju" ar jauniem risinājumiem siltumapgādes sistēmas uzlabošanai pilsētā.**

6.5.5. Elektroapgāde

Smiltenes pilsētā elektroenerģijas piegādi nodrošina A/s „Latvenergo" filiāle Ziemeļu elektriskie tīkli (turpmāk ZET).
Smiltenes pilsētu apkalpo ZET Smiltenes elektrisko tīklu rajons, kas atrodas Valkas rajona Smiltenes pagastā.

Pie pilsētas ZR robežas (Daugavas ielas galā) atrodas 110 kV/20 kV apakšstacija. Pilsētas teritorijā 2005. gadā atrodas 34 20kV/0,4kV transformatorpunkti.

2004. un 2005. gadā realizēti vairāki 20/0,4 kV elektroapgādes projekti:

- 0,4 kV tīklu rekonstrukcija Peldu, Avotu un Meža ielās ar jaunas apakšstacijas T- 3950 „Priedes" izbūvi;
- 20kV līnijas LS-21 rekonstrukcija – ieguldīšana kabeļu līnijā (1100 m);
- 0,4 kV tīkla rekonstrukcija Drandu, Veldes, Pilskalna, un Līkuma ielā.

2006. gadā paredzēta Klievu, Dzirnavu un daļa Daugavas ielu 0,4 kV tīkla rekonstrukcija.

Elektroenerģijas ražošanai tiek izmantota pilsētai cauri tekošā Abula hidroenerģija. Pilsētas teritorijā atrodas 2 HES, kas izmanto uzstādināto ezeru ūdeņus. Tomēr enerģētiskais efekts no upes izmantošanas ir neliels.

RĪCĪBAS:

- **Jaunu objektu vai dzīvojamo rajonu izbūves gadījumā jāparedz investīcijas jaunu 20/0,4 kV apakšstaciju izbūvei;**
- **Paredzēts likvidēt 20 kV gaisvadu līnijas pilsētas centrālajā daļā, tās aizstājot ar kabeļu līnijām (skat. karti – Elektroapgādes sistēma);**
- **Nepieciešama novecojušo 0,4 kV tīklu rekonstrukcija;**
- **Paredzēta koģenerācijas stacijas celtniecība, kas papildus siltumam ražotu**

arī elektroenerģiju;

- **Nepieciešama pārvietojamo autonomo elektrostaciju iegāde, kas elektropadeves traucējumu un krīzes gadījumos varētu nodrošināt elektropiegādi svarīgos objektos (slimnīcā, ūdens attīrīšanas ietaisēs, ūdens sūknētavās, katlumājās, u.c.).**

6.5.6. Ielu un laukumu apgaismojums

Līdz 2005. gada jūnijam pašvaldībai piederošo ielu apgaismojuma sistēmu uzturēja VAS "Latvenergo" Ziemeļu Elektrisko Tīklu Smiltenes iecirknis. Turpmāk ielu un laukumu apgaismojumu uzturēs konkursa kārtībā izraudzīts pakalpojumu sniedzējs.

2005.gada pavasarī ielu un laukumu apgaismojuma tīkli Smiltenes pilsētas teritorijā stiepjas aptuveni 30 km garumā. No tiem 20 km ir gaisvadu un piekarkabeļu līnijas un 10km kabeļu līnijas (skat. karti – „Ielu un laukumu apgaismojuma tīkli").

Ielas apgaismojuma barošanai ir izveidoti 19 barošanas punkti. Ielu apgaismojuma vadība – ieslēgšana/ atslēgšana tiek realizēta no Smiltenes ETR ar gaismas - tumsas releja palīdzību. Smiltenē pavisam ir 568 apgaismes punkti, no tiem 134 kvēlspuldzes, 344 DRL spuldzes un 40 Na spuldzes.

Ielu un laukumu apgaismojuma sistēma pamatā izveidota PSRS laikā. Tā lielākoties ir fiziski un morāli novecojusi, tīklos bieži novērojami elektroenerģijas padeves traucējumi, sakarā ar apgaismes tīkla kabeļu bojājumiem.

Tādēļ no 2001. gada ir uzsākta ielu un laukumu apgaismojuma tīklu rekonstrukcija. Šajā laika posmā līdz 2006. gadam rekonstruēti 2,8 km gaisvadu tīkli un 2,6 km kabeļu tīkli.

Ielu un laukumu apgaismojuma tīklu rekonstrukcijas kārtība tiek saskaņota un organizēta līdz ar VAS „Latvenergo" darbiem elektroapgādes sistēmas rekonstrukcijā un pilnveidošanā pilsētā, vai arī paralēli ielu rekonstrukcijai un izbūvei.

RĪCĪBAS:

- **Jāsakārto apgaismojuma tīklu juridiskās piederības jautājumi;**
- **Visām pilsētas ielām ir jābūt aprīkotām ar ielu apgaismojumu;**
- **Veicot jaunu ielu izbūvi un esošo rekonstrukciju, jāparedz ielu apgaismojuma tīklu izbūve vai nolietoto posmu rekonstrukcija, kā arī esošo kvēlspuldžu aizstāšana ar daudz ekonomiskākiem un efektīvākiem gaismas ķermeņiem.**

6.5.7. Gāzes apgāde

Šobrīd Smiltenē darbojas VAS "Latvijas sašķidrinātā gāze", kas realizē sašķidrināto gāzi - apkalpo stacionārās gāzes apgādes stacijas un balonus. Gāzesvadu tīkls Smiltenē pašlaik ir vāji attīstīts. Pilsētā darbojas 7 stacionārās sašķidrinātās gāzes apgādes stacijas (sk. karti – „Gāzes apgādes sistēma").
Tā kā dabasgāze ir viens no ekoloģiski tīrākajiem un lētākajiem kurināmā veidiem, kura izmantošana gan pasaules, gan Latvijas mērogā pieaug, pilsētā ir paredzēta būtiska gāzes apgādes sistēmas attīstība.

Patlaban pilsētā darbojās 10 sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu grupu iekārtas, no kurām tiek padota gāze daudzstāvu dzīvojamajiem namiem.

13. tabula Gāzes balonu grupas

Nr. p.k.	Gāzes balonu grupas atrašanās vieta
1.	Abula iela pie Jaunā parka
2.	Audēju iela 1
3.	Audēju iela 2
4.	Rīgas iela 3
5.	Rīgas iela 10
6.	Dārza iela 26
7.	Gaujas iela 4
8.	Peldu iela 18
9.	Dakteru iela 16
10.	Dakteru iela 24

5 km attālumā no Smiltenes stiepjas maģistrālais gāzes vads Korneti – Inčukalns (123 km). 1989. gadā tika izprojektēts atzars no šī vada uz Smilteni. Projektā paredzēja izbūvēt gāzes vadu 7538 m garumā, kā arī uzbūvēt gāzes regulēšanas staciju un operatora māju. Gāzes vads tika izbūvēts 2036 m garumā, kā arī ielikti pamati minētajām ēkām, pēc kā darbi tika pārtraukti. Izbūvētā posma fiziskais stāvoklis šobrīd nav zināms – domājams atsevišķās vietās tas ir bojāts.

2006. gadā ir paredzēts sākt realizēt Smiltenes gazifikācijas projektu, kuru izstrādā un vada A/s „Latvijas gāze".
Gāzesvadu novietnes paredzētas ielu sarkanajās līnijās. Individuālo apbūves teritoriju gazifikācijai galvenokārt tiks izmantoti vidēja spiediena (P≤ 100 mbar) sadales gāzesvadu sistēma. [2]

RĪCĪBAS:

- **Pirmajā kārtā (no 2006.gada) ir paredzēts izbūvēt augsta spiediena gāzes vadu no maģistrālā gāzes vada Korneti - Inčukalns līdz Smiltenei, kā arī daļu vidējā spiediena sadales gāzes vadus (Mežoles, Parka, Raiņa, Rīgas, Limbažu, Celtnieku, Audēju, Gaujas, Krāsotāju un Daugavas ielas) un gāzes regulēšanas punktus pilsētā (sk. karti – Gāzes apgādes sistēma);**
- **Perspektīvā ir paredzēts pilsētā izbūvēt vidējā spiediena gāzes vadu tīklu, kas nodrošinātu iespēju gāzes apgādei pieslēgt ikvienu objektu;**
- **Gāzes vadu izbūve pilsētā jāsaskaņo ar citu inženierkomunikāciju izbūves, ielu un ietvju izbūves un rekonstrukcijas kārtību.**

6.6. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Smiltenes pilsētā centralizētu atkritumu savākšanu veic SIA „NKUP" un SIA „ZAAO". Atkritumi tiek transportēti uz atkritumu poligonu Cēsu rajona Daibē.

Pilsētā pamazām tiek uzsākta atkritumu šķirošana. Kopš 2004. gada vairākās pilsētas vietās ir izvietoti konteineri plastmasas un kartona iepakojumu savākšanai.

Pilsētā joprojām ir aptuveni 20% privātmāju īpašnieku, kas neizmanto ne SIA „NKUP" pakalpojumus, ne arī kāda cita atkritumu apsaimniekošanas uzņēmuma pakalpojumus – tātad potenciāli piesārņo apkārtnes teritorijas. Visvairāk no ļaunprātīgiem atkritumu izgāzējiem cieš Smiltenei pieguļošie mežu masīvi

14. tabula Saražoto atkritumu daudzuma prognoze Smiltenē. Bāzes variants[4].

Gads	Atkritumi (t)
2005	1883
2006	1872
2007	1920
2008	1968
2009	1956
2010	2003
2011	2051
2012	2040
2013	2086
2014	2133
2015	2121
2016	2166
2017	2211
2018	2199
2019	2242
2020	2285
2021	2326
2022	2310
2023	2350
2024	2388
2025	2426

RĪCĪBAS:

- **Nepieciešams šķirot atkritumus – jāizveido atkritumu šķirošanas laukums un lielgabarīta atkritumu pieņemšanas punkts;**
- **Nepieciešams izveidot kompostēšanas laukumu organisko atkritumu uzglabāšanai un pārstrādei;**
- **Sakārtot sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmu tā, lai nodrošinātu sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumus visiem pilsētas iedzīvotājiem;**
- **Panākt privāto māju īpašnieku vai apsaimniekotāju apgādi ar atkritumu konteineriem.**

6.7. TELEKOMUNIKĀCIJAS UN INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS

Smiltenē pēdējos piecos gados ir notikusi telekomunikāciju infrastruktūras attīstība. Visiem pilsētas lietotājiem ir pieejamas ciparu telefona līnijas, kas ir piemērotas Interneta, faksa un citu mūsdienu moderno tehnoloģiju lietošanai.
Pilsētas fiksēto komunikāciju tīklu apsaimnieko SIA "Lattelekom". Ciparu līniju sakaru kvalitāte ir laba. Pilsētas teritorijā pagaidām darbojas trīs mobilo sakaru operatori A/s"Tele2", SIA "Latvijas Mobilais Telefons" un A/s „Telekom Baltija" uzturētais operators „Triatel". Tuvākajā laikā sagaidāmi arī SIA „BITE Latvija" pakalpojumi.

Par nozīmīgu sakaru tīklu ir uzskatāms Interneta radiosakaru tīkls, kas tika izveidots ar Smiltenes ģimnāzijas Datorcentra iniciatīvu.
Interneta radiosakaru pakalpojumus Smiltenē piedāvā arī SIA "Latnet". SIA "Lattelekom" ciparu telefonu līniju abonementiem piedāvā pastāvīgo izdalīto līniju, ISDN, DSL un citus sakaru pakalpojumus. Nākotnē Smiltenes iedzīvotājiem pastāv iespēja saņemt Interneta pakalpojumus pa kabeļtelevīzijas tīklu, kas pieder SIA "Elektrons".

Pilsētā ir "Lattelekom" pārraudzībā esoša sakaru kanalizācija aptuveni 8 km garumā. Tā galvenokārt ir izveidojusi tīklu pilsētas centrālā daļā. Dažos virzienos tā sasniedz arī pilsētas periferālās daļas (pa Rīgas un Daugavas ielu) (skat. karti – „Telekomunikāciju sistēma").
Cauri pilsētai pa sakaru kanalizācijas sistēmu stiepjas optiskais kabelis Valmiera - Gulbene. Tas atrodas Daugavas ielā, Baznīcas laukumā, Dārza un Atmodas ielā.

RĪCĪBAS:

- **Jaunu objektu vai dzīvojamo rajonu izbūves gadījumā nepieciešams plānot arī sakaru pieejamību.**

6.8. PUBLISKĀ SEKTORA INFRASTRUKTŪRA

Publiskā sektora infrastruktūras objektus var skatīt kartē – „Publiskā sektora infrastruktūra".

6.8.1. Izglītības infrastruktūra

Smiltenes pilsētā šobrīd tiek nodrošināta visu veidu izglītības ieguves iespējas 11 dažādās izglītības iestādēs.
2004. gadā tika izstrādāta „Smiltenes pilsētas izglītības sistēmas attīstības koncepcija 2005. – 2010. gadam", kurā ir atainota izglītības sistēmas situācija, kā arī izvirzītas attīstības prioritātes, lai plānotu resursus to izpildei.

Smiltenē pavisam darbojas 4 izglītības iestādes, kurās var iegūt pirmsskolas izglītību – 2.PII, PII „Vālodzīte", Trīs pakalnu pamatskola un Centra vidusskola – pirmsskolas izglītības grupas. Pamatskolas izglītību var iegūt Trīs pakalnu pamatskolā, Centra vidusskolā un Smiltenes ģimnāzijā. Vidējo izglītību ir iespējams iegūt Smiltenes ģimnāzijā un Centra vidusskolā. Profesionālo un vidējo izglītību ir iespējams iegūt Smiltenes 29. arodvidusskolā un Smiltenes tehnikumā, kas gan neatrodas Smiltenes pilsētas teritorijā, bet - 5 minūšu gājienā no Smiltenes centra - Smiltenes pagasta Kalnamuižā, un tur mācās arī daļa Smiltenes pilsētas jauniešu. Augstāko izglītību var iegūt BKI Smiltenes filiālē. [23]

15.tabula. Izglītības iestādes

Izglītības iestāde	2001./02.m.g.	2002./03.m.g.	2003./04.m.g.	2004./05.m.g.
Baltijas Krievu institūts	-	-	244	350
Centra vidusskola	338	360	378	398
Smiltenes ģimnāzija	1116	1140	1184	764

1) Smiltenes 29. arodvidusskola	259	271	347	
Trīs pakalnu pamatskola	-	-	-	395
2. PII	77	77	75	76
PII "Vālodzīte"	154	148	145	142
BJIIC	1265	766	686	550
Smiltenes pilsētas mākslas skola		107		120
Smiltenes pilsētas mūzikas skola	230	219	208	221
Smiltenes pilsētas sporta skola		184		155

1. Pirmsskolas izglītības iestāde „Vālodzīte" (Mētras iela 11, 11a, Raiņa iela 10.)

Pirmsskolas izglītības iestāde ir izvietota 3 ēkās, un tikai viena no tām pieder pašvaldībai. Zeme un ēkas tiek nomātas.

2. Pirmsskolas izglītības iestāde (Atmodas iela 3)

Atrodas privātā īpašumā, kuru pilsētas dome nomā.

3.Trīs pakalnu pamatskola (Rīgas iela 16c)

Skola izveidota 2004.gadā., tā atrodas bijušajās „8.CBR" kantora telpās, telpas ir pārveidotas skolas vajadzībām. Ēkas pirmajā stāvā ir izvietots arī Smiltenes ģimnāzijas internāts. Skolas telpās atrodas arī ēdnīcas telpas, kuras pieder un kuras apsaimnieko privātuzņēmējs, kā arī ar aktu zāle (30X15m), kas daļēji piemērota skolas sporta nodarbībām, tajā iezīmēts volejbola laukums.

4.Centra vidusskola (Dārza iela 17)

Skola ir izvietota 4 ēkās. Galvenajai ēkai 2002.gadā veikta renovācija. Klašu izvietošanai tiek nomātas mācībām ne visai atbilstošas un sliktā tehniskā stāvoklī esošas telpas Dārza ielā 9. Skolai nav sporta zāles, bet ir asfaltēts laukums sporta nodarbībām. Uzsākta skolas piebūves celtniecība, kurā paredzētas telpas jaunām mācību klasēm.

5.Ģimnāzija (Dakteru iela 27)

2004.gadā Smiltenes ģimnāzija tika reorganizēta pa 2 skolām – Smiltenes ģimnāziju un Trīs pakalnu pamatskolu. Skolas teritorijā izvietotas piecas mācību ēkas – Skolas galvenā ēka ar 1937.gadā uzcelto kultūrvēsturisko skolas daļu un 1973. gadā pabeigto jauno korpusu; sporta halle; 2 ģimenes mājas, kas piemērotas skolas vajadzībām; zēnu darbmācības ēka. Pie skolas atrodas sporta komplekss.[5]

6. Smiltenes 29. arodvidusskola (Pils iela 8, Dārza iela 9)

Skola atrodas LR Izglītības un zinātnes ministrijas pakļautībā. Skolā sagatavo arī ceļu būves tehnikas vadītājus, kas prasa ļoti specifisku aprīkojumu un apstākļus.

7.Baltijas krievu institūts (Centra vidusskolas telpas, Dārza iela 17)

2005.gadā ir vienīgā augstākās izglītības iestāde Smiltenē. BKI nomā Centra vidusskolas telpas.

8.Mākslas skola (Vaļņu iela 2)

Profesionālās ievirzes skola atrodas tikai daļēji piemērotās telpās. Skolai nav sanitāri higiēniskā prasībām atbilstoša lieluma telpas.

9.Mūzikas skola (Pils iela 3)

Nodarbības kopumā notiek 3 ēkās. Skolas galvenās ēkas telpas ir sliktā tehniskā stāvoklī.

10.Sporta skola (Gaujas iela 2)

Skolas nodarbībām tiek izmantota arī Kultūras un sporta centra sporta halle, jo ēkai Gaujas ielā 2 nav visām sporta spēlēm atbilstoša izmēra zāles. Sporta zāles izmērs- 8,5X21m. Skolas telpas ir daļēji rekonstruētas.

11.Bērnu un jauniešu interešu izglītības centrs (Gaujas iela 2)

Administrācija atrodas Sporta skolas ēkā, kur notiek nodarbības dažiem pulciņiem. Nodarbības notiek arī Smiltenes ģimnāzijas, Trīs pakalnu pamatskolas, Centra vidusskolas, Kultūras un sporta centra u.c. telpās.

RĪCĪBAS:

- **Rīgas ielā 8, uz jau sagatavotajiem pamatiem, paredzēts izbūvēt jaunu pirmsskolas izglītības iestādi ar 320 vietām, kurā tiks apvienotas abas pašreizējās pirmsskolas izglītības iestādes;**
- **Jārod risinājums ēkas Mētras ielā 11a efektīvai izmantošanai pēc tam, kad PII „Vālodzīte" atstās šīs telpas;**
- **Pie Trīs pakalnu pamatskolas (Rīgas ielā 16c) paredzēta sporta laukuma izbūve, lai varētu izpildīt izglītības programmu;**
- **Centra vidusskolai (Dārza ielā 17) ir paredzēta piebūves celtniecība, lai nodrošinātu visus skolēnus ar mācībām atbilstošām telpām, kā arī paredzēta sporta zāles izbūve, kas vienlaicīgi varētu pildīt arī aktu zāles funkcijas;**
- **Ģimnāzijai (Dakteru ielā 27) paredzēts veikt kultūrvēsturiskās daļas renovāciju un otrā stāva izbūvi ģimnāzijas ēku savienojošajai daļai;**
- **Jāmeklē iespējas, kā Smiltenes 29.arodvidusskolu izveidot par mūsdienīgu profesionālās izglītības iestādi;**
- **Mākslas skolai (Vaļņu ielā 2) paredzēts pabeigt uzsāktos darbus pie piebūves celtniecības, kā arī veikt esošās ēkas rekonstrukciju;**
- **Mūzikas skolas ēkai Pils ielā 3 nepieciešama rekonstrukcija;**
- **Izglītības iestādēm jābūt sakārtotām atbilstoši spēkā esošajām sanitāri higiēniskajām, ugunsdrošības, u.c. normām un prasībām;**
- **Pilsētā nodrošināt visu līmeņu izglītības iestāžu darbību.**

6.8.2. Sociālā infrastruktūra

12.Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca (Dakteru iela 14)

Iestāde ir pakļauta Valkas rajona padomei. Slimnīcā ir 95 dažādu profilu slimnieku gultas. Pacienti var ārstēties terapijas, neiroloģijas, ķirurģijas (arī ar ginekoloģijas gultām) un bērnu nodaļā. Slimnīcā darbojas arī dzemdību nodaļa ar moderni aprīkotu dzemdību zāli. Uzņemšanas nodaļa izvietota kopīgās telpās ar neatliekamo medicīnisko palīdzību un traumu punktu, kur 24 stundas diennaktī iespējams saņemt ārsta palīdzību vai izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību.

Pašlaik slimnīcas apkalpes zonā ir 24 000 Smiltenes un Smiltenei tuvāko pagastu iedzīvotāji, Smiltenē ārstējas arī iedzīvotāji no Alūksnes, Gulbenes, Cēsu rajona.
Sarkanā Krusta Smiltenes slimnīcā pašlaik strādā 22 dažādu specialitāšu ārsti, 84 vidējā medicīnas personāla darbinieki un 67 jaunākā medicīnas un saimniecības personāla darbinieki.
Slimnīca ir labi nodrošināta ar mūsdienīgu diagnostikas un ārstniecības aparatūru.
Slimnīca daudz uzmanības veltī neatliekamās medicīniskās palīdzības sakārtošanai un automašīnu aprīkošanai, kā arī diagnostiskās aparatūras atjaunošanai. Slimnīcu ieskauj sakopta apkārtne un parks. Draudus nākotnē Smiltenes slimnīcai var radīt personāla novecošanās, pēdējos gados nenotiek jaunu kadru ienākšana slimnīcā.
Smiltenes slimnīcas vadība veic darbu, lai nākotnē slimnīcu saglabātu kā Smiltenes novada daudzprofilu neatliekamās palīdzības slimnīcu ar ambulatoro nodaļu, saglabājot esošās slimnīcas nodaļas un to funkcijas. [22]

13.Poliklīnika (Dakteru iela 14)
Iestāde ir pakļauta Valkas rajona padomei. Poliklīnikas ēka atklāta 1981.gadā. Tā ir savienota ar slimnīcas ēku un funkcionē arī kā slimnīcas ambulatorā – poliklīnikas nodaļa, kur pacientus pieņem dažādu specialitāšu sertificēti ārsti. Poliklīnikas telpās prakses vietas iekārtojuši 6 ģimenes ārsti. Telpās ir atvērts diabēta aprūpes kabinets, mūsdienīgi aprīkota fizikālās medicīnas nodaļa ar ārstnieciskās fizkultūras zāli, fizioterapijas aparatūru, ūdensdziedniecību, solāriju un masāžas kabinetu. Pacientu ērtībai darbojas "Līvena aptieka". [5,22]

14.Bērnu un ģimenes atbalsta centrs (Galdnieku iela 10b)
Iestāde ir pakļauta Valkas rajona padomei. Centrs ir orientēts uz ārpusģimenes aprūpes un sociālās rehabilitācijas iestādes bāreņiem un bez vecāku aprūpes palikušiem bērniem, nepilngadīgām mātēm, kā arī ģimenēm uz laiku, kuras nonākušas krīzes situācijā, un kurām nepieciešama psiholoģiska, sociāla un cita veida palīdzība. Līdz 2005. gadam tas funkcionēja kā bērnu patversme, 2005. gadā tika reorganizēts par Bērnu un ģimenes atbalsta centru. 2005. gadā pabeigta ēkas piebūves celtniecība. [28]

15.„Emmaus Smiltene" (Dzirnavu iela 4)
Sabiedriskā labdarības organizācija "Emmaus Smiltene" dibināta 1998. gadā, ar mērķi sniegt sociālo palīdzību nabadzībā un trūkumā nonākušajiem cilvēkiem. Organizācija uztur nelielu patversmi, kurā var uzņemt 5 cilvēkus. Pamatojoties uz organizācijas mērķiem, darbojas trīs palīdzības programmas:

- atbalsts bērniem no sociālā riska ģimenēm;
- atbalsts veciem, vientuļiem cilvēkiem un invalīdiem;
- atbalsts bez darba un iztikas palikušajiem cilvēkiem.

RĪCĪBAS:

- **Dakteru ielā 14 blakus slimnīcai paredzēts izveidot sociālo aprūpes centru, kas būtu piemērots veco cilvēku un invalīdu vajadzībām;**
- **Paredzēts meklēt risinājumu pašvaldības sociālo māju vai dzīvokļu izveidošanai;**
- **Balstoties uz „Ambulatorās un stacionārās aprūpes pakalpojumu sniedzēju attīstības programmu (struktūrplānu)", Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīcu paredzēts attīstīt kā vienīgo lokālo daudzprofilu neatliekamās palīdzības slimnīcu Valkas rajonā;**

6.8.3. Kultūras infrastruktūra

16.Smiltenes kultūras un sporta centrs (Gaujas iela 1)
Smiltenes kultūras un sporta centrs izveidots 2005. gadā, reorganizējot līdz tam pastāvošo kultūras namu, un tam pievienojot jaunuzcelto sporta halli.
Smiltenes kultūras un sporta centrs ir pilsētā notiekošo kultūras norišu pamatbāze. Kultūras nama ēka tika uzcelta 60-to gadu sākumā – vēlāk kapitāli remontēta.
Pasākumi, nodarbības, koncerti, izrādes un citas aktivitātes notiek trijās zālēs, kā arī kora telpā, kinoteātra telpās un sporta hallē (vairāk par sporta halli 6.8.4.punktā). Vecajā kultūras nama daļā uzsākta telpu labiekārtošana. [22]

17.Smiltenes pilsētas bibliotēka (Baznīcas laukums 13)
Bibliotēka atrodas visai nepiemērotās telpās, bibliotēkai ir lieli uzkrātie fondi, taču samērā mazas telpas, kas neļauj īstenot visas ieceres. Smiltenes pilsētas dome nomā šis telpas no privātīpašnieka. Bibliotēka piedāvā arī interneta lasītavu, kuru atklāja 2003.gadā.
Smiltenes pilsētas bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļa atrodas Kultūras un sporta centrā (Gaujas ielā 1).

18.Jāņa kalna brīvdabas estrāde (Gaujas iela 11)
Funkcionē kā brīvdabas kultūras pasākumu norises vieta ar aptuveni 1000 iekārtotām skatītāju vietām. Estrāde un skatītāju vietas atrodas iepretim viena otrai uz dabīgām pakalnu nogāzēm, kas skaņai šeit dod īpašu efektu. Šeit notikuši gan rajona, gan reģiona, gan citas nozīmes dziesmu un deju svētki, festivāli un citi pasākumi.
1999.gadā nodega pie estrādes esošais atpūtas komplekss ar sporta zāli, kafejnīcu, u.c. telpām.

19.Zāle (Rīgas iela 16c)
Zāle ar skatuvi ikdienā nodota Trīs pakalnu pamatskolas rīcībā, bet tā tiek izmantota arī dažādiem kultūras pasākumiem. Zālē ir aptuveni 500 skatītāju vietas.

RĪCĪBAS:

- **Jāturpina Kultūras un sporta centra vecās daļas rekonstrukcija;**
- **Ēku Atmodas ielā 2 pēc attiecīgas renovācijas ir paredzēts izmantot kā sabiedrisku ēku;**
- **Jāņa kalna teritoriju nepieciešams labiekārtot. Paredzēts rekonstruēt estrādi. Nodegušā atpūtas kompleksa vietā veidojams jauns atpūtas komplekss;**
- **Nepieciešama muzeja un izstāžu zāles izveidošana pilsētā.**

6.8.4. Sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūra

20.Smiltenes kultūras un sporta centra sporta halle (Gaujas iela 1)
2005. gadā uzceltajā ēkā ietilps daudzfunkcionālā sporta spēļu zāle (42X26m), aerobikas zāle (70m²) un trenažieru zāle (60m²). Ir aptuveni 300 skatītāju vietas.

21.Ģimnāzijas sporta komplekss (Dakteru iela 27)
Kompleksā ietilpst **stadions** ar minifutbola laukumu, kuru klāj mākslīgais segums, sektori atsevišķām vieglatlētikas disciplīnām – tāllēkšanai, lodes grūšanai, skriešanai (250m aplis). Pie skolas atrodas **asfaltēti spēļu laukumi** - 2 basketbola laukumi, viens tautas bumbas laukums, blakus tiem izveidots smilšu volejbola laukums. **Sporta halle**, kurā atrodas sporta spēļu zāle (28X13m) ar iezīmētu volejbola laukumu, nestandarta basketbola laukumu, trenažieru zāle.

22.Sporta komplekss „Teperis"
Kompleksā, kas atrodas Smiltenes pilsētas teritorijas daļā, ir ietverts hokeja laukums (apsaimnieko HK „Smiltenes vanagi"), 3 smilšu volejbola laukumi un peldētava ar ierobežotu 25X50m atklātu peldvietu. Savukārt Smiltenes pagasta teritorijas daļā atrodas standarta izmēru stadions (ar futbola laukumu, vieglatlētikas skrejceļu, sektoriem) un asfaltēts tenisa korts, kurus apsaimnieko Smiltenes pilsētas dome, autokrosa trase un kartodroms, kuru apsaimnieko TSK "Smiltene".

23.Bērnu rotaļu laukums (Gaujas iela 1)
Laukums izveidots 2002. gadā. Pārsvarā to apmeklē bērni līdz skolas vecumam.
Laukuma atrakciju klāsts un aprīkojums katru gadu tiek papildināts.

RĪCĪBAS:

- **Sporta kompleksā „Teperis" paredzēts rekonstruēt sporta celtnes un labiekārtot teritoriju;**
- **Jaunajā parkā paredzēts attīstīt aktīvās atpūtas iespējas;**
- **Kalēju ielā 7 paredzēta peldbaseina (ar atpūtas kompleksu) izbūve;**
- **Pie Trīs pakalnu pamatskolas (Rīgas ielā 16a) paredzēts izbūvēt sporta laukumu;**
- **Pie Centra vidusskolas (Dārza ielā 17) paredzēta sporta zāles izbūve;**
- **Jāparedz „skeitparka" izbūve;**
- **Nepieciešama jauniešu atpūtas centra izveide.**

6.8.5. Tūrisma infrastruktūra

Sākot no 2003. gada Smiltenē izvietotas tūrisma norādes zīmes. Līdz 2005. gada jūlijam pilsētā ir uzstādītas 11 apskates objektu ceļazīmes satiksmes dalībnieku vajadzībām un 6 norāžu stabi ar kopumā 58 norādes zīmēm, kas galvenokārt kalpo kājāmgājējiem un riteņbraucējiem.

24.Tūrisma informācijas centrs (Dārza iela 3)
Tas izveidots 1998. gadā, un funkcionē kā Smiltenes pilsētas domes struktūrvienība.

25.Skatu tornis (Parka iela 8a)
Koka tornis uzcelts 1999. gadā. Tas ir privātīpašums, kas piesaista tūristus ar iespēju no 19 metrus augstas platformas Lazdu kalnā apskatīt pilsētu.

26.Parka viesnīca „Brūzis" (Brūža iela 2)

Piedāvā 13 istabas ar 30 gultas vietām. Restorāns, bārs, vasaras sezonā āra kafejnīca. Sauna, telpas svinībām, semināriem, konferencēm, telšu un piknika vietas.

27.Viesu nams „Oāze" (Ābeļu iela 4)
1 atpūtas mājiņa ar 8 gultas vietām. Kafejnīca, bārs, vasaras sezonā āra kafejnīca. Sauna, telpas svinībām, semināriem, konferencēm, telšu un piknika vietas.

28.Viesu nams „Meteorīts" (Augstā iela 1)
Viesu nams ar 6 istabiņām, 16 gultas vietām. Atsevišķa māja ar pirti, svinību telpu līdz 30 personām un nakšņošanas iespējām uz matračiem, āra baseinu, piknika un telšu vietām.

RĪCĪBAS:

- **Turpināt tūrisma norāžu izvietošanas programmu;**
- **Atbalstīt jaunu naktsmītņu, kuras piedāvā vismaz 50 gultasvietas, izveidošanu;**
- **Atbalstīt aktīvās atpūtas un citu tūrisma objektu veidošanu Smiltenes pilsētā;**
- **Paredzētas jaunas teritorijas tūrisma un rekreācijas objektu izvietošanai (skat. karti Plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana).**

6.8.6. Citu pakalpojumu infrastruktūra

29.Pašvaldība (Pils iela 2)
Pašvaldības telpas izvietotas divās ēkās – Pils ielā 2 un Dārza ielā 3. Abu ēku izmantošana gadu laikā ir vairākkārt mainījusies, patlaban ēkas ir daļēji piemērotas pašvaldības vajadzībām.

30. Autoosta (Pils iela 1)
Funkcionāli autoosta atrodas vienā no visizdevīgākajām vietām – pašā pilsētas centrā. Smiltenes autoosta apkalpo ap 135 dažādu reisu autobusus un aptuveni 70 maršrutus diennaktī.

31. Tirgus
Smiltenē nav izveidota pastāvīga tirgus vieta. Līdz šim izbraukuma tirdzniecība tiek organizēta tirdzniecībai piemērotā vietā Kalēju ielā 7, kā arī gadatirgu laikā Baznīcas laukumā, vai atsevišķu pasākumu laikā Jāņa kalna teritorijā.
Vietējo puķu un dārzeņu tirdzniecība nelielos apjomos tiek organizēta atsevišķās vietās pie Marijas ielas un Baznīcas laukuma.

Par nozīmīgiem pakalpojumu sniegšanas objektiem uzskatāmi arī Policijas iecirknis, Pasts, u.c.

RĪCĪBAS:

- **Sabiedriskas ēkas un objekti jāiekārto tā, lai tie būtu piemēroti cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kā arī būtu iespējama pārvietošanās ar bērnu ratiņiem;**
- **Pie nozīmīgiem sabiedriskiem objektiem jānovieto velosipēdu statīvi.**

7.AIZSARGJOSLAS

Aizsargjoslas - noteiktas platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēkus no kāda objekta kaitīgās ietekmes. Aizsargjoslas tiek noteiktas saskaņā ar 1997. gadā pieņemto „Aizsargjoslu likumu".

Ir šādi aizsargjoslu veidi:
1) vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas;
2) ekspluatācijas aizsargjoslas;
3) sanitārās aizsargjoslas;
4) drošības aizsargjoslas;
5) citas aizsargjoslas, ja tādas paredz likums.

Aizsargjoslas, kuru attēlojums iespējams attiecīgajā kartes mērogā, ir atzīmētas „Aizsargjoslu kartē".

7.1. VIDES UN DABAS RESURSU AIZSARDZĪBAS AIZSARGJOSLAS

Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem un teritorijām, kas ir nozīmīgas no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa. To galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas.

Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas

Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas tiek noteiktas, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, kā arī saglabātu apvidum raksturīgo ainavu. Aizsargjoslas nosaka balstoties uz 1998.gada 4.augusta MK noteikumiem Nr. 284 „Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu noteikšanas metodika".

16.tabula Ūdensteces

Nosaukums	Garums (km)	Aizsargjosla pilsētā. (m) (lauku.terit.)
Abuls	52	ne mazāk kā 10 (100)*
Dranda	11	ne mazāk kā 10 (50*)
Cērtene	8	ne mazāk kā 10 (10*)

* aizsargjoslā noteikti ietilpst arī upes paliene

176. tabula Ūdenstilpnes

Nosaukums	Spoguļa laukuma platība (ha)	Ūdenskrātuves veids	stāvoklis	Aizsargjosla blīvi apdz.terit. (m) (lauku.terit.)
Klievezers	3,7 (3,3)	Dab. ūdenskr.	Aizaudzis	ne mazāk kā 10
Abula ūdenskrātuvju grupa				

Teperis (Ēmura ezers)	10,0	Māksl.ūdenskr.	Stipri	ne mazāk kā 10 (100)
Vidusezers	3,5	Māksl.ūdenskr.	Sipri aizaudzis	ne mazāk kā 10 (100)
Tiltleju ezers	4,5	Māksl.ūdenskr.	Stipri aizaudzis	ne mazāk kā 10 (100)
Cērtenes ezers	1,1	Māksl.ūdenskr.		ne mazāk kā 10 (10)

Erozijas apdraudētajās vietās ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslas platumu nosaka, ņemot vērā krasta erozijas dinamiku. Minētajās vietās reizi 3-5 gados aizsargjoslas robežas pārskata, nosaka no jauna un iezīmē teritoriju plānojumos.
Ūdenstilpei vai ūdenstecei ar izteiktu palieni - ne mazāk kā visā palienes platumā neatkarīgi no noteiktā minimālā joslas platuma.
Abula ūdenskrātuvju grupā, kur ūdenstilpnes krasta daļu veido vienlaidu dambis, aizsargjosla tiek noteikta līdz dambja ārējās nogāzes pakājei, ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

Aizsargjoslas ap purviem

Aizsargjoslas ap purviem tiek noteiktas, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu meža un purvu saskares (pārejas) zonā.

Smiltenes pilsētas teritorijā nav purvu, kas pārsniegtu 10 ha, līdz ar to aizsargjosla nav jānosaka.

Aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem

Aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem tiek noteiktas, lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu, kā arī samazinātu dažāda veida negatīvu ietekmi uz nekustamajiem kultūras pieminekļiem. Aizsargjoslas nosaka balstoties uz 2003.gada 15. jūlija MK noteikumiem Nr. 392 „Kultūras pieminekļu aizsargjoslas (aizsardzības zonas) noteikšanas metodika”.

Kultūras pieminekļu aizsardzības zonu nosaka atbilstoši Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas apstiprinātam aizsardzības zonas projektam. Līdz aizsardzības zonu izstrādei teritorijas plānojums nosaka 100 metru aizsargjoslu Valsts kultūras pieminekļiem.

Kultūras pieminekļi ir noteikti “Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā”, kā arī uzskaitīti 4.nodaļā.

Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām

Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām tiek noteiktas, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamo ūdens resursu kvalitāti. Aizsargjoslas nosaka balstoties uz 2004.gada 20. janvāra MK noteikumiem Nr. 43 „Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika”.

18. tabula Ekspluatācijā esošās ūdens ņemšanas vietas (2004.g.) [9,25]

Ūdens ņemšanas avota raksturojums					Aizsargjoslas	
Adrese	Ident. Nr.	Urbuma nr.	Urbšanas gads	Urbuma dziļums	Stingrā (m)	Ķīmiskā (m)
Rīgas ielā 16	P500289	6658	1967	47		
Limbažu ielā	P500290	6657	1989	115		
Daugavas ielā 64	P500232	13317	1990	111		
Dārza iela 36	P500822	13305	1971	150		
Zaķu iela	P500396	13301	1978	56	10	Aprēķināts VĢD
Atmodas iela 14	P500397	13300	1971	170	10	Aprēķināts VĢD
Atmodas iela 14	P500398	13297	1972	200	10	Aprēķināts VĢD
Atmodas iela 14	P500399	13299	1975	185	10	Aprēķināts VĢD
Kaikas iela 4	P500806	6656	1975	60	10	1195 (min. 585)
Kaikas iela 6	P500807	6655	1980	60	10	1200 (min. 590)
Daugavas 60	P500826	13306	1967	100	10	495 (min.240)
Mazā Jaunā iela 3	P500411	13307	1960	99,2		
Dzirnavu iela	P500007	13302	1974	100		
Valkas iela4	P500814	13310	1971	105		
Mūnieku iela 2	P500268	6251	1960	115		

Akām un avotiem, kuru dziļums nav lielāks par 20 metriem un kuru saimniecības vajadzībām vai dzeramā ūdens ieguvei izmanto individuālie ūdens lietotāji (fiziskās personas), aizsargjoslas nav jānosaka, ja ir veikta labiekārtošana un novērsta notekūdeņu infiltrācija un ūdens piesārņošana.

Ūdens ieguves urbumiem, kurus saimniecības vajadzībām vai dzeramā ūdens ieguvei (ne vairāk kā 10 m³ diennaktī) izmanto individuālie ūdens lietotāji (fiziskās personas), nav jānosaka bakterioloģiskā un ķīmiskā aizsargjosla.
Smiltenē ap katru no urbumiem, kuriem ir jābūt aizsargjoslai, ir 10 – 30 m liela virszemes aizsargjosla.

Valsts Ģeoloģijas dienests ir izstrādājis Smiltenes centralizētās ūdensapgādes sistēmas ūdensguves "Smiltene" ķīmiskā piesārņojuma aizsargjoslas D3gj-am un D3pl ūdens horizontiem.

Mežu aizsargjoslas ap pilsētām (zaļās zonas meža parki)
Mežu aizsargjoslas ap pilsētu nosaka, lai nodrošinātu pilsētu iedzīvotājiem atpūtai un veselības uzlabošanai nepieciešamos apstākļus, kā arī lai samazinātu pilsētas negatīvo ietekmi uz vidi. Aizsargjoslas nosaka, balstoties uz 2003.gada 4. februāra MK noteikumiem Nr. 63 „Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika".

Smiltenes pilsētas meži ir 283 ha, kas ir atbilstoša platība pilsētai ar iedzīvotāju skaitu virs 10 000, tādējādi papildus mežu aizsargjosla ap pilsētu nav nepieciešama.

7.2. EKSPLUATĀCIJAS AIZSARGJOSLAS

Ekspluatācijas aizsargjoslas tiek noteiktas gar transporta, sakaru un citu komunikāciju līnijām, kā arī ap objektiem, kas nodrošina dažādu valsts dienestu darbību. Ekspluatācijas aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespējas.

Aizsargjoslas gar ielām un autoceļiem

Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem noteiktas, lai samazinātu ielu un autoceļu negatīvo ietekmi uz vidi, nodrošinātu transporta maģistrāļu ekspluatāciju un drošību, kā arī izveidotu no apbūves brīvu joslu, kas nepieciešama ielu un autoceļu rekonstrukcijai. Aizsargjoslas nosaka, balstoties uz 2001.gada 10. aprīļa MK noteikumiem Nr. 162 „Autoceļu aizsargjoslu noteikšanas metodika".

Aizsargjoslas gar ielām un autoceļiem pilsētā atzīmē zemesgabalu plānos kā sarkano līniju (esoša vai projektēta ielas robeža) un būvlaidi (līnija, kas nosaka attālumu no sarkanās līnijas līdz apbūvei).

19. tabula Ielu sarkanās līnijas

Ielas nosaukums	Ielas garums (km)	Platums starp ielas sarkanajām līnijām (m)
Ābeļu iela	0,19	9,0
Abulas iela	1,09	15,0
Atmodas iela	1,86	20,0
Audēju iela	0,98	20,0
Augstā iela	0,35	12,0
Avotu iela	0,53	15,0
Baznīcas laukums	0,44	no 20,0
Bērzu iela	0,38	12,0
Blaumaņa iela	1,14	12,0
Brūža iela	0,28	12,0
Celtnieku iela	0,36	12,0
Ceriņu iela	0,37	12,0
Cērtenes iela	0,16	12,0
Cēsu iela	0,40	12,0
Dakteru iela	1,54	18,0
Dārza iela	1,52	20,0
Daugavas iela	1,40	20,0
Daugavas iela(uz Grotūzi)	0,07	20,0
Drandu iela	1,60	16,0
Druvas iela	0,34	12,0
Dzirnavu iela	0,79	16,0
Ezera iela	0,20	16,0
Galdnieku iela	0,75	12,0
Gaujas iela	1,55	20,0
Jaunā iela	1,06	15,0
Kaikas iela	1,02	20,0
Kalēju iela	0,27	15,0
Kalna iela	0,29	13,0
Kaļķu iela	0,20	12,0
Kanāla iela	0,16	9,0
Kapu iela	0,51	9,0
Klievu iela	0,27	12,0
Klusā iela	0,23	9,0
Krāsotāju iela	0,12	12,0
Krasta iela	0,40	9,0

Ķiršu iela	0,17	12,0
Lauku iela	0,28	12,0
Lazdu iela	0,23	12,0
Lejas iela	0,22	17,0
Lielā iela	0,46	16,0
Līkā iela	0,56	9,0
Līkuma iela	0,45	12,0
Limbažu iela	0,45	30,0
Līvu iela	0,56	16,0
Marijas iela	0,12	16,0
Mazā Dārza iela	0,29	9,0
Mazā Jaunā iela	0,24	12,0
Mētras iela	0,39	12,0
Meža iela	1,01	13,0
Mežoles iela	1,10	16,0
Mūrnieku iela	0,54	15,0
Ozolu iela	0,14	9,0
Parka iela	0,59	15,0
Peldu iela	0,68	13,0
Pils iela	0,34	20,0
Pilskalna iela	0,75	16,0
Podnieku iela	0,17	15,0
Priežu iela	0,32	9,0
Raiņa iela	2,34	20,0
Rīgas iela	2,62	25,0
Rūpniecības iela	0,97	20,0
Saltupu ceļš	0,95	12,0
Smilšu iela	0,16	9,0
Sporta iela	0,40	9,0
Stacijas iela	0,42	16,0
Valkas iela	1,08	30,0
Valmieras iela	0,94	12,0
Vaļņu iela	0,93	16,0
Vēju iela	0,22	16,0
Veldes iela	0,50	16,0
Vidzemes iela	0,20	16,0
Zaķu iela	0,41	16,0

Aizsargjoslas gar elektronisko sakaru tīkliem

Aizsargjoslas gar visu veidu un piederības elektronisko sakaru tīkliem un to iekārtām tiek noteiktas, lai nodrošinātu to maksimālu aizsardzību no cilvēka, dabas vai citu faktoru nevēlamas ietekmes, kuras rezultātā var tikt traucēta sakaru līniju normāla darbība, radīti zaudējumi tautsaimniecībai un valstij. Aizsargjoslas nosaka, balstoties uz 2003.gada 19.augusta MK noteikumiem Nr. 465 „Ekspluatācijas aizsargjoslu gar telekomunikāciju tīklu līnijām noteikšanas metodika”.

1) Aizsargjoslām gar elektronisko sakaru tīkliem ir šāds minimālais platums:

* gar pazemes elektronisko sakaru tīklu līnijām un kabeļu kanalizāciju, elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līnijām – zemes gabals un gaisa telpa elektronisko sakaru tīkla līnijas augstumā, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas elektronisko sakaru tīkla līnijas katrā pusē 2,5 metru attālumā no elektronisko sakaru tīkla līnijas vai kabeļu kanalizācijas ass;

* ap virszemes un pazemes elektronisko sakaru tīklu līniju neapkalpojamiem pastiprināšanas un reģenerācijas punktiem, kabeļu sadales skapjiem un kastēm – zemes gabals un gaisa telpa elektronisko sakaru tīkla līnijas augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 3 metru attālumā no pastiprināšanas punkta, kabeļu sadales skapja vai kabeļu sadales kastes vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes virsmas;
* stigām mežu masīvos un stādījumos, kur koku augstums nav lielāks par 4 metriem, - 2,5 metri katrā pusē no līnijas ass līdz koku zariem;
* stigām mežu masīvos un stādījumos, kur koku augstums ir lielāks par 4 metriem,- 3,5 metri katrā pusē no līnijas ass līdz koku zariem;
* vietās, kur iespējami bieži koku krišanas gadījumi, stigas platums nedrīkst būt mazāks par stādījumu vidējo augstumu katrā elektronisko sakaru tīkla līnijas pusē. Atsevišķi koki vai koku grupas, kas aug stigas malās, nocērtamas, ja to augstums ir lielāks nekā koku vidējais augstums. Ja elektronisko sakaru tīkla gaisvadu līnija šķērso parkus, dārzus, dabas rezervātus, dabas liegumus vai citu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas rezervāta, stingrā režīma, dabas lieguma vai regulējamā režīma zonas vai mikroliegumus, pēc savstarpējas vienošanās ar attiecīgajiem uzņēmumiem, organizācijām vai institūcijām atļauts noteikt mazāku stigas platumu.

2) Aizsargjoslas ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņiem, antenu mastiem un to atsaitēm veido:
* ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņiem un antenu mastiem – zemes gabals un gaisa telpa torņa vai masta augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1 metra attālumā ārpusē no to nožogojuma vai 5 metru attālumā no to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas, ja tornis vai masts nav nožogots;
* ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņu un antenu mastu atsaitēm – zemes gabals un gaisa telpa torņa vai masta augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 2,5 metru attālumā no atsaites projekcijas uz zemes virsmas un atsaites nostiprinājuma vietas zemē vai citā virsmā.

Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem
Aizsargjoslas gar visu veidu un jebkuras piederības elektriskajiem tīkliem, to iekārtām un būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu elektrisko tīklu, to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību. Aizsargjoslas nosaka, balstoties uz 1998.gada 20.oktobra MK noteikumiem Nr. 415 „Ekspluatācijas aizsargjoslu ap elektriskajiem tīkliem noteikšanas metodika”.

Aizsargjoslām gar elektriskajiem tīkliem pilsētā ir šāds platums:
gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām pilsētās - zemes gabals un gaisa telpa šīs līnijas augstumā, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes katrā pusē no malējā vada elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu:

20. tabula

Spriegums	Aizsargjosla (m)
līdz 20 kilovoltiem	2,5 metri
no 20 kilovoltiem līdz 110 kilovoltiem	4 metri
virs 110 kilovoltiem	8 metri

* gar elektrisko tīklu kabeļu līnijām – zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas kabeļu līnijas katrā pusē 1 metra attālumā no kabeļu līnijas ass. Ja kabelis atrodas tuvāk par 1 metru no ēkas vai būves, tad šajā kabeļa pusē aizsargjoslu nosaka tikai līdz ēkas vai būves pamatiem;

* gar elektrisko tīklu kabeļu līnijām, kuras zem ūdens līmeņa šķērso virszemes ūdensobjektus, – ūdens platība, ko visā dziļumā no ūdens virsmas līdz gultnei ietver paralēlas plaknes 100 metru attālumā katrā pusē no kabeļu līnijas ass;
* ap elektrisko tīklu sadales iekārtām, fīderu punktiem un transformatoru apakšstacijām – zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1 metra attālumā ārpus šo iekārtu nožogojuma vai to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas.

Aizsargjoslas gar siltumtīkliem
Aizsargjoslas gar visu veidu un jebkuras piederības siltumtīkliem, to iekārtām un būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu siltumtīklu, to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību. Aizsargjoslas nosaka, balstoties uz 1998.gada 20.oktobra MK noteikumiem Nr. 416 „Ekspluatācijas aizsargjoslu gar siltumtīkliem noteikšanas metodika".

Siltumtīklu aizsargjoslas veido:
* gar pazemes siltumvadiem, siltumapgādes iekārtām un būvēm – zemes gabals, kuru aizņem siltumvadi, iekārtas un būves, kā arī zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas 2 metru attālumā katrā pusē no cauruļvada apvalka, kanāla, tuneļa vai citas būves ārmalas;
* ap virszemes siltumvadiem, sadales iekārtām un siltuma punktiem – zemes gabals, kuru aizņem siltumvadi, iekārtas un būves, kā arī zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas 1 metra attālumā katrā pusē no siltumvadu, iekārtu un būvju nožogojuma vai to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas.

Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm
Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu meliorācijas būvju un ierīču ekspluatāciju un drošību. Aizsargjoslas nosaka balstoties uz 2003.gada 13.maija MK noteikumiem Nr. 258 „Noteikumi par ekspluatācijas aizsargjoslu ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs".
Smiltenes pilsētā nav valsts nozīmes meliorācijas būvju.

Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizāciju tīkliem
Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem tiek noteiktas, lai nodrošinātu ūdensvadu un kanalizācijas tīklu ekspluatāciju un drošību. 1998.gada 26.maija MK noteikumiem Nr. 198 „Noteikumi par ūdensvadu un kanalizācijas tīklu ekspluatācijas aizsargjoslu noteikšanas metodiku".

Aizsargjoslām gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem ir šāds platums:
* gar ūdensvadiem un kanalizācijas spiedvadiem, ja tie atrodas līdz 2 metru dziļumam, – 3 metri katrā pusē no cauruļvada ārējās malas;
* gar ūdensvadiem un kanalizācijas spiedvadiem, ja tie atrodas dziļāk par 2 metriem, – 5 metri katrā pusē no cauruļvada ārējās malas;
* gar pašteces kanalizācijas vadiem – 3 metri katrā pusē no cauruļvada ārējās malas.
* ūdenstorņiem, virszemes ūdens rezervuāriem, ūdens spiediena paaugstināšanas sūkņu stacijām un ūdens apstrādes stacijām — 5 metru rādiuss ap minētajiem elementiem;
* kanalizācijas sūkņu stacijām — 5 metru rādiuss ap tām;
* zemtekām — platība, ko visā tās dziļumā no ūdens virsmas līdz gultnei ietver paralēlas plaknes, kas atrodas 100 metru uz katru pusi no attiecīgās zemtekas.

Aizsargjoslas ap ģeodēziskajiem punktiem

Aizsargjoslas ap ģeodēziskajiem punktiem nosaka, lai nodrošinātu ģeodēzisko punktu ilgstošu saglabāšanos un stabilitāti. Aizsargjoslas nosaka balstoties uz „Aizsargjoslu likuma" 20.pantu.

*Aizsargjosla ap ģeodēzisko punktu ir vienu metru plata zemes josla no ģeodēziskā punkta konstrukcijas ārējās malas.

2.pielikumā ir uzskaitīti visi pilsētā esošie ģeodēziskie punkti. Šie punkti ir attēloti arī „Aizsargjoslu kartē".

Aizsargjoslas ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm

Ekspluatācijas aizsargjoslas ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu gāzesvadu, gāzapgādes iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju ekspluatāciju un drošību. Aizsargjoslas nosaka balstoties uz 1998.gada 20.oktobra MK noteikumiem Nr. 413 „Ekspluatācijas aizsargjoslu ap gāzes vadiem, gāzes noliktavām un krātuvēm noteikšanas metodika" un „Aizsargjoslu likuma" 22.pantu.

Ekspluatācijas aizsargjoslas gar gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm veido:

1) gar gāzesvadiem – zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas katrā pusē no gāzesvada ass, gāzesvadam ar spiedienu:

21. tabula

Spiediens vadā	Aizsargjosla (m)
0,4 megapask.	1,0
no 0,4 līdz 1,6 megapask.	5,0
virs 1,6 megapaskāliem	15,0

2) gar gāzesvadiem, kuri zem ūdens līmeņa šķērso virszemes ūdensobjektus, – ūdens platība, ko visā dziļumā no ūdens virsmas līdz gultnei ietver paralēlas plaknes 100 metru attālumā katrā pusē no gāzesvada ass;

3) ap gāzapgādes iekārtām un būvēm – zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas ārpus šo objektu būvju ārsienām, iežogojuma vai norobežojošām konstrukcijām:

22. tabula

Objekts	Aizsargjosla (m)
ap kondensāta uzglabāšanas tvertnēm	25
ap gāzes regulēšanas stacijām	6
ap dabasgāzes kompresoru stacijām un dabasgāzes savākšanas punktiem	30
ap skapjveida gāzes regulēšanas punktiem un mājas regulatoriem ar gāzes ieejas spiedienu līdz 0,4 megapaskāliem	1
ap skapjveida gāzes regulēšanas punktiem un mājas regulatoriem ar gāzes ieejas spiedienu vairāk par 0,4 megapaskāliem līdz 0,6 megapaskāliem	5
ap atsevišķās būvēs novietotiem gāzes regulēšanas punktiem ar gāzes ieejas spiedienu līdz 0,6 megapaskāliem	5

ap skapjveida gāzes regulēšanas punktiem un atsevišķās būvēs novietotiem gāzes regulēšanas punktiem ar gāzes ieejas spiedienu vairāk par 0,6 megapaskāliem	6
ap automobiļu dabasgāzes uzpildes kompresoru stacijām (AGUKS)	25
ap pretkorozijas elektroķīmiskās aizsardzības iekārtām un to anodu zemējumiem	4

4) ap gāzes noliktavām un krātuvēm – zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas ārpus šo objektu būvju ārsienām, iežogojuma vai norobežojošām konstrukcijām:

23. tabula

Objekts	Aizsargjosla (m)
ap gāzes krātuvju urbumiem	50
ap sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes noliktavām, krātuvēm un uzpildes stacijām	100
ap gāzes balonu grupu iekārtām	10
ap automobiļu gāzes uzpildes stacijām (AGUS)	10
ap sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavām un tirdzniecības punktiem	10
ap sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes pazemes cisternu (rezervuāru) grupu iekārtām	10

Pilsētas teritorijā atrodas 10 sašķidrinātās gāzes balonu grupas (skat. sadaļu 6.5.7. Gāzes apgāde).

Tauvas josla

Tauvas josla tiek noteikta zvejas, kuģošanas un ar tām saistīto darbību nodrošināšanai gar ūdeņu krastiem neatkarīgi no īpašuma veida saskaņā ar 1995.gada 12.aprīlī pieņemtā „Zvejniecības likuma” 9.pantu.

24. tabula

Nosaukums	Spoguļa laukuma platība (ha)	Ūdenskrātuves vai ūdensteces veids	Tauvas joslas platums (m)
Klievezers	3,7 (3,3)	Dab. ūdenskr.	10
Teperis (Ēmura ezers)	10,0	Māksl.ūdenskr.	10
Vidusezers	3,5	Māksl.ūdenskr.	4 - 10
Tiltleju ezers	4,5	Māksl.ūdenskr.	10
Cērtenes ezers	1,1	Māksl.ūdenskr.	4
Abuls		Upe	10
Dranda		Upe	10
Cērtene		Upe	10

* Zivsaimniecības pārvalde tauvas joslas platumu zvejas vajadzībām un Satiksmes ministrijas Jūrniecības departaments — kuģošanas vajadzībām var noteikt arī šaurāku vai platāku, tomēr tas nedrīkst pārsniegt 40 metrus.

7.3. SANITĀRĀS AIZSARGJOSLAS

Sanitārās aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem, kuriem ir noteiktas paaugstinātas sanitārās prasības. To galvenais uzdevums ir sanitāro prasību nodrošināšana.
Sanitārajās aizsargjoslās nav pieļaujams izvietot dzīvojamās ēkas, bērnu pirmsskolas iestādes, izglītības iestādes, ārstniecības un atpūtas iestādes, sporta būves, sabiedriskos apstādījumus, augļu un sakņu dārzus.

Aizsargjoslas ap kapsētām
Aizsargjoslas ap kapsētām tiek noteiktas, lai nepieļautu tām piegulošo teritoriju sanitāro apstākļu pasliktināšanos. Aizsargjoslas nosaka, balstoties uz 1998.gada 29.decembra MK noteikumiem Nr. 502 „Aizsargjoslu ap kapsētām noteikšanas metodika".

*Aizsargjoslas platums ir 300 metru no kapsētas teritorijas robežas ārējās malas.
*Apdzīvotās vietās, kuru apgādei ar dzeramo ūdeni izmanto līdz 20 metrus dziļas akas un avotus, aizsargjoslas platums ir 500 metru, ja kapsēta atrodas gruntsūdeņu plūsmas augštecē.
*Kapsētām, kurās apbedīšana ir pārtraukta vismaz 25 gadus, aizsargjosla nav nepieciešama, izņemot kapsētas, kurās apbedīti mēra upuri, un kapsētas vai apbedījuma vietas, kuras ir kultūras pieminekļi.

25. tabula Kapsētu saraksts [14]

Kapsētas nosaukums	Aizsargjosla (m)	Piezīmes
Pilsētas kapsēta	300	
Meža kapi	300	
Pareizticīgo kapi	300	
Vecie kapi	-	Apbedīšana pārtraukta 19.gs vidū
Ebreju kapi	-	Apbedīšana pārtraukta 20.gs vidū

Aizsargjoslas ap dzīvnieku kapsētām
Aizsargjoslas ap dzīvnieku kapsētām tiek noteiktas, lai nepieļautu tām piegulošo teritoriju sanitāro apstākļu pasliktināšanos. Aizsargjoslas nosaka, balstoties uz 1999.gada 22.jūnija MK noteikumiem Nr. 225 „Aizsargjoslu ap dzīvnieku kapsētām noteikšanas metodika".
Līdz 2006.gadam Smiltenē nav izveidota dzīvnieku kapsēta.

Aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm, ap izmantošanai pārtikā neparedzēto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu lieljaudas sadedzināšanas uzņēmumiem vai pārstrādes uzņēmumiem un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm
Aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm, ap izmantošanai pārtikā neparedzēto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu lieljaudas sadedzināšanas uzņēmumiem vai pārstrādes uzņēmumiem un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm nosaka, lai nodrošinātu tām piegulošo teritoriju aizsardzību no šo objektu negatīvās ietekmes. Aizsargjoslas nosaka balstoties uz „Aizsargjoslu likuma" 28.pantu.
Smiltenes pilsētas teritorijā 2006. gadā nav atkritumu apglabāšanas poligona, atkritumu izgāztuves vai notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Saražotie notekūdeņi tiek novadīti uz

Smiltenes pagasta teritoriju, kur aptuveni 3 km no pilsētas robežas atrodas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas.

7.4. DROŠĪBAS AIZSARGJOSLAS

Drošības aizsargjoslas tiek noteiktas ap paaugstināta riska objektiem. Drošības aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt paaugstināta riska objektu un to tuvumā esošo objektu drošību gan to ekspluatācijas laikā, gan iespējamo avāriju gadījumā, kā arī vides un cilvēku drošību.

Aizsargjoslas ap ogļūdeņražu ieguves vietām, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadiem, tilpnēm, krātuvēm, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem

Aizsargjoslas ap ogļūdeņražu ieguves vietām, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadiem, tilpnēm, krātuvēm, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem nosaka, lai nodrošinātu ogļūdeņražu ieguves vietu, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadu, tilpņu, krātuvju, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumu ekspluatāciju un drošību, kā arī samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēkiem šo objektu ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā Aizsargjoslas nosaka, balstoties uz 1998.gada 20.oktobra MK noteikumiem Nr. 414 „Drošības aizsargjoslu ap naftas un naftas produktu vadiem, noliktavām un krātuvēm noteikšanas metodika".

1) Aizsargjoslām ap ogļūdeņražu ieguves vietām, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadiem, tilpnēm, krātuvēm, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem ir šāds minimālais platums:

* gar cauruļvadiem – 25 metri no cauruļvada ass;
* ap tilpnēm:
  a) kuru ietilpība ir lielāka par 200 m3 un kuras paredzētas naftas un naftas produktu ieplūdināšanai avārijas gadījumā, – 50 metru no šīm tilpnēm vai tās norobežojošām konstrukcijām,
  b) kuru ietilpība ir lielāka par 10m3 un kuras paredzētas bīstamu ķīmisko vielu un produktu ieplūdināšanai avārijas gadījumā, – 50 metru no šīm tilpnēm vai tās norobežojošām konstrukcijām;
* ap naftas un naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu pārsūknēšanas un iepildīšanas stacijām, rezervuāru parkiem, iepildīšanas un izliešanas estakādēm, piestātnēm un muliņiem, uzsildīšanas punktiem, noliktavām, krātuvēm, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem – 100 metru no šo objektu ēkām un būvēm, kurās atrodas nafta, naftas produkti, bīstamas ķīmiskās vielas vai produkti;
* ap ogļūdeņražu ieguves vietām – 50 metru no būvēm un iekārtām, kurās atrodas ogļūdeņraži.

2) Drošības aizsargjoslu maksimālais platums ap ogļūdeņražu ieguves vietām, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadiem, tilpnēm, krātuvēm, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem ir 500 metru.

Aizsargjoslas ap aizsprostiem

Aizsargjoslas ap aizsprostiem nosaka, lai nodrošinātu aizsprostu hidrotehnisko būvju ekspluatāciju un drošumu, kā arī cilvēku drošību pie aizsprostiem. Aizsargjoslas nosaka, balstoties uz 2003.gada 25.februāra MK noteikumiem Nr. 94 „Aizsargjoslu noteikšanas metodika ūdens akvatorijās augšpus un lejpus aizsprostiem".

1) Aizsargjoslas minimālais platums augšpus un lejpus aizsprosta ir vienāds ar ūdensteces platumu lejpus aizsprosta, ja tas ir mazāks par 200 metriem. Aizsargjoslas maksimālais platums ir 200 metru. Aizsargjoslas platumu mēra no hidrotehnisko būvju vistālāk akvatorijā izvirzītajām virszemes, pazemes, virsūdens un zemūdens daļām.
2) Aizsargjoslas minimālais platums krastos pie aizsprosta un dambjiem ir 10 metru, maksimālais – 50 metru. Aizsargjoslas platumu mēra no aizsprosta vistālāk no ūdenstilpes vai ūdensteces izvirzītajām virszemes vai pazemes daļām, no dambja sausās nogāzes pamatnes vai arī no aizsprosta vai dambja drenāžas iekārtu vistālāk no ūdenstilpes vai ūdensteces izvirzītajām virszemes vai pazemes daļām, ja aizsprosts vai dambis aprīkots ar drenāžas iekārtām.

Aizsargjoslas ap vēja ģeneratoriem
Aizsargjoslas ap vēja ģeneratoriem, kuru jauda ir lielāka par 20kilovatiem, nosaka, lai nodrošinātu cilvēku un vēja ģeneratoru tuvumā esošo objektu drošību vēja ģeneratoru ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā.
Smiltenē 2006. gadā nav šādu vēja ģeneratoru, un tādu izbūve pilsētas teritorijā arī turpmāk nav plānota.

Aizsargjoslas ap gāzesvadiem ar spiedienu virs 1,6megapaskāliem, ap gāzes regulēšanas stacijām, gāzes mērīšanas stacijām, dabasgāzes kompresoru stacijām, dabasgāzes savākšanas punktiem, gāzes krātuvju urbumiem, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes noliktavām, krātuvēm un uzpildes stacijām, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavām un tirdzniecības punktiem, automobiļu gāzes uzpildes stacijām
Aizsargjoslas ap gāzesvadiem ar spiedienu virs 1,6megapaskāliem, ap gāzes regulēšanas stacijām, gāzes mērīšanas stacijām, dabasgāzes kompresoru stacijām, dabasgāzes savākšanas punktiem, gāzes krātuvju urbumiem, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes noliktavām, krātuvēm un uzpildes stacijām, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavām un tirdzniecības punktiem, automobiļu gāzes uzpildes stacijām nosaka, lai samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz cilvēkiem šo ietaišu un būvju avārijas gadījumā.

Drošības aizsargjoslas ap gāzesvadiem ar spiedienu virs 1,6megapaskāliem, ap gāzes regulēšanas stacijām, gāzes mērīšanas stacijām, dabasgāzes kompresoru stacijām, dabasgāzes savākšanas punktiem, gāzes krātuvju urbumiem, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes noliktavām, krātuvēm un uzpildes stacijām, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavām un tirdzniecības punktiem, automobiļu gāzes uzpildes stacijām veido:
1) ap gāzesvadiem, gāzes regulēšanas stacijām un gāzes mērīšanas stacijām – zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas katrā pusē no gāzesvada ass vai nosacītas vertikālas virsmas ārpus šo objektu būvju ārsienām, iežogojuma vai norobežojošām konstrukcijām, gāzesvadam ar diametru:
a) līdz 300 mm – 100 metru attālumā,
b) no 300 mm līdz 600 mm – 150 metru attālumā,
c) no 600 mm līdz 800 mm – 200 metru attālumā;
2) ap dabasgāzes kompresoru stacijām, dabasgāzes savākšanas punktiem, gāzes krātuvju urbumiem, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes noliktavām, krātuvēm un uzpildes stacijām, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavām un tirdzniecības punktiem, automobiļu gāzes uzpildes stacijām – zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas ārpus šo objektu būvju ārsienām, iežogojuma vai norobežojošām konstrukcijām:
a) ap dabasgāzes kompresoru stacijām – 500 metru attālumā,

b) ap dabasgāzes savākšanas punktiem un gāzes krātuvju urbumiem – 300 metru attālumā,

c) ap sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes noliktavām, krātuvēm un uzpildes stacijām – 100 metru attālumā,

d) ap sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavām un tirdzniecības punktiem – 25 metru attālumā,

e) ap automobiļu dabasgāzes uzpildes kompresoru stacijām (AGUKS) – 50 metru attālumā.

7.5. AIZSARGJOSLU PĀRKLĀŠANĀS

Gadījumos, kad vienā vietā pārklājas vairāku veidu aizsargjoslas, spēkā ir stingrākās prasības un lielākais minimālais platums. Visu veidu rīcība šajās vietās jāsaskaņo ar ieinteresētajām institūcijām.

RĪCĪBAS:

- **Aprīkot aizsargjoslas ar norādes zīmēm vai citiem apzīmējumiem, kā to paredz aizsargjoslu likumdošana;**
- **Ievērot aizsargjoslu likumā noteiktās saimnieciskās darbības aprobežojumus aizsargjoslās;**
- **Zemes gabalu robežplānos precizēt aizsargjoslas atbilstoši mēroga noteiktībai.**

8. CIVILĀ AIZSARDZĪBA

Civilās aizsardzības sistēmai, balstoties uz likumu „Par Latvijas Republikas civilo aizsardzību", Smiltenes pilsētā jānodrošina civiliedzīvotāju, tautsaimniecības un vides aizsardzība no iespējamo ārkārtējo situāciju potenciālajām briesmām. Šajā likumā ir noteiktas arī visu civilās aizsardzības sistēmā iesaistīto pušu tiesības un pienākumi.

Ārkārtas situāciju rīcību, resursus ārkārtas situāciju pārvarēšanai un apziņošanas sistēmu paredz Smiltenes pilsētas civilās aizsardzības pasākumu plāns (apstiprināts 2003.gada 28.janvārī).

8.1. PAAUGSTINĀTA RISKA OBJEKTI UN TERITORIJAS

Saskaņā ar likumu „Par piesārņojumu" un 2005.gada 19.jūlija MK noteikumiem Nr.532 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi", jāveic paaugstināta riska objektu apsaimniekošana.

Paaugstināta riska objekti var apdraudēt vidi vai cilvēkus salīdzinoši vairāk par pārējiem objektiem. Ar Smiltenes pilsētas civilās aizsardzības pasākumu plānu, kā arī ar Valkas rajona teritorijas plānojumu ir noteikti paaugstināta riska objekti un teritorijas.

26. tabula Paaugstināta riska objekti un teritorijas [6,20,29]:

Nr.	Vietas nosaukums, atrašanās vieta, adrese	Objekts
1.	Mūrnieku iela 2	A/S Smiltenes piens
2.	Rīgas iela 16a	Pilsētas centrālā katlumāja
3.	Mazā jaunā iela 7	Vidzemes pārtika
4.	Teritorija starp Tepera, Vidusezeru un Tiltleju ezeru	Abula upes ezeru kaskāde
5.	Smiltenes D, A	Piepilsētas meži
6.	Pilsētas galvenās ielas	Bīstamo kravu pārvadājumu zona

Bez uzskaitītajiem objektiem pastāv arī daudz citi paaugstināta riska objekti un teritorijas, kā DUS, GUS un citi gāzes saimniecības objekti, kokapstrādes uzņēmumi, dambji, u.c., taču šo objektu aizsargjoslas tiek noteiktas ar „Aizsargjoslu likumu".

RĪCĪBAS:

- **Uzturēt tehniskā kārtībā visas hidrotehniskās būves un nodrošināt to drošu ekspluatāciju;**
- **Periodiski pārskatīt civilās aizsardzības pasākumu plānu;**
- **Riska teritorijām un objektiem izstrādāt izmantošanas noteikumus.**

8.2. UGUNSDROŠĪBA

Par iedzīvotāju un mantisko vērtību glābšanu ugunsnelaimju, katastrofu un dabas stihiju gadījumos Smiltenes pilsētā atbild Valsts ugunsdrošības un glābšanas dienesta (VUGD) Valkas brigādes Smiltenes postenis.

Dzīvojamās mājās, sabiedriskās ēkās, ražošanas objektos, u.c. ēkās nepieciešams ievērot 2004.gada 17.februāra MK noteikumus Nr. 82 „Ugunsdrošības noteikumi".

27.tabula Ūdens ņemšanas vietas ugunsnelaimju gadījumiem

Nr. p.k.	Ūdenstilpne	Atrašanās vieta, adrese
1.	Tiltleju ezers	
2.	Vidusezers	
3.	Tepera ezers	
4.	Klievezers	
5.	Cērtenes ezers	
6.	Tepera ezera kanāls	
7.	Abuls	
8.	dīķis	Dakteru iela 15
9.	dīķis	Pie „Brūža"
10.	dīķis	Dakteru iela 27
11.	dīķis	Peldu 20a
12.	dīķis	Dārza 29a
13.	dīķis	Dārza 37
14.	dīķis	Dārza 38
15.	dīķis	Jaunā iela 36
16.	dīķis	Galdnieku iela 15e
17.	dīķis	Galdnieku iela 14
18.	dīķis	Augstā iela 1
19.	dīķis	Mežoles iela 1
20.	dīķis	Pilskalna iela 5
21.	dīķis	Veldes iela 3a
22.	dīķis	Veldes iela 1e
23.	dīķis	Ābeļu iela 5
24.	dīķis	Raiņa iela 74a
25.	dīķis	Rīgas iela 43
26.	dīķis	Rīgas iela 14
27.	dīķis	Rīgas iela 16
28.	dīķis	Lazdu iela 12
29.	dīķis	Parka iela 4a
30.	dīķis	Baznīcas laukums 13b
31.	dīķis	Gaujas iela 5
32.	dīķis	Līkā iela 7
33.	dīķis	Daugavas iela 37a
34.	dīķis	Druvas iela 2
35.	dīķis	Rūpniecības iela 5a
36.	Rezervuārs ?	Rīgas iela 8a

RĪCĪBAS:

- **Nepieciešama jauna ugunsdzēsības depo celtniecība;**
- **Nodrošināt ugunsdzēsības prasībām pietiekošu spiedienu ūdensvadā;**
- **Uzturēt lietošanas kārtībā ugunsdzēsībai izmantojamās ūdenstilpnes un to piebrauktuves, kā arī citas ūdens ņemšanas vietas;**
- **Teritorijās, kur perspektīvā nav paredzēts izbūvēt maģistrālos ūdensvadus, bet ir apbūve, nepieciešams rast iespēju ugunsdzēsībai nepieciešamā ūdens nodrošināšanai;**
- **Ugunsnelaimes gadījumā jebkuras ūdenstilpnes Smiltenes pilsētas teritorijā neatkarīgi no tās piederības izmantojamas ugunsdzēsības vajadzībām.**

9. KOPĪGO INTEREŠU TERITORIJAS

Smiltenes pilsēta robežojas ar Smiltenes, Brantu un Launkalnes pagastiem, kuros lielākoties atrodas Smiltenes pilsētas intereses skarošas teritorijas.

Smiltenes pilsētas intereses blakus esošo pašvaldību teritorijās (skat. karti „Kopīgo interešu teritorijas”):

- Autoceļu infrastruktūra uzturēšana un pilnveidošana (pilsētas apvedceļa izveidošana);
- Atkritumu apsaimniekošanai un šķirošanai nepieciešamās teritorijas;
- Vienotu gājēju celiņu un veloceliņu sistēmu izveide starp pašvaldībām;
- Vienota Abula upes baseina apsaimniekošana pašvaldībām, kas atrodas Abula baseinā;
- Pilsētai pieguļošais sporta komplekss Smiltenes pagastā;
- Cērtenes pilskalna aizsardzības teritorijas uzturēšanā jāsadarbojas ar Launkalnes pagastu;
- Mazdārziņu teritorijas;
- Atpūtas un rekreācijas teritorijas (īpaši Niedrāja ezera apkārtnē Launkalnes pagastā), kur jau izveidota marķēta velotaka, kartes orientēšanās sacensību organizēšanai, slēpošanas distances, u.c.;
- Inženierinfrastruktūra (Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas Smiltenes pagasta Brutuļos, u.c.);
- Kopīgi ar apkārtējām pašvaldībām jārisina jautājums par jaunas kapsētas izveidošanas iespējām;
- Nepieciešama dzīvnieku kapsēta, kurai Smiltenes pilsētas teritorijā nav iespējams atrast vietu;
- Pilsētas teritorijā paredzams rūpniecības teritoriju deficīts, nepieciešamās teritorijas iespējams izvietot apkārtējos pagastos;
- Nepieciešama sadarbība infrastruktūras attīstības jautājumu risināšanā pie jaunu dzīvojamo rajonu izbūves projektiem pilsētas robežas tuvumā.
- Nepieciešama kopīgu tūrisma teritoriju attīstības plānošana.
- Jārada iespēja invalīdiem un māmiņām ar ratiņiem pārvietoties no Kalnamuižas uz Smilteni.

Smiltenes pilsētas kaimiņu pašvaldības lielākā vai mazākā mērā izmanto Smiltenes pilsētas infrastruktūru – sociālo infrastruktūru, autoostu, inženierkomunikācijas, kapsētas, u.c.

10. SMILTENES PILSĒTAS ADMINISTRATĪVĀ ROBEŽA

Valkas rajona Smiltenes pilsētas robežu plāns sastādīts 1981. gadā pēc 1980. gada uzmērīšanas materiāliem. Pēc šīs uzmērīšanas datiem pilsētas teritorija plāna teritorijās ir 719,1 ha (jeb 7,19 km²).

Robežu apraksts un robežu plāns izstrādāts Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijas Latvijas Valsts zemes ierīcības projektēšanas institūtā „Latgiprozem" [26].

Smiltenes pilsētas administratīvā teritorija robežojas ar Brantu, Launkalnes un Smiltenes pagastiem (skat. karti „Administratīvā robeža"):

A - B – Launkalnes pagasts

B - C – Brantu pagasts

C - A – Smiltenes pagasts

Smiltenes pilsētas robežu apraksts skatāms 3. pielikumā.

11. TERITORIJAS PLĀNOJUMA TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA DETĀLPLĀNOS

Ja vietējās pašvaldības teritorijas plānojums nepietiekami nosaka konkrētu zemes vienību teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumus, tos nosaka detālplānojumā.

Detālplānojums ir vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas daļas plānojums, un to izstrādā saskaņā ar vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, atbilstoši mēroga noteiktībai detalizējot un precizējot tajā noteiktās teritorijas daļas plānoto (atļauto) izmantošanu un izmantošanas aprobežojumus.

Detālplānojumus izstrādā, pamatojoties uz 2004.gada 19. oktobra MK noteikumiem „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi" un 2005.gada 31.maija MK noteikumiem „Noteikumi par detālplānojuma izstrādes līgumu un detālplānojuma izstrādes un finansēšanas kārtību", kā arī citiem normatīvajiem aktiem.

Teritorijā, kurā paredzēta zemes vienību sadalīšana, apvienošana vai būvniecība, detālplānojumu izstrādā:

- vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā paredzētajā teritorijā;
- ja vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma mērogs nenodrošina pietiekamu detalizāciju un precizitāti;
- neapbūvētā apdzīvotās vietas teritorijā, kurā vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā nav pietiekami detalizēti teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;
- kompleksai teritorijas apbūvei, paredzot satiksmes infrastruktūru, inženierkomunikāciju un citu infrastruktūru izbūvi;
- ja objektam saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" ir izsniegts kompetentās institūcijas atzinums par paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu;
- ugunsbīstamam un sprādzienbīstamam objektam, kā arī objektam, kurā lieto, ražo vai glabā bīstamās ķīmiskās vai radioaktīvās vielas vai bīstamos ķīmiskos produktus, vai apsaimnieko bīstamos atkritumus, kas var izraisīt rūpniecisko avāriju;
- Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu, virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu teritorijās;
- teritorijā, kurā paredzēta meža zemes vai lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācija par apbūves teritoriju.

Ar teritorijas plānojumu tiek noteiktas šādas vietas, kur nepieciešams izstrādāt detālplānojumus:

28.tabula

NR.	Detālplāna teritorija	Aptuvenā platība (ha)
1.	Pilsētas centrālā daļa starp Baznīcas laukumu un Kalna ielu	1,8
2.	Teritorija starp Rīgas un Audēju ielām	8,7

3.	Teritorija pie Tiltleju ezera	9,0
4.	Teritorija starp Gaujas ielas galu un Vidzemes ielu	9,6
5.	Teritorija pie Raiņa un Ceriņu ielām	4,7

Lai uzsāktu detālplānojuma izstrādi, fiziskā vai juridiskā persona - detālplānojuma izstrādes ierosinātājs - iesniedz iesniegumu vietējās pašvaldības domē. Iesniegumā norāda:

- teritoriju, kurai nepieciešams izstrādāt detālplānojumu;
- detālplānojuma izstrādes nepieciešamības pamatojumu;
- detālplānojuma izstrādātāju.

12. TERITORIJAS PLĀNOJUMA GROZĪŠANAS KĀRTĪBA

Vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma grozījumi ir vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas daļas plānotās (atļautās) izmantošanas un izmantošanas aprobežojumu izmaiņas.

Kārtību, kādā veicami teritorijas plānojuma grozījumi, ir noteikta 2004.gada 19. oktobra MK noteikumos „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi".

Izmantotie avoti

1. AS „Latvijas gāze” nosacījumi Smiltenes pilsētas teritorijas plānojuma izstrādē, 2003.gada 5. decembrī;
2. AS „Latvijas gāze” stratēģijas un attīstības daļa „Smiltenes pilsētas perspektīvās gāzes apgādes plānojums”, Rīga, 2005. gada septembris;
3. Austrian Water Tehnologies „Ūdensapgādes pakalpojumu attīstība Austrumlatvijas upju baseinos un Rēzeknes pilsētā – Pārskata ziņojums par Smiltenes pašvaldību”, 2003. gada janvāris;
4. Geo Consultants „Ziemeļvidzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2005.-2025.g. gala versija”, Rīga, 2005. gada jūlijs;
5. J.Zušmanis „Smiltene. Laiki un likteņi”, 2004. gads;
6. K.Siļķe, „Ieteikumi Tepera ezera hidrotehnisko būvju ekspluatācijai”, 2000. gads;
7. Latvijas Pašvaldību savienība, Latvijas Pilsētu savienība „Latvijas pilsētas”, Preses nams, Rīga 1999. gads;
8. Latvijas Vides Aģentūra "Virszemes ūdeņu kvalitātes pārskats 2003", 2003.gads;
9. Latvijas Vides Aģentūras informatīvā sistēma - http://vdc2.vdc.lv:8998;
10. LR Veselības ministrija „Ambulatorās un stacionārās aprūpes pakalpojumu sniedzēju attīstības programma (struktūrplāns)”, 2004. gads;
11. LR Vides ministrija „Rīcības programma prioritāro zivju ūdeņu un peldūdeņu piesārņojuma samazināšanai un kvalitātes nodrošināšanai”, Rīga 2004.gads;
12. LR Vides ministrija „Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2005.-2012.gadam”, 2005. gads;
13. LR VZD Vidzemes reģionālās nodaļas nosacījumi Smiltenes pilsētas teritorijas plānojumam, 2003.gada 19. novembrī;
14. Pielikums Nr.1. pie līguma Nr.1/N-05 no 3.01.2005. Nedzīvojamo ēku, būvju un iekārtu pieņemšanas - nodošanas akts, Smiltene, 2005.gada 3.janvāris;
15. Plancenter LTD „Izpēte. Ūdens pakalpojumu attīstība Smiltenē”, 2000. gada decembris;
16. Projektēšanas institūts „Pilsētprojekts” „Latvijas pagaidu būvnormatīvs. Teritoriālplānošana. Pilsētu un pagastu izbūve. LBN 100”, 1992.gada decembris.
17. SIA „Bek-Konsult” „Smiltenes pilsētas siltumapgādes rekonstrukcijas biznesa plāns”, 1998. gads;
18. SIA „Strasa Konsultanti” „Smiltenes centrālās siltumapgādes sistēmas rekonstrukcija”, Pasūtījums: B-03-036, 2003. gada decembris;
19. Smiltenes ģenerālplāns, Rīga, 1982. gads;
20. Smiltenes pilsētas dome „Smiltenes civilās aizsardzības pasākumu plāns”, - 2003. gada 28.janvāris;
21. Smiltenes pilsētas dome „Smiltenes novada pašvaldību apvienošanās (sadarbības) iespēju izpētes projekts”, 2003. gads;
22. Smiltenes pilsētas dome „Smiltenes pilsētas attīstības programma”, 2001. gads;
23. Smiltenes pilsētas dome „Smiltenes pilsētas izglītības sistēmas attīstības koncepcija 2005. – 2010. gads”, 2004.gada 6.decembris;
24. Smiltenes pilsētas pašvaldības SIA NKUP „Smiltenes pilsētas zaļās struktūras attīstības plāns 2005.- 2017.”, 2005. gads;
25. Smiltenes pilsētas pašvaldības SIA NKUP dati;
26. Smiltenes pilsētas robežu plāns, „Latgiprozem”, 1981.gads;
27. VA Sabiedrības veselības aģentūras Valmieras filiāles nosacījumi Smiltenes

pilsētas teritorijas plānojumam, 2003.gada 9. decembrī;
28. Valkas rajona Bērnu un ģimenes atbalsta centra nolikums, Pielikums Valkas rajona padomes 26.05.2005. sēdes protokolam Nr.6,1.§.;
29. Valkas rajona padome „Valkas rajona teritorijas plānojums", 2004. gads;
30. Valkas rajona padomes nosacījumi Smiltenes pilsētas teritorijas plānojumam, 2003.gada 14. novembrī;
31. Valmieras reģionālā vides pārvaldes nosacījumi Smiltenes pilsētas teritorijas plānojumam, 2003.gada 12. decembrī;
32. Valsts ģeoloģijas dienests „Mazpilsētu ūdensapgādes avotu izpēte, Smiltene", 2001. gads;
33. VAS "Latvijas valsts ceļi" mājas lapa - http://www.lad.lv/LV/?i=2;
34. VAS "Latvijas Valsts meži" Austrumvidzemes mežsaimniecība „Smiltenes apkārtnes mežu apsaimniekošanas plāns", 2004. gads;
35. Vides pārvalde „Smiltenes ekoloģiskais novērtējums", 1998. gads;
36. Vidzemes attīstības aģentūra „Pētījums Vidzemes apdzīvojuma struktūras attīstības analīze", 2005. gads;
37. Vidzemes attīstības aģentūra „Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums" 2.redakcija, 2005. gads;
38. VUGD Valkas brigādes nosacījumi Smiltenes teritorijas plānojuma izstrādei, 2003.gada 24. novembrī;
39. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vadītāja rīkojums Nr.27., Cērtenes pilskalna (Valsts aizs. Nr. 2386) pieminekļa teritorija, 1997. gada 2. septembrī.

Izmantotie normatīvie akti

„Aizsargjoslu likums", 1997. gads;

„Būvniecības likums", 1995. gads;

„Meža likums", 2000.gads;

„Nekustamā īpašuma valsts kadastra likums", 2005.gads;

„Teritorijas plānošanas likums", 2002.gads;

„Ūdens apsaimniekošanas likums", 2002.gads;

„Zvejniecības likums", 1995.gads;

Likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu", 1998. gads;

Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām", 1993. gads;

Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību", 1992.gads;

Likums „Par Latvijas Republikas civilo aizsardzību", 1992. gads;

Likums „Par pašvaldībām", 1993. gads;

Likums „Par piesārņojumu", 2001.gads;

Likums „Par vides aizsardzību", 1991.gads;

Likums „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās", 1991.gads;

1998. gada 11.augusta MK noteikumi Nr. 300 "Peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi";

1998.gada 20.oktobra MK noteikumi Nr. 413 „Ekspluatācijas aizsargjoslu ap gāzes vadiem, gāzes noliktavām un krātuvēm noteikšanas metodika”;

1998.gada 20.oktobra MK noteikumi Nr. 414 „Drošības aizsargjoslu ap naftas un naftas produktu vadiem, noliktavām un krātuvēm noteikšanas metodika”;

1998.gada 20.oktobra MK noteikumi Nr. 415 „Ekspluatācijas aizsargjoslu ap elektriskajiem tīkliem noteikšanas metodika”;

1998.gada 20.oktobra MK noteikumi Nr. 416 „Ekspluatācijas aizsargjoslu gar siltumtīkliem noteikšanas metodika”;

1998.gada 26.maija MK noteikumi Nr. 198 „Noteikumi par ūdensvadu un kanalizācijas tīklu ekspluatācijas aizsargjoslu noteikšanas metodiku”;

1998.gada 29.decembra MK noteikumi Nr. 502 „Aizsargjoslu ap kapsētām noteikšanas metodika”;

1998.gada 4.augusta MK noteikumi Nr. 284 „Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu noteikšanas metodika”;

1999.gada 15.jūnija noteikumi Nr.214 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 223-99 “Kanalizācijas ārējie tīkli un būves””;

1999.gada 22.jūnija MK noteikumi Nr. 225 „Aizsargjoslu ap dzīvnieku kapsētām noteikšanas metodika”;

2000. gada 1. februāra MK noteikumi Nr.38 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 „Ūdensapgāde un ārējie tīkli un būves””;

2000. gada 5. decembra MK noteikumi Nr. 423. “Noteikumi par teritoriju plānojumiem”;

2001.gada 10. aprīļa MK noteikumi Nr. 162 „Autoceļu aizsargjoslu noteikšanas metodika”;

2001. gada 22. maija MK noteikumi Nr.598 „Noteikumi par akustiskā trokšņa normatīviem dzīvojamo un publisko ēku telpās un teritorijā”;

2001.gada 20.novembra MK noteikumi Nr.483 „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtība”;

2001.gada 23.augusta MK noteikumi Nr.376 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-01 "Būvklimatoloģija""

2002.gada 12.marta MK noteikumi Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”;

2002.gada 29.oktobra MK noteikumi Nr.485 „Par Latvijas būvnormatīvu LBN 242-02 “Gāzes sadales un lietotāju ārējie tīkli””

2003.gada 13.maija MK noteikumi Nr. 258 „Noteikumi par ekspluatācijas aizsargjoslu ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs”;

2003.gada 15. jūlija MK noteikumi Nr. 392 „Kultūras pieminekļu aizsargjoslas (aizsardzības zonas) noteikšanas metodika”;

2003.gada 19.augusta MK noteikumi Nr. 465 „Ekspluatācijas aizsargjoslu gar telekomunikāciju tīklu līnijām noteikšanas metodika”;

2003.gada 25.februāra MK noteikumi Nr. 94 „Aizsargjoslu noteikšanas metodika ūdens akvatorijās augšpus un lejpus aizsprostiem”;

2003.gada 26.augusta MK noteikumi Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirmpirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu”;

2003.gada 4. februāra MK noteikumi Nr. 63 „Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika”;

2003.gada 8.augusta MK noteikumi Nr.415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”;

2004.gada 17.februāra MK noteikumi Nr. 82 „Ugunsdrošības noteikumi”;

2004.gada 19. oktobra MK noteikumi Nr. 883 “Vietējie pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”;

2004.gada 20. janvāra MK noteikumi Nr. 43 „Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika”;

2004.gada 28.decembra MK noteikumi Nr. 1069 „Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju izvietojumu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās”

2004.gada 28.septembra MK noteikumi Nr. 806 „Meža zemes transformācijas noteikumi”;

2005.gada 19.jūlija MK noteikumi Nr.532 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi”;

2005.gada 31.maija MK noteikumi Nr. 367 „Noteikumi par detālplānojuma izstrādes līgumu un detālplānojuma izstrādes un finansēšanas kārtību”;

PIELIKUMI

1. pielikums

Prasības pakalpojumu pieejamībā vēlamai apdzīvojuma struktūrai. [37]

Atvērtās telpas apdzīvotās vietās jābūt pieejamiem:

- *kvalitatīviem telekomunikāciju pakalpojumiem (tālrunis, internets);*
- *sabiedriskajam transportam, kas nodrošinātu izglītības un darba pakalpojumu pieejamību;*
- *pārtikas un pirmās nepieciešamības precēm;*
- ūdensapgādei un kanalizācijai;
- (?)pietiekošai energo jaudai;

Vietējās nozīmes centros jābūt pieejamiem

Pašvaldības administrācijas pakalpojumiem;
Pamatskolai;
Bibliotēkai;
Sabiedriskais interneta pieejas punktam;
Tirdzniecībai t.sk. pārtikas un rūpniecības preces;
Centralizētai ūdensapgādei, notekūdeņu attīrīšanai;
Melnā seguma ceļa savienojumam ar pilsētām vai reģionālas, nacionālas nozīmes autoceļu;
Publiski pieejamām atpūtas teritorijām;
Sabiedriskajam transportam ar pieturvietu;
Sociālajam darbiniekam;
Iecirkņa inspektoram;
Pastam;
Ražošanas zonai;
Darba vietām - vairāk kā 50 % no darbaspējīgo iedzīvotāju skaita.

Novada nozīmes centros

Viss iepriekšminētais;
Vispārējai vidējai izglītības iestādei ar sporta zāli;
Pirmsskolas mācību iestādei (bērnudārzam);
Interešu izglītībai;
Doktorātam (primārā veselības aprūpei);
Sociālās aprūpes dienestam;
Ielu apgaismojumam;
VUGD;
Policijai;
Finanšu pakalpojumiem (banka vai bankomāts);
Juridiskiem pakalpojumiem (notārs);
Naktsmītnēm;
Lauksaimniecības konsultantam ;
Informācijas centram;
Būvvaldei;
Kultūras / tautas namam;
Darba vietām - vairāk kā 70 % no darbaspējīgo iedzīvotāju skaita.

<u>Reģionālas nozīmes centros</u>
Viss iepriekšminētais;
Ģimnāzija;
Mūzikas un mākslas skolas;
Profesionālās izglītības ieguves iespējas;
Pieaugušo izglītības ieguves iespējas;
Augstākās izglītības ieguves iespējas ;
Slimnīca;
Dienas aprūpes centri;
Banka;
Apdrošināšanas iestādes;
Tirgus;
Parki;
Kapsētas;
Apvedceļš nacionālas nozīmes autoceļam;
Viesnīcas;
Vietējie mēdiji;
Sporta bāzes;
Lielveikali;
Autoosta;
Informācijas centri (Izglītības, UAC, TIC);
Jaunas teritorijas rūpnieciskai attīstībai ;
Darba vietas vairāk kā 85 % no darbaspējīgo iedzīvotāju skaita

Valsts institūcijas:
VID un nodokļu administrēšana, muita;
Tiesa ;
Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde;
Ceļu satiksmes drošības direkcija;
Sociālās apdrošināšanas aģentūra;
Nodarbinātības dienests;
Zemesgrāmatu nodaļa;
Zemes dienests;
Veterinārā pārvalde;
Vides pārvalde;
Prokuratūra;
Lauku atbalsta dienestu pārvaldes;
Valsts izglītības inspektori un kultūras inspektori;
Vides veselības centri.

2.pielikums

Ģeodēziskie punkti

Nr.	Punkta nosaukums	Zīmes tips	Punkta klase
1	Baznica	vp	
2	dcl		pagaidu centrs
3	dc2		pagaidu centrs
4	dc3		pagaidu centrs
5	dc4		pagaidu centrs
6	dc5	20m	pagaidu centrs
7	dc6	20m	pagaidu centrs
8	pcl		pagaidu centrs
9	pc2		pagaidu centrs
10	pc3		pagaidu centrs
11	pc4		pagaidu centrs
12	pc5		pagaidu centrs
13	pc6		pagaidu centrs
14	pc7		pagaidu centrs
15	pc8		pagaidu centrs
16	pc9		pagaidu centrs
17	rpl218	A	poligonometrijas punkts
18	sz2759	szl7m	poligonometrijas punkts
19	sz3249	szl7m	poligonometrijas punkts
20	sz3554	szl7m	poligonometrijas punkts
21	sz4345	szl7m	poligonometrijas punkts
22	sz544	szl7m	poligonometrijas punkts
23	sz7398	szl7m	poligonometrijas punkts
24	sz9711	szl7m	poligonometrijas punkts
25	1	65b	poligonometrijas punkts
26	2	65b	poligonometrijas punkts
27	3	65b	poligonometrijas punkts
28	4	65b	poligonometrijas punkts
29	5	65b	poligonometrijas punkts
30	6	65b	poligonometrijas punkts
31	7	65b	poligonometrijas punkts
32	8	65b	poligonometrijas punkts
33	9	65b	poligonometrijas punkts
34	10	65b	poligonometrijas punkts
35	11	65b	poligonometrijas punkts
36	12	65b	poligonometrijas punkts
37	13	65b	poligonometrijas punkts
38	14	65b	poligonometrijas punkts
39	15	65b	poligonometrijas punkts
40	16	65b	poligonometrijas punkts
41	17	65b	poligonometrijas punkts
42	18	65b	poligonometrijas punkts
43	19	65b	poligonometrijas punkts
44	20	65b	poligonometrijas punkts
45	21	65b	poligonometrijas punkts
46	22	65b	poligonometrijas punkts
47	23	65b	poligonometrijas punkts
48	24	65b	poligonometrijas punkts

49	26	70b,k	GPS G3
50	40	150m,k	poligonometrijas punkts
51	52	ISOb.k	poligonometrijas punkts
52	54	180b.k	poligonometrijas punkts
53	57	180b,k	poligonometrijas punkts
54	63	194b,av	poligonometrijas punkts
55	66	180b,k	poligonometrijas punkts
56	72	180b,k	poligonometrijas punkts
57	73	50m,k	poligonometrijas punkts
58	76	194b,av	poligonometrijas punkts
59	82	180b,k	poligonometrijas punkts
60	83	n,65m,ps	poligonometrijas punkts
61	103	70b,k	GPS G3
62	179	65m	poligonometrijas punkts
63	190	180m	poligonometrijas punkts
64	237	65m	poligonometrijas punkts
65	244	90b/k	GPS G2
66	250	65m	poligonometrijas punkts
67	251	65m,k,ps	GPS G3
68	265	65m	poligonometrijas punkts
69	306	50m,k	poligonometrijas punkts
70	630	65m,k	poligonometrijas punkts
71	712	65m	poligonometrijas punkts
72	875	35a/k	poligonometrijas punkts
73	944	180m,k,ps	poligonometrijas punkts
74	996	55m,av	GPS G3
75	1017	50m,k	poligonometrijas punkts
76	1200 -	65m	poligonometrijas punkts
77	1229	50m,k	poligonometrijas punkts
78	1252	65m	poligonometrijas punkts
79	1265	65m,k,ps	poligonometrijas punkts
80	1280	65m	poligonometrijas punkts
81	1324	65m,k,ps	poligonometrijas punkts
82	1615	50m,k	poligonometrijas punkts
83	1704	65m,k,ps	poligonometrijas punkts
84	2032	180m,k,ps	poligonometrijas punkts
85	2180	65m	poligonometrijas punkts
86	2373	n (65m)	poligonometrijas punkts
87	2501	65m	poligonometrijas punkts
88	2574	65m	poligonometrijas punkts
89	2744	65m	poligonometrijas punkts
90	2828	65m,k,ps	poligonometrijas punkts
91	3245	65m	poligonometrijas punkts
92	3368	65m	poligonometrijas punkts
93	3380	65m	poligonometrijas punkts
94	3405	65m	poligonometrijas punkts
95	3557	65m	poligonometrijas punkts
96	3845	65m	poligonometrijas punkts
97	3967	50m,k	poligonometrijas punkts
98	4079	65m	poligonometrijas punkts
99	4270	180m.k.ps	poligonometrijas punkts
100	4637	65m	poligonometrijas punkts
101	4714	65m	poligonometrijas punkts

102	4796	65m,av	poligonometrijas punkts
103	4798	50m,k	poligonometrijas punkts
104	4969	65m	poligonometrijas punkts
105	5012	65m	poligonometrijas punkts
106	5047	65m	poligonometrijas punkts
107	5181	180m	poligonometrijas punkts
108	5254	n(180m)	poligonometrijas punkts
109	5466	150m.k	poligonometrijas punkts
110	5545	65m	poligonometrijas punkts
111	5632	65m	poligonometrijas punkts
112	6037	65m	poligonometrijas punkts
113	6117	65m	poligonometrijas punkts
114	6223	65m	poligonometrijas punkts
115	6325	65m	poligonometrijas punkts
116	6405	65m	poligonometrijas punkts
117	6467	180m,av	poligonometrijas punkts
118	6472	110m,ps	poligonometrijas punkts
119	6557	65m	poligonometrijas punkts
120	6570	65m	poligonometrijas punkts
121	6584	65m	poligonometrijas punkts
122	6636	65m	poligonometrijas punkts
123	6648	65m	poligonometrijas punkts
124	6923	50m,k	poligonometrijas punkts
125	6995	65m,av	poligonometrijas punkts
126	7007	50m,k	poligonometrijas punkts
127	7014	65m,k,ps	poligonometrijas punkts
128	7278	65m,k,ps	poligonometrijas punkts
129	7296	180m,av	poligonometrijas punkts
130	7369	65m	poligonometrijas punkts
131	7628	65m	poligonometrijas punkts
132	7724	65m	poligonometrijas punkts
133	7900	n (65m)	poligonometrijas punkts
134	8115	50m,k	poligonometrijas punkts
135	8130	65m	poligonometrijas punkts
136	8168	65m	poligonometrijas punkts
137	8225	65m	poligonometrijas punkts
138	8369	65m	poligonometrijas punkts
139	9209	180m	poligonometrijas punkts
140	9541	65m	poligonometrijas punkts
141	9628	65m,k,ps	poligonometrijas punkts
142	9668	50m,k	poligonometrijas punkts
143	90		nivelēšanas punkts
144	89		nivelēšanas punkts
145	88		nivelēšanas punkts
146	87		nivelēšanas punkts
147	0950		nivelēšanas punkts
148	0951		nivelēšanas punkts
149	91		nivelēšanas punkts
150	92		nivelēšanas punkts
151	93		nivelēšanas punkts

3.pielikums

Smiltenes pilsētas robežu apraksts [26]

Punktu Nr.	X*	Y*	Piezīmes	Līniju garumi (m) (attālums līdz nākamajam punktam)
1	615644,64	6366989,54	Iznesums 11,0m no ezera malas	107,85
2	615721,38	6366913,81	Iznesums 12,0m no ezera malas	28,00
3	615734,59	6366889,13	Iznesums 7,0m no ezera malas	pa Tepera ezera malu un Abula upi
4			Iznesums	pa Abula upi
5			Iznesums	pa Abula upi
6			Iznesums	pa Abula upi
7			Iznesums	pa Abula upi
8			Iznesums	pa Abula upi
9			Iznesums	pa Abula,Drandas un Cērtenes upēm
10			Iznesums	pa Cērtenes upi un Cērtenes ezera malu
11	612759,00	6364543,93		81,57
12	612759,98	6364625,45		57,72
13	612703,97	6364639,23		47,97
14	612662,36	6364663,03		52,27
15	612665,54	6364715,17		44,72
16	612668,41	6364759,77		86,95
17	612689,23	6364844,15		121,61
18	612719,58	6364961,87		299,38
19	612425,39	6365016,33		126,15
20	612301,42	6365039,41		29,80
21	612285,06	6365064,31		48,60
22	612252,61	6365100,46		137,05
23	612133,69	6365168,41		54,20
24	612140,63	6365222,14		143,22
25	612283,77	6365222,33		250,00
26	612533,23	6365207,60		71,45
27	612601,29	6365229,21		116,33
28	612679,61	6365315,16		315,01
29	612893,41	6365546,47		147,42
30	612993,29	6365654,83		192,15
31	613122,87	6365796,59		149,56
32	613206,23	6365920,68		140,53
33	613283,90	6366037,74		370,83
34	613207,71	6366400,57		152,60
35	613176,43	6366549,90		198,00
36	613136,14	6366743,72		75,22
37	613120,74	6366817,33		144,45
38	613091,29	6366958,72		39,90
39	613082,74	6366997,68		21,80
40	613098,27	6367012,97		18,70
41	613110,96	6367026,69		201,78
42	613255,49	6367167,35		171,90
43	613373,75	6367291,96		302,02
44	613594,57	6367498,03		129,80

45	613702,71	6367426,24		53,18
46	613740,76	6367462,54		135,32
47	613838,40	6367556,23		30,80
48	613860,62	6367577,54		224,98
49	613740,78	6367767,89		11,50
50	613750,69	6367773,72	Iznesums 11,0-15,0m	30,70
51	613773,22	6367752,91	Iznesums 14,8-20,0m	58,30
52	613829,07	6367736,28	Iznesums 11,0-16,0m	30,98
53	613857,60	6367724,24	Iznesums 5,0-11,0m	32,70
54	613865,25	6367692,47	Iznesums	27,55
55	613887,10	6367675,70	Iznesums 8,0-13,0m	51,00
56	613877,75	6367625,58	Iznesums 2,0-8,0m	24,22
57	613894,48	6367608,09	Iznesums 2,0-8,0m	110,10
58	613973,55	6367684,70		78,99
59	614032,72	6367737,00		224,73
60	614210,93	6367600,26		118,52
61	614304,63	6367527,77		41,45
62	614334,81	6367499,39		265,00
63	614299,55	6367236,85		122,84
64	614297,27	6367114,09		187,58
65	614272,02	6366928,32		69,72
66	614281,69	6366859,31		34,57
67	614268,30	6366822,85		57,42
68	614283,62	6366768,13		81,68
69	614292,81	6366687,00		91,20
70	614287,60	6366596,01		45,30
71	614329,18	6366578,07		61,00
72	614386,71	6366557,87		128,85
73	614515,37	6366564,46		44,20
74	614558,58	6366555,23		47,82
75	614604,00	6366540,31		24,80
76	614626,67	6366530,26		32,08
77	614654,11	6366513,62		27,82
78	614679,42	6366502,16		37,20
79	614711,69	6366483,69		37,12
80	614727,63	6366450,17	Iznesums 3,0m no ezera malas	38,80
81	614763,85	6366436,29	Iznesums 4,0m no ezera malas	61,68
82	614807,27	6366480,04	Iznesums 14,0m no ezera malas	27,56
83	614810,78	6366507,36	Iznesums 9,0m no ezera malas	68,27
84	614808,86	6366575,56	Iznesums 6,0m no ezera malas	51,23
85	614844,09	6366612,70	Iznesums 3,0m no ezera malas	57,33
86	614883,95	6366653,85	Iznesums 2,0m no ezera malas	50,42
87	614901,42	6366701,11		15,06
88	614906,99	6366715,09		149,25
89	615037,40	6366787,50		184,62
90	615218,78	6366821,61		131,16
91	615346,69	6366850,48	Iznesums 13,0m no ezera malas	66,37
92	615391,19	6366899,70	Iznesums 25,0m no ezera malas	183,75
93	615544,32	6367001,23	Iznesums 30,0m no ezera malas	84,19
94	615626,43	6367019,76	Iznesums 18,0m no ezera malas	35,30

** Koordinātes pārrēķinātas uz LKS 92 TM koordinātu sistēmu.*

4.pielikums

[39]
Apstiprināts
Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības
inspekcijas vadītāja
rīkojums
Nr.27. 1997. gada 2.septembrī

Pieminekļa teritorija

Pieminekļa nosaukums:	**Cērtenes pilskalns**
Valsts aizsardzības Nr.	**2386.**
Pieminekļa atrašanās vieta:	**Valkas raj. Smiltenes pilsēta un Valkas raj. Launkalnes pag.**

Teritorijas robežas apraksts:	A - B robeža vilkta pa pilskalna ārējā vaļņa ārējo pakāji, saglabājot no vaļņa atkāpi par 10 – 20 metriem. Vietām valnis saplūst ar nepārveidoto apkārtnes reljefu. Robeža šķērso dziļu dabīgu ieleju. „A" atrodas meža celiņa malā. B - C robeža vilkta pa pilskalna ārējā vaļņa ārējo pakāji, tālāk pa nolaidenumu, dabīgu ieleju, kas varētu būt izmantota pilskalna nocietinājumu sistēmā. „C" atrodas meža stigas malā. C – D robeža vilkta pa iepriekš minētās ielejas dibenu līdz reljefa izvirzījuma uz austrumiem no pilskalna, kas ir mākslīgā nocietinājuma vaļņa dabīgas turpinājums, austrumu galam. D – E robeža vilkta pa augstienes dabīgo nogāzi līdz Cērtenes upītes palienes ielejai un tad pa ieleju līdz Cērtenes upītei. E – F robeža vilkta pa Cērtenes upīti, kas te ir robeža starp Smiltenes pilsētu ziemeļos un Launkalnes pagastu dienvidos. F – G robeža no Cērtenes upītes vilkta pa Cērtenes upītes ielejas dienvidu nogāzi ar atkāpi par 20 meriem no ar pilskalna nocietinājumu sistēmu saistītā dambja, kas šķērso Cērenes upīti. G – H robeža vilkta paralēli Cērtenes upītei un norobežo iepriekš minētā dambja dienvidu galu. H – I robeža no rietumu puses, šķērsojot Cērtenes upīti, nodala iepriekšminēto dambi ar 20 metru atkāpi no tā. I – A robeža vilkta ar 20 – 40 m atkāpi no pilskalna priekšpili norobežojošā mākslīgi veidotā grāvja un tālāk ar līdzīgu atkāpi no pilskalnu norobežojošā ārējā mākslīgi veidotā vaļņa, kas ziemeļos saplūst ar nepārveidoto reljefu.

Pieminekļa teritoriju dabā noteica	**Dr.hist. J.Urtāns**	14.08.1997.

Pārbaudīja	Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Arheoloģijas centra speciālists **A.Tora**	01.09.1997.